Leonid Petrescu

Cearta furtunilor

Editura Tineretului, 1956

CEARTA FURTUNILOR

I

Vîrful compasului alerga deasupra hărţii mari, întin- să pe întreaga masă de lucru. Străbătînd fără oprire spaţiile ocupate de munţii cafenii, de văile albastre ale rîurilor şi de pădurile verzi, el ajunse, însfîrşit, în dreptul acelei zone, colorate cu galben verzui, ce se întinde între Dunăre şi lanţul muntos. Mişcarea mîinii care ţinea compasul deveni atunci mai şovăitoare.

— Pe aici, spuse cel care ţinea în mînă compasul suspendat ca o suliţă.

— Da, cam pe aici... confirmă celălalt - un om masiv, cu o voce de bas - mîngîindu-şi cu o mişcare distrată barba scurtă şi deasă ca o perie. Cu toate că - urmă el, parcă răzgîndindu-se - nu sînt în întregime de acord. S-ar putea foarte bine să încercăm şi într-o regiune cu un relief cu totul deosebit. Părerea mea, pe care o susţin şi acum, orice ai spune, este că experienţa poate fi realizată oriunde şi cu succes! Mă auzi? Oriunde.

Vîrful compasului înţepă harta şi omul cu bărbuţă tăcu. Încruntîndu-se ca să descifreze denumirea scrisă cu litere mărunţele alături de rotocolul neînsemnat, citi cu voce tare:

— Săveni... Săveni? repetă el din nou, după o scurtă tăcere, numele localităţii, de astă dată pe un ton interogativ.

— Da, Săveni... Probabil că aici o să ne stabilim. Trebuie să recunoşti, totuşi, că din punct de vedere al configuraţiei, e într-o zonă foarte potrivită pentru ce ne trebuie nouă.

Cu regret, omul cu bărbuţă aprobă din cap. Se vedea bine că-i era tare greu să fie, aşa, de la început chiar, de acord.

— Comuna Săveni - murmură el din nou.

Îşi întoarse capul spre fereastră. Ningea liniştit, cu fulgi mari, pufoşi, strălucitori, de parc-ar fi fost confecţionaţi din naftalină, de un atelier specializat în ,,cadouri şi surprize de iarnă".

— Rămîne să facem un drum la faţa locului - remarcă primul, cel scund, lăsînd compasul din mînă. Dacă nu vor exista cine ştie ce piedici neaşteptate, atunci, peste şase luni...

Omul tăcu, pierdut în gînduri...

În jurul lor, o căldură plăcută, nici uscată ca aceea a caloriferelor, nici inegală ca a sobelor, îi făcea să uite de viscolul pe care colegii lor din biroul alăturat îl prevăzuseră pentru a doua zi. Instalaţia de aer condiţionat aducea în Institutul de Cercetări Meteorologice, construit de curînd, conform celor mai moderne planuri ale arhitecţilor, aerul încălzit şi umezit care făcea inutilă prezenţa sobelor, a caloriferelor sau a radiatoarelor.
Cei doi cercetători priviră încă odată harta. Apoi, cel scund, un bărbat îmbrăcat cu deosebită grijă, cu hainele călcate fără cusur, cu dunga de la pantaloni dreaptă, de puteai să te tai în ea, şi cu o lavalieră impresionantă, rupse tăcerea:
— Aşadar, dragă Vintilă, vom trece la faza finală a cercetărilor noastre! Ultima!
Vintilă Dancu îşi scoase ochelarii cu rame groase şi-i puse în teaca lor de piele. Părea obosit. Zbîrciturile fine din jurul ochilor şi de la colţul buzelor trădau o vîrstă mai înaintată decît ar fi vrut să mărturisească părul său negru...
— Bine, - spuse el, - clar ceea ce spui tu nu este adevărat...
Cel mai înalt zîmbi imperceptibil şi nu răspunse. Cunoştea de mult, de ani de zile, spiritul de contradicţie al neastîmpăratului său prieten şi colaborator. Aşteptă liniştit urmarea.
— Pentru ce „fază finală"? Ce sînt aceste prevederi pesimiste, stimate tovarăşe Luca? Doar pare clar că e vorba numai de o etapă. Terminăm o etapă, urmează alta. Nu isprăvim de-a binelea! Ce vrei? Dacă te-ar auzi cineva care nu ştie cum stau lucrurile, ar putea să creadă că, după aceea, ne lăsăm de meteorologia experimentală şi ne apucăm de altceva... să zicem de grădinărit...
Luca rîse, fără supărare.
— Şi n-am nimeri prea rău, recunoaşte - îi răspunse el. Dacă experienţele noastre vor reuşi, grădinarii o să poată lucra cu o precizie de sută la sută. Nici un procent de nesiguranţă!
Dancu tuşi, indignat de atîta neseriozitate. Se ridică de pe scaun, cu o sprinteneală neaşteptată la un om aparent atît de greoi şi începu să se plimbe prin odaie, păşind apăsat şi trecîndu-şi în acelaşi timp degetele pe după gulerul descheiat.
Vintilă Dancu... Mulţi oameni, cînd îi auzeau numai numele, vedeau în faţa ochilor un om masiv, burduhănos, cu pieptul lat

şi gros, cu faţa roşie, cu mîini păroase şi cu hainele nu chiar în cea mai perfectă ordine.
Vintilă Dancu se pregătea tocmai să dea o ripostă zdrobitoare colegului său mai scund şi mai cu îngrijire îmbrăcat, cînd uşa biroului se deschise pe neaşteptate şi în odaie năvăli o tînără cu părul strîns la ceafă în nişte rotocoale savante, conform ultimelor creaţii ale coaforilor anului una mie nouă sute şaizeci şi ceva...
— Ce s-a întîmplat, tovarăşă Sabin? întrebă Luca, privind-o mirat.
Fata se opri în mijlocul camerei, încercă să vorbească, dar nu izbuti să scoată nici un sunet. Era foarte emoţionată.
— Ce-i, Irinel? întrebă şi Dancu, mirat.
— A... a dispărut!
— Ce-a dispărut? Vorbeşte mai lămurit!
— Instalaţia!
Faţa lui Vintilă Dancu deveni roşie, în timp ce Luca se făcu alb ca varul. Temperamente diferite, reacţia lor la aceste cuvinte fu egal de intensă. Bănuiau amîndoi ce se întîmplase dar le era teamă să-şi rostească gîndurile. Încă sperau că n-au priceput, că n-au auzit.
— Ce-a dispărut, Irinel? Întrebă Dancu, apropiindu-se de fată. Cum să dispară instalaţia? Ce vrei să spui?
— Instalaţia experimentală!
— Ei, da. Ce-i cu ea? Cum a dispărut? Explică-ne! insistă Luca, nervos.
— Nu ştiu.
Irina dădu din umeri... Ochii ei negri, sprîncenele mirate, buzele întredeschise, exprimau nedumerire amestecată cu consternare...
...Pe terenul experimental al Institutului de Cercetări, Lucia şi Dancu, sosiţi cu elicopterul de serviciu la cîteva minute după primirea acestei veşti neaşteptate, căutară zadarnic cupola uriaşă din plastic, cu care ochii trecătorilor se obişnuiseră de mai bine de un an. Cîmpul de la marginea Bucureştiului era gol, răvăşit, pustiit ca în urma unui bombardament.
— O explozie! murmură Teodor Luca.
— Imposibil! îl contrazise Vintilă Dancu. Nu a fost o explozie. Trebuie să fi avut loc o aspiraţie puternică inversul exploziei. Într-o explozie se produce o expansiune a gazelor. În centru

apare, în acest caz, o groapă. Aici, nu vezi? În centru, unde a fost cupola experimentală, se află acum un morman de nisip, fiare vechi, un talmeş-balmeş de materiale...

Luca se apropie, izbi cu piciorul în nişte plăci metalice îndoite care se iveau din moloz şi, trist, clătină din cap.

— Aici zace îngropat termogonul... Şi toate speranţele noastre...

— Ce vrei să spui?

Roşu la faţă, Dancu îl urmărea cu privirea, cu aspectul unui cocoş gata de harţă. Teodor Luca îşi continuă ideea.

— Nu-ţi dai seama? Cred că e evident! Totul a fost provocat de o creştere bruscă a acţiunii aparatului nostru. S-a produs o aspiraţie puternică şi a distrus toată instalaţia, toate aparatele de sub cupolă şi, în primul rînd, termogonul.

— Bine, sînt de acord că lucrurile s-au putut petrece aşa. Dar ce dovedeşte asta?

— Că totul trebuie luat de la capăt. Că nu stăpînim metoda... Că...

— Ba, iartă-mă, că ţi-e frică!... Nu a fost decît un accident... O să-i aflăm cauza... Şi, după părerea mea...

Dancu tăcu, adunîndu-şi gîndurile. Apoi continuă hotărît:

— După părerea mea, asta dovedeşte că aparatul are o rază de acţiune foarte întinsă şi deci că posibilităţile lui sînt mai mari decît ne-am închipuit...

— Poate. Deocamdată însă, cu toate „părerile" tale, nu se poate trece la experimentarea „schimbării vremii" cu ajutorul termogonului.

— Asta e clar. Trebuie să-l mai punem la punct. În tot cazul, nu mai poate fi vorba de experimentarea planificată pentru vara anului următor la Săveni...

— Nu sînt de loc de acord, protestă Vintilă Dancu, înfierbîntat.

De data aceasta, Luca nu mai zîmbi. Aşteptă cu înfrigurare. Fraza aruncată de el adineaori fusese doar o momeală. Logic, i se părea, desigur, că el, Luca, are dreptate. Dar nădăjduia că Dancu va găsi argumentele care să-i răstoarne convingerea.

— Ce aveam noi aici? continuă Dancu. O simplă machetă! O machetă, la dimensiunea 1/20, în care foloseam însă un aparat cu o acţiune mult mai puternică decît îngăduiau

dimensiunile modelului... Nu, nu... Într-o lună o să reconstruim totul şi...
Luca dădu din umeri. Nu era convins.
— Bine! Să zicem că a fost o greşală această nepotrivire dintre dimensiunile cupolei şi puterea aparatului. Dar ce l-a făcut să intre în funcţie aşa, pe neaşteptate?
Dancu sugeră, foarte neprecis:
— O întîmplare...
— Ei, vezi? Asemenea întîmplări imprevizibile anulează tot ce-am făcut, totul! Pentru ce să mai pui în funcţiune aparate ale căror efecte nu poţi să le prevezi? Mai ales că, pe scară mare, aceste efecte ar putea fi catastrofale!
Dancu înălţă din umeri. Aruncă încă o privire către ruinele, cupolei. Apoi îl bătu pe umăr pe Luca, întorcînd ostentativ spatele către ruine.
— Nu-i nimic. Sînt sigur că vom izbuti să refacem totul şi să lămurim cauza catastrofei... O să construim un nou termogon şi... O să reconstruim, şi celelalte aparate, şi cupola.
— Nu depinde numai de noi, răspunse Luca, încă deprimat. În tot cazul, deocamdată se poate spune că e un eşec. „Crearea locală a vremii" nu a dat încă rezultatele aşteptate.
— Nu-i adevărat! tuna Vintilă Dancu ieşindu-şi dintr-odată din răbdări. Adevărul este că rezultatele au întrecut cu mult aşteptările. Asta e!...
Dar nu mai aveau ce să discute.. Tăcuţi, se îndreptară spre elicopter şi porniră motorul. „Piedicile neaşteptate" despre care vorbise Luca la început, se iviseră, şi... cu adevărat pe neaşteptate!

II

— Lasă treaba, Mircea! Azi am hotărît parcă să mergem la patinaj, nu? E zi liberă! Şi tu, mereu cu nasul în notiţe!
O mînă cu degetele subţiri şi fine acoperi foaia pe care o citea Mircea Baciu. Acesta protestă indignat.
— Nu învăţ, Sanda! Mergem îndată la patinaj, deşi drept să-ţi spun, m-ar amuza mai mult o plimbare cu elicopterul. Şi pe urmă... astea nu-s notiţe. E o scrisoare!
— O scrisoare?

— Da, de la Săveni.
Fata îşi încruntă fruntea.
— Săveni? Pe unde vine asta?
— Unu la geografie! Undeva, în Bărăgan.
— Ei, şi ce-i cu asta?
— Ce să fie... Sînt invitat acolo, la vară. Îmi scrie mătuşă-mea să mă pregătesc de pe acum pentru vacanţă... Vorba ceea: iarna căruţă şi vara...
Fata rîse.
— Vacanţa la ţară! Nu-i rău...
— Nu, nu-i rău de loc. Şi unde mai pui că au acolo o livadă cu nişte pomi grozavi şi nu ştiu cîţi stupi... O să mă duc... Da, da, neapărat. O să fie o vacanţă minunată!

III

De la fereastra laboratorului pe a cărui uşă erau fixate iniţialele de metal cromat „C.L.V.", traduse de cei iniţiaţi în cuvintele de noi cunoscute „Crearea locală a vremii", Irina privea în curtea luminoasa. Proaspete, tinere, tulpinile plantelor se înălţau cu ambiţie, mai-mai să atingă cerul. Flori în toate culorile curcubeului se întreceau să-şi etaleze ispitele, doar-doar or atrage mai multe gîze. Irina murmură cu glasul ei de alto, aplecîndu-se peste pervazul ferestrei, cîteva versuri din poetul ei preferat.

Soare crud în liliac, Zbor subţire de gîndac, Glasuri mici
De rîndunici
Viorele şi urzici... Primăvară, din ce rai Nevisat de pămînteni. Vii cu mîndrul tău alai Peste crînguri şi poeni?

Fata închisese cu satisfacţie robinetul de comandă al instalaţiei de condiţionare a aerului. Primăvara îl condiţiona parcă, în dimineaţa asta, mai bine decît numeroasele maşinării, termocupluri, etuve şi instalaţii de umidificare din subsolul Institutului.
Irina părăsi cu regret fereastra şi se aşeză la masa ei de lucru, fredonînd un crîmpei de melodie.

De două luni, colectivul „C.L.V"-ului, unde ea era mezina, se despărţise în două grupuri independente. Unul îşi stabilise sediul pe teren acolo, la marginea oraşului, lîngă cupola reconstruită. Iar celălalt grup, din care făcea parte şi Irina, rămăsese la Institutul Central să urmărească statistic şi să integreze, cu ajutorul maşinilor electronice de calculat, datele atît de diverse ale situaţiei meteorologice din întreaga lume.
Harta întinsă pe masă, înfăţişînd situaţia maselor de aer în ţară şi în întreaga Europă, o făcu să se încrunte o clipă. Da, iată, primăvara asta nu se anunţa atît de liniştită cum s-ar fi părut azi dimineaţă. Avea să mai dea încă lupte cu iarna cea bătrînă, care începuse să dea înapoi încă de la mijlocul lui martie, dar nici azi nu fusese încă biruită pe deplin... Asta reieşea clar din numeroasele semne înşiruite pe hartă într-o aparentă dezordine, în care ochii specialiştilor citeau, ca într-o carte.
În această clipă, în odaie intră ca o vijelie – cu vînt de gradul 8 Dancu, frecîndu-şi bucuros mîinile, cu bărbuţa sa veşnic în vînt.
— Gata, s-a hotărît! tună vocea lui groasă. Plecăm la vară la Săveni, să experimentăm acolo.
Irina deschise ochii mari, surprinsă, apoi zîmbi fericită.
— Îmi pare foarte bine. Aşadar, s-a rezolvat totul? Vintilă Dancu se încruntă. Sprîncenele sale groase,
apropiate mult, aproape să se unească de rădăcina nasului, se adăugau la efectul bărbii scurte în aşa fel încît cel care-l vedea pentru prima dată luînd o figură severă, rămînea cu impresia, de neşters a unei naturi primitive în revoltă.
— Nu chiar totul!... Nu te-am pus la curent cu cercetările noastre din ultimele două luni... dar (şi figura sa se însenină) nu văd de ce n-aş face-o acum. Doar o să vii cu noi la vară!
— Cum?
Fata se făcuse roşie toată de emoţie.
— Da, da, s-a hotărît. Şi, cum îţi spuneam, am refăcut experienţele. Totul a decurs perfect, aşa cum mergea şi înainte de accident. Pe urmă, Luca a avut o idee: să cercetăm în ce condiţii se poate petrece o creştere atît de puternică a acţiunii aparatului, încît să provoace un dezastru asemănător cu cel din decembrie. Am mărit intensitatea curentului: s-au ars nişte lămpi şi... atîta tot. Aşa dar, nu era de vină o întîmplătoare variaţie a curentului.
— Aţi făcut şi alte încercări? întrebă Irina, curioasă.

— Da, am făcut şi altele, răspunse Dancu, pe gînduri. De pildă, am lăsat aparatul să funcţioneze singur, fără control: pe încetul, intensitatea acţiunii sale a scăzut.
— Şi atunci, care este explicaţia catastrofei?
— Nu există decît o explicaţie! Cineva a împins maneta care creşte puterea de acţiune globală a aparatului. Cu toate că nici aşa nu cred să se obţină un efect atît de puternic...
— Atunci... un sabotaj?
Irina tresări singură, cînd rosti cuvîntul. Un sabotaj! Cine? Pentru ce?
— Aşa ne-am gîndit şi noi. În special Valerică este convins că asta-i explicaţia... Totuşi, mai e o chestiune. Acţiunea termogonului ar fi fost în acest caz bruscă, aproape imediată. Aşadar, individul respectiv n-ar fi avut vreme să fugă. Ar fi fost şi el absorbit de ciclon şi făcut una cu pămîntul.
— Şi... nu s-a întîmplat aşa?
— Nu, pentru că printre sfărîmăturile rămase pe locul unde fusese cupola nu s-a descoperit nimic care să semene cu resturi omeneşti sau de îmbrăcăminte.
Irina rămase pe gînduri.
— ...e greu de crezut că cineva ar fi putut să pătrundă pînă sub cupolă. Sînt atîtea mecanisme de protecţie... Doar o bombă...
— Imposibil! spuse Vintilă Dancu, nerăbdător. Am mai explicat doar că explozia dă efecte cu totul deosebite. Şi, totuşi, adăuga el după o scurtă tăcere, nu văd altă explicaţie decît tot un sabotaj. Cineva, printr-un mijloc oarecare, a împins maneta.
Dancu îşi recapitula pentru a suta oară împrejurările ciudate în care se produsese catastrofa din decembrie. Aparatul funcţionase dintr-odată cu cea mai mare putere pe care era în stare s-o dea, ba, aparent cu o intensitate chiar şi mai mare. Cum era posibil aşa ceva? Trebuia, neapărat, ca cineva să pătrundă în cupolă şi să regleze termogonul în aşa fel încît să funcţioneze la regimul maxim. Erau cinci contacte de stabilit. În clipa cînd ultimul era reglat, termogonul începea să acţioneze.
Vintilă Dancu îi explică Irinei:
— Desigur, se poate acţiona şi din biroul de comandă. Dar la ora cînd s-a petrecut catastrofa...
— Patru dimineaţa, îşi reaminti Irina.

— Da, exact la patru dimineaţa... biroul era închis şi curentul întrerupt...
Dădu din umeri, renunţînd pentru moment la rezolvarea unei enigme atît de complicate.
Din nou uşa laboratorului se deschise şi în prag apăru silueta cunoscută a lui Valerică, dolofanul laborant al „C.L.V."-ului, cu un pacheţel în mînă, cuprinzînd o felioară de salam, între două felii de pîine unse cu unt. Valerică muşcă cu satisfacţie şi dîndu-şi seama, în aceeaşi clipă, că în odaie se mai află cineva, îşi ascunse repede la spate pacheţelul cu sandviş. Degeaba! Fusese zărit şi încă de cine? De Dancu, care îl luase pînă acum de multe ori peste picior pentru obiceiul său de a mesteca mereu, de dimineaţă pînă seara.
— Să vă pun o problemă începu Dancu cu vocea gravă de parcă s-ar fi adresat în chip de profesor unei clase. La ce greutate şi volum o să ajungă prietenul nostru Valerică peste cinci ani?... Să facem o socoteală simplă. Dacă din fiecare sandviş, numai un gram se va depune sub formă de grăsime neutilizată (şi trebuie să recunoaşteţi că nu e de loc exagerat), asta înseamnează că într-o zi rămîn în organism cam 50 de grame. Pe an, cam 16 kilograme. Peste cinci ani, prietene, o să trebuiască să închiriem o macara pentru ea să te transporte în deplasări! O să ai pe puţin 160 kilograme... De fapt, unul din lucrurile care pentru mine constituie o enigmă este dacă există cumva perioade ale zilei cînd nu mănînci...
În acel moment, se auzi ţîrîitul telefonului. Dancu ridică receptorul şi, profitînd de ocazie, Valerică o şterse.
Intră în laboratorul alăturat, pentru moment neocupat, se aşeză pe un scaun şi muşcă în sfîrşit, cu furie, din sandviş. Valeriu Niculescu era un bun laborant şi, pentru vîrsta lui (avea 19 ani), era destul de calm. Dancu susţinea şi poate că nu fără temei, că era chiar prea liniştit, prea aşezat. Unii spuneau că această linişte îi era impusă de dimensiunile sale care, fără a fi enorme, îndreptăţeau totuşi epitetul său de „dolofan".
Valeriu ridică receptorul telefonului din odaie.
— Centrul experimental, vă rog... De incolo îi răspunse o voce.
— Verificaţi vă rog cadranul numărul 5. Cît arată? O mică pauză.

— Cum, dela care aparat? Dela termogon! Asta ne interesează! Cît e?

Sprîncenele lui Valerică se ridicară în semn de mare mirare. Valoarea era de vreo două ori mai mare decît cea aşteptată.

— Învîrtiţi butonul spre stînga... Cît e acum? Valoarea scăzuse la normal. Valeriu Niculescu mul-
ţumi, puse receptorul la loc şi rămase pe gînduri. De ce crescuse atît de mult valoarea indicată de cadran? Asta însemna că înăuntru, în cupolă, se formase o mică furtună... Bine că făcuse acest control!...

În toate astea plutea însă un mister. Cine pusese mîna pe butonul termogonului? Atunci, şi poate şi acum? Ehei, îi spusese el tovarăşului Dancu că aici trebuie să se fi amestecat o mînă vrăjmaşă.

— Fugi de aici (tunase Dancu), ai citit prea multe cărţi ele aventuri! Păi dacă intra un sabotor în cupolă şi deranja termogonul, rămînea acolo,sub dărîmături...

— Asta... cam aşa era. Dar dacă... Dar dacă totul fusese aranjat din biroul de comandă, dela distanţă? Posibil, îi răspunsese de data asta Luca, numai că la ora patru dimineaţa totul e închis ermetic şi curentul electric e întrerupt. Şi asta era adevărat. Totuşi, un sabotor... De cîte nu sînt ăştia în stare... Nu citise el, în colecţia aceea de aventuri, cum intrase unul pe întuneric într-un laborator, folosindu-se doar de razele infraroşii? Ei, dar totuşi, ce dovezi, ce urme avea?

Valerică se îndreptă spre fereastră şi ochii îi căzură pe geamul deschis spre interior. Ca într-o oglindă spălăcită, îşi zări chipul. Cam umflat... cam prea plin...

„De fapt are dreptate tovarăşul Dancu, murmură Valerică. De anul trecut m-am îngrăşat cu vreo zece kilograme! Ar trebui să mai las sandvişurile astea..."

— Da, ar trebui să se ducă la doctor, îi spuse în acelaşi timp Dancu Irinei. Cred că e ceva patologic. De cînd îl tot pisez... poate că s-o învrednici. Nu e chip să-l întîlneşti fără să-l vezi mestecînd!

Cînd Vintilă Dancu ieşi din laborator, Irina îşi aruncă din nou ochii pe fereastră. Florile, aprilie, soarele cald erau tot acolo, îmbiind-o. Dar fata era acum îngîndurată.

Care putea fi dezlegarea misterului? Cine împinsese oare maneta, provocînd astfel distrugerea instalaţiei?

Irina îşi recapitulă fazele creării „C.L.V."-ului. Năzuinţa de-a stăpîni vremea şi a o modifica după dorinţă era veche, dar părea, pentru mulţi, o utopie. Nici măcar explozia unei bombe termonucleare, care dezvoltă o energie enormă, nu este în stare să influenţeze simţitor asupra vremii. Un uragan „matur", cum îi spun meteorologii, dă o energie cinetică de 500 de trilioane de cai putere, deci echivalentul a mai multe mii de bombe atomice pe secundă fără efectul radioactiv al acestora, însă! Aşa dar, energia atomică părea că nu poate fi utilizată în acest scop, cel puţin sub forma exploziilor atomice.
Dar, dacă vremea e greu de influenţat pe suprafeţe mari, poate că nu e, în schimb, tot atît de greu de schimbat, după dorinţă, în zone mai restrînse.
În acest scop s-a născut grupul laboratorului „C.L.V." „Crearea locală a vremii", format iniţial din şapte cercetători... Bazaţi pe descoperirea efectului de condensare a vaporilor de apă provocat de anumite radiaţii infrasonice, porniseră să studieze felul în care s-ar putea stăpîni vremea. De altfel, aceasta era numai una din metodele de care se ajutau. Pentru că ceea ce se înţelege prin „vreme" reprezintă, de fapt, un amestec foarte complicat de numeroşi factori. Cînd spui „vreme" te gîndeşti la temperatură, la umiditate, la ploi şi la zăpezi, acestea două din urmă alcătuind, în termeni de specialitate, precipitaţiile. Dar asta nu e totul. Prin „vreme" se mai înţeleg şi datele despre presiunea atmosferică şi despre vînt. Iar vîntul... ce înseamnă oare, decît faptul că aerul, adică mediul care conţine toate elementele enumerate pînă acum, acest aer deci, se schimbă, fuge cu viteză mai mare sau mai mică?
Şi iată că, dacă omului i-ar fi cu putinţă să provoace această mişcare a maselor de aer, să le schimbe, sau să le amestece într-un anumit fel, atunci el ar putea schimba vremea după dorinţă. Răcind într-un anumit fel o masă de aer care are un anumit grad de umiditate, specialiştii ar putea determina de pildă, căderea ploii.

Şi acestea sînt numai cîteva idei foarte generale despre ce ar putea face omul. Există desigur, multe feluri în care vremea ar putea fi înrîurită. Pentru a le cerceta, pentru a le găsi pe cele mai bune, se constituise aşadar, laboratorul „C.L.V.". Se

construise pe terenul experimental al Institutului o cupolă transparentă, dintr-o substanţă plastică, în interiorul căreia se făceau experienţele. Asta era macheta atmosferică a cercetătorilor.
Cea mai importantă contribuţie fusese însă adusă acum vreo doi ani, prin descoperirea efectului unei cantităţi mari de radiaţii combinate raze infraroşii şi alte radiaţii asupra cărora cercetătorii nu dăduseră prea multe amănunte. Fenomenele fizice produse duceau la o modificare a însuşirilor masei de aer şi la atragerea în vecinătate a altor mase. Era, oarecum o imitare pe scară redusă a felului cum se petreceau fenomenele chiar în natură. Aparatul care producea aceste fenomene era termogonul. Iar alături de el se aflau multe alte aparate, cu acţiuni diferite asupra numeroaselor elemente ale vremii.
Un aparat umezea aerul, altul emitea radiaţii avînd o acţiune de condensare şi aşa mai departe. „Eroul", însă, punctul de atracţie şi, desigur, şi cel care provocase catastrofa, prin forţa sa dezlănţuită ca un robot neascultător rămînea termogonul.
Cercetările şi experienţele realizate aici se sprijineau, printre altele, pe rezultatele obţinute în urma unor zboruri făcute încă mai de mult de oameni de ştiinţă îndrăzneţi, în inima unor uragane. Astfel, încă prin 1947, R. H. Simpson a zburat cu un avion în „ochiul" adică în centrul unui uragan atlantic denumit Giorgie. Trebuie spus, în paranteză, că fiecare uragan este botezat de către meteorologi cu nume de obicei

de oameni de parcă ar fi vorba de fiinţe vii şi nu de oarbe manifestări ale naturii.
Acelaşi cercetător a mai colindat, după aceea, tot cu avionul în 1951, în centrul taifunului Pacific „Margie". Cu acest prilej, a studiat fenomenele ce se petrec în centrul taifunului. Cu ajutorul diferitelor aparate pe care le avea la bord şi al radiolocaţiei, Simpson a descoperit cîteva fenomene extrem de interesante, în legătură cu mişcarea curenţilor de aer.
Bizuindu-se, aşa dar, pe aceste cercetări, precum şi pe numeroasele date extrem de amănunţite, furnizate de meteorologii sovietici, C.L.V.-ul pornise la treabă şi, în scurtă vreme, cercetările întreprinse în acest laborator fuseseră încununate cu succes. Da, de succes

— pînă la catastrofă. Iar după aceea, din nou succes!... Irina se gîndi la ipoteza sabotajului. Cineva voia oare să împiedice ducerea mai departe a experienţelor, reuşita lor? Poate, dar... cum? Intrarea în cupola în care se făceau experienţele era controlată de zeci de mecanisme electronice, pentru a se împiedica orice accident. N-ar fi putut pătrunde deci aici decît cineva care cunoştea toate aceste amănunte deci, doar unul din cei şapte la care se adăuga, desigur, şi Valerică.

Dar Irina nu izbuti nici în ruptul capului să-şi imagineze ca unul din ei ar putea să aibe gînduri criminale.

...Şi totuşi... Ce altă explicaţie plauzibilă există?

IV

Prin fereastră se zăreau defilînd în viteză stîlpii de telegraf, împovăraţi de sîrmele pe care, aliniate ca la

paradă, ciripeau pline de entuziasm nenumărate păsărele. Valerică privea, aspirînd cu nesaţ imaginile, la drept vorbind destul de monotone, care se perindau fără oprire. Privea şi, pentru că orice călătorie aţîţă apetitul, muşca fără grijă dintr-un măr. Fără grijă deoarece, în colţul opus al compartimentului, Vintilă Dancu şi Teodor Luca erau prinşi într-o furtunoasă discuţie în contradictoriu, în timp ce Irina liniştea, din cînd în cînd, valurile prea aprigi ale controversei.

Valeriu Niculescu făcu cocoloş în mînă hîrtia în care învelise sandvişul şi o aruncă pe fereastră. Hîrtia zbură prin aer ţinîndu-se încă puţin pe urma trenului, apoi ateriza într-un tufiş. Urmărind-o cu privirea, Valerică întîlni ochii unui om între două vîrste, care se întorseseră în acea clipă şi-l priveau insistent. Totul, o singură clipă apoi, figura dispăru de la fereastra compartimentului vecin.

— Aşa dar, spunea în acea clipă Vintilă Dancu, roşu la faţă şi cu bărbuţa tremurînd de indignare, crezi că ne putem lipsi de celelalte aparate? Crezi că termogonul este suficient? Ei bine...

— Dar n-am spus asta, îl întrerupse Luca, foarte liniştit.

— Aha! Dai înapoi! făcu Dancu, triumfător.

— Nici asta. Dar cred că termogonul singur este în stare să provoace schimbări importante ale vremii...

— Dar nu în sensul dorit de voi, înţelegi? Ha ha! O să poruncim ploaie şi o să vină secetă! Dacă n-or fi şi celelalte...

Valerică simţi deodată că este privit, pîndit. Discuţia celor doi continua, dar el nu-i mai da ascultare. În dreptul uşii, cu mîna pe clanţă, se oprise omul între două vîrste, a cărui privire o întîlnise adineaori, la fereastră. Privea în compartiment, studiind parcă figurile pasagerilor. La o zguduitură a trenului, îşi desprinse mîna de pe clanţă şi dispăru.

Valerică rămase cu ochii îndreptaţi spre uşă. Nu cumva?... Dacă acesta era un agent... sau chiar sabotorul, care-i urmărea... punînd la cale cine ştie ce nouă acţiune?... Să le spună? Nu, o să rîdă din nou de el. Mai bine să aibă grijă... O să fie cu ochii în patru şi, cînd l-o prinde cu mîţa-n sac, atunci să vedem, ce-o să mai zică tovarăşul Dancu?

Şi scoţînd din buzunar „Misterul uzinei submarine" îşi continuă lectura palpitantă...

V

— Aşa dar, ne-am înţeles, spuse Luca. Este vorba de nişte încercări. Încercăm să schimbăm vremea, după voinţă.

— Da, am înţeles spuse deputatul, care participa la această „consfătuire fulger" împreună cu alţi patru sau cinci oameni din sat. Cu toate că, adaogă el, îngrijorat, acum nu prea ne-ar trebui ploaie...

— O să încercăm să nu vă facem nici un fel de pagube, deşi înţelegeţi, cîteodată s-ar putea să nu se întîmple chiar aşa cum am voi noi. În orice caz, trebuie să ştiţi că e vorba doar de nişte încercări. S-ar putea să izbîndim. S-ar putea să dăm şi greş...

Dancu îl privi cu reproş, dar îşi înghiţi protestele.

— Nu-i cu supărare! zise un om între două vîrste, îmbrăcat în straie ţărăneşti, dînd cu înţelegere din cap.

— V-am spus toate astea pentru că trebuie să cunoaşteţi care o să fie cauza vremii schimbătoare ce o să urmeze, după cum nădăjduim. Deocamdată, fiind vorba doar de încercări, nu cred că e nevoie să anunţăm pe toată lumea. Să zicem că sîntem aici pentru cercetări... că instalăm un observator... În fond, nu-i nici o minciună, căci o să instalăm un observator...

Oamenii se ridicară. Erau cu toţii de acord.

— Vă urăm succes, tovarăşi!

— Mulţumim!

VI

Pe cer se alungau, una după alta, cele mai ciudate şi înfricoşătoare fiare. Cu nasul lipit de geamul rece, cu bărbia sprijinita în pumni, Mircea urmărea evoluţiile fantastice ale umbrelor negre, cu chip de dinosauri, de păsări uriaşe cu aripi întunecate, de urşi imenşi sau de rechini cu boturile căscate. Norii în necontenită schimbare abia lăsau să filtreze, prin ţesătura lor, cîteva raze de lumină.

August, ziua zecea, ora 16,30. Toiul verii. Altitudine: 15 metri deasupra nivelului mării. Media temperaturii în aceste locuri, pentru luna asta, după mărturia afişelor climatologice: 22°C.

Şi iată că azi, la ora 10 dimineaţa, pe un cer senin ca sticla, termometrul special adus de la Bucureşti, învelit cu grijă în vată

şi ferit între cămăşile din valiză de studentul Mircea Baciu, absolvent al primului an al facultăţii de fizică, nu se învrednicise să arate mai mult de 8°C (opt grade Celsius) în luna lui Gustar! Mercurul se încăpăţînase timp de două ceasuri să rămînă acolo şi pace bună. Iar oamenii umblaseră pe stradă încotoşmănaţi în haine groase, ba unii chiar cu pardesiuri, de parcă ar fi sosit noiembrie cel posomorit şi înnegurat. După numai două ceasuri, temperatura urcase brusc pînă la 30 de grade, şi apoi se stîrnise un vînt năprasnic.
Sosit azi dimineaţă pe la ora 7, Mircea n-o găsise acasă decît pe mătuşa Ioana, pe care reumatismul n-o lăsase să plece la cîmp. După căldurile aprige de la Bucureşti, temperatura scăzută de azi dimineaţă era ca un duş rece.
— Nu mai înţeleg nimic! mormăi Mircea. Să fii nevoit să închizi geamul acum, în toiul verii!
Şi, necăjit, lăsă în farfurioară, neatinsă, linguriţa cu miere groasă, scoasă din „stupii straşnici" atît de lăudaţi.
Învelită cu o pătură, mătuşa Ioana, ghemuită într-un scaun, privi cu jale pe fereastră. O dureau genunchii, şalele şi umerii; de-abia putea să se mişte şi îi era tare necaz că nu fusese în stare să iasă la cîmp.
— Uite, pînă şi muştele s-au chircit. Sînt amorţita de-a binelea, remarcă ea. Nu ştiu, zău, ce-i cu vremea asta. Ferească sfîntul!
— Sfîntul ca sfîntul, dar trebuie să existe şi o explicaţie ştiinţifică. Vezi matale, o fi vorba de o masă de aer rece, nimic de zis! Dar cum de a ajuns pînă la noi cu temperatura asta joasă... nu-mi pot explica.
— Cum adică?
— Păi, pe drum trebuia să se încălzească.
— O fi mers prea repede, îşi dădu cu părerea mătuşa Ioana.
Mircea zîmbi la această explicaţie simplistă şi dădu din umeri.
— S-ar putea să ai dreptate... totuşi...
Şi, nemulţumit ca întotdeauna cînd nu putea să dea de cap vreunei probleme care-l frămînta, Mircea începu să se plimbe nervos prin odaie. Pe perete, o scoarţă ţesută cu migală îşi desfăşura cîmpul multicolor cu flori şi crengi stilizate. Deasupra uşii se aflau agăţate două ploşti foarte vechi.
De mult voia mătuşa Ioana să le arunce. Unchiul Sava se împotrivise: îl legau de ele atîtea amintiri... De cîte ori, cu

ploştile împodobite cu flori şi panglici, nu fusese vătăşel pe la nunţile din sat şi din împrejurimi!
Iar cînd venise nepotul lor, Mircea, de la Bucureşti, ploştile îi căzuseră tînărului cu tronc.
— Astea, mătuşă Ioana? spusese el, cu accent de mare nedumerire. Ploştile astea vrei matale să le dai la gunoi? Nu vezi ce vechi sînt?
— Păi tocmai de aia, Mirceo!
— Nici să nu te gîndeşti, mătuşă Ioană. Astea-s lucruri de preţ. Mai bine mi le dai mie şi le duc la Muzeul satului din Bucureşti, cînd am să plec.
Şi... ploştile rămăseseră mai departe atîrnate colo sus, în perete, aşteptîndu-şi sorocul.
Tuşa Ioana îşi privi nepotul. Zdravăn flăcău! Înalt aproape cît uşa, de ţi se părea că se izbeşte cu capul de tocul ei cînd trece pragul. Vînjos ca un urs, şi cu nişte ochi albaştri ca ai ei de se prăpădeau fetele după el. De, îi semăna mătuşii. Ehei... pe vremea ei! Şi cînd a plecat de aici, sînt vreo zece ani de atunci, era numai un boţ de om.
Ei, trec anii! Şi acum, ce s-o fi frămîntînd atîta? A mai fost doar prin satul ăsta, al Săvenilor, şi altă dată vreme nelalocul ei şi a trecut cum a venit.
— Tuşă Ioană, eu ies niţel în uliţă.
Şi, luîndu-şi din mers haina, Mircea deschise uşa şi plecă.

Cerul era tot mai înnegurat. Nori groşi, de furtună. Deodată se porni să plouă. Picături mari cît lacrima cădeau atît de des, încît, pînă să intre în curtea cea mai apropiată, pentru a se adăposti sub o streaşină, haina i se udă leoarcă. Un dulău hămăi de undeva, dintr-un coteţ, dar nu îndrăzni să înfrunte potopul şi renunţă curînd să mai protesteze împotriva pătrunderii intrusului.
Uliţa se transformă, în scurtă vreme, într-o albie de rîu... Apoi, nu trecu mult şi de sus începură să cadă bulgăraşi mici de gheaţă. Bătea cu piatră!
Răpăiau pe acoperişuri ca nişte ciocănaşe de tobă, apoi săreau ca mingile pe pămînt. Pe alocuri, pe unde le îndrumau streaşinile, se adunau grămăjoare-grămăjoare de pietricele de gheaţă.

Cădeau cînd vertical, cînd oblic, bătînd în uşi, în pereţi şi în geamuri, de parcă ar fi cerut încuviinţare să pătrundă în casă. Deodată, în apropiere se auzi un zăngănit de geamuri. Mircea întoarse capul. O fereastră fusese spartă de puterea grindinii.
De sub streaşină, lipit de peretele casei necunoscute, Mircea Baciu privea cu necaz această dezlănţuire a naturii. Din cînd în cînd, atunci cînd vîntul abătea prăpădul spre zidul de care se rezema, ploaia şi gheaţa îi izbeau picioarele şi manşetele pantalonilor, care se asemănau acum din ce în ce mai bine cu burlanele prin care era condusă apa căzută din norii de sus.
O exclamaţie, parcă rostită în urechea lui, îl făcu să tresară. Cineva se afla la fereastră clar era evident că nu putea să-l zărească, pentru că Mircea stătea paralel cu zidul.
— Hm, poate că ar fi trebuit să-i cer voie să mă adăpostesc aici, îşi spuse Mircea. Dar în ocazii de astea...

Nu apucă să-şi ducă gîndul mai departe, cînd auzi o voce groasă. Omul de dincolo de fereastră vorbea, pesemne, cu cineva.
— Asta-i o adevărată porcărie. Parcă ne-a făcut-o într-adins! Poftim, ne-a spart geamul!
Mircea nu putu să-şi dea seama ce-i răspunse femeia dinăuntrul camerei. Pentru că era o femeie cu glas plăcut de alto. În tot cazul, vocea de bas interveni din nou, foarte distinctă:
— Trebuie să începem neapărat o nouă acţiune. Chiar azi!
De astă dată, vocea de alto vorbi mai tare. Probabil că femeia se apropiase şi ea de fereastră.
— Cum plouă! Dar dacă totuşi termogonul ar produce singur toate...
— Acţiunea combinată trebuie neapărat începută, repetă vocea de bas cu încăpăţînare. Cu orice risc! Acum e momentul propice. Nu-l putem pierde şi trebuie să combinăm termogonul cu...
Un fulger orbitor despică în această clipă cerul întunecat de ploaie şi fu urmat de un tunet care bubui asurzitor. Restul frazei se pierdu în vacarm. După aceea, Mircea nu mai putu să audă nimic pesemne că cei doi oameni se îndepărtaseră de la fereastră.
Tulburat, Mircea Baciu rămase locului. Ce s-ar fi cuvenit să facă acum? Desigur, din punct de vedere al

„bunei creşteri" nu era nimic de laudă în comportarea lui. Tuşa Ioana ar fi avut toate motivele să-l tragă de urechi mă rog, unde învăţase el să asculte la fereastră?
Dar, pe de altă parte, ceea ce auzise era foarte ciudat. Vocea de bas vorbise despre o „acţiune" care trebuia începută. Se putea să nu fie nimic deosebit. Dar, mai departe, adăogase „cu orice risc"...Convorbirea devenea suspectă.
Despre ce „risc", despre ce „acţiune" putea fi vorba? Mircea nu avea nici cea mai mică idee dar se simţea îngrijorat. Hotărî să caute să afle cine locuia în casa aceasta. Ploaia se domolise acum, nu mai curgea aşa de sălbatică se transformase dintr-un şuvoi nestăvilit, într-un fel de „efect de stropitoare", cu picături mărunte. Tînărul se dezlipi de peretele care, cît de cît, îi servise pînă acum drept pavăză şi, ieşind din curte, o luă la fugă, în aerul rece. Hămăitul dulăului răsună în ograda părăsită. Şi, dacă Mircea s-ar fi uitat înapoi, ar fi zărit la fereastra spartă capul unui tînăr dolofan care-i urmărea fuga cu o privire neliniştită.

VII

La prînz, Teodor Luca se întoarse în camera unde-şi stabiliseră „cartierul general". Îşi scoase impermeabilul, îşi controlă dungile pantalonilor, ca întotdeauna impecabile şi, frecîndu-şi mîinile ca să se încălzească, i se adresă vesel lui Dancu:
Ei, ce spui? Succes formidabil!
— Nu sînt de acord! răspunse acesta acru, punîndu-şi tacticos ochelarii cu rame groase.
Luca îl privi mirat. Nu se aştepta la o împotrivire şi de data aceasta. Doar... fenomenele fuseseră atît de clare!
— De ce nu?
— Pentru că n-ai folosit toată gama de acţiune a termogonului. Şi, în special, n-ai utilizat şi acţiunea combinată a celorlalte aparate. Te-ai mulţumit cu producerea cîtorva condensări şi răciri. Mîine... mîine ai să mă laşi pe mine pe teren şi tu ai să rămîi aici, la aparatele înregistratoare. Ai să vezi!...
Luca dădu din umeri.
— Lucrăm după un plan... îi aminti el.
— Da, şi o să-l depăşim, fără discuţie!

Uşa camerei de alături se deschise şi apăru Irina, urmată de un tînăr care muşca zdravăn dintr-un măr.
— Valerică! strigă Dancu.
— Utilizarea resurselor locale... comentă Irina. Livada din curte...
— La Bucureşti spuneai că n-ai timp de doctor i se adresă Dancu lui Valerică. Poftim, aici o să ai. Azi după masă, s-a isprăvit: te duci la dispensar!
Valerică dădu din cap, în semn că a înţeles şi aruncă cotorul mărului pe fereastră.
— Cum a mers treaba? întrebă Irina.
— Azi am utilizat elicopterul... îi răspunse Luca.
— Nu aţi uitat promisiunea? Mă luaţi şi pe mine, cînd...
— Nu, nu, n-am uitat o linişti Luca, zîmbind.
— N-am zburat niciodată cu aşa ceva... Şi... ştiţi... ar trebui să ne gîndim la cele întîmplate azi dimineaţă.
Luca o privi, întrebător.
— Ce anume?
— Discutam lîngă fereastră cînd, deodată, am văzut
— sau, mai bine zis, Valeriu a văzut un om, care a zbughit-o pe poartă şi apoi a fugit.
Luca se încruntă.
— Un om?
— Da, confirmă Valeriu Niculescu, aşa a fost. Cred că a tras cu urechea...
Luca tăcu şi căzu pe gînduri...
— S-ar putea ca omul ăsta să nu fie străin de...

— Te gîndeşti la dezastrul din iarnă? întrebă Dancu.
— De ce nu? Noi am bănuit că ar putea fi un sabotaj, deşi nici acum nu ne dăm seama cum a putut fi înfăptuit... Oare acest om... Spuneţi-mi, l-aţi văzut la faţă?
Vintilă Dancu înălţă din umeri.
— Nu. Era întors cu spatele şi a dispărut atît de repede, încît nici măcar Grivei n-a avut timp să reacţioneze...
Tăcu o clipă, apoi continuă:
— În tot cazul, asta nu ne împiedică să ne continuăm lucrările. Să fim cu ochii în patru, dar... să nu ne oprim!
Luca îi puse mîna pe umăr:
— În privinţa asta, sîntem perfect de acord!

VIII

Valerică ieşi de la dispensar îngîndurat. Se părea că are o „disfuncţie glandulară complexă" adică, după cum îi explicase doctorul, secreţiile interne ale diferitelor glande nu se făcea chiar aşa cum trebuia. Trebuia să ia felurite tablete, să-şi facă injecţii cu substanţe purtînd denumiri ciudate, să ţină, vai! regim şi să-şi ia, pentru moment, un concediu de odihnă. Tocmai acum, cînd activitatea era în toi şi cînd, după cîte se părea, se strîngea laţul în jurul sa„Abloatotrruebluuii!e să fie" îşi zise el, amintindu-şi de tînărul înalt care o zbughise din curte. Şi în timp ce mergea, începu să treacă în revistă evenimentele de pînă acum. Prin urmare, explozia sau ce-o fi fost – de pe terenul experimental din Bucureşti, putea fi explicată.

Cum? Hm... nu era prea clar. Dar, în tot cazul, o explicaţie în care acţionase sabotorul trebuia să existe. Sigur!... Dacă cumva acest individ săpase un canal subteran, un fel de tunel? Se introdusese pe sub boltă, şi acolo pusese în funcţiune aparatele... sau poate o bombă cu fitil. Iată o explicaţie!
Dar omul din tren? Era o persoană între două vîrste. Poate că omul din tren şi cu tînărul de azi dimineaţă nu erau decît unul şi acelaşi individ, deghizat. „Omul cu o mie de feţe"...
Vorba era, ce mai punea acum la cale? Trebuia să fie cu ochii nu în patru, ci în opt, sau în şaisprezece. Poftim, tovarăşe Dancu! Iată... că nu visez! Valeriu Niculescu a pus mîna pe vinovat! „Iartă-mă, Valerică... Înţeleg acum că ai avut dreptate!..."
Valerică vedea în faţa ochilor scena emoţionantă, care avea să restabilească adevărul, cînd se ciocni cu cineva la fel de îngîndurat. Scuzaţi! Pardon! Îşi continuă drumul, vag neliniştit. De ce? Şi după zece paşi îşi dădu seama. Asta era! Sigur! Tînărul care o zbughise! Purta acelaşi costum!
Se întoarse... şi se opri locului, ţintuit. Tînărul dispăruse. Parcă fusese înghiţit în adîncurile pămîntului!

IX

În dimineaţa zilei următoare, Mircea îşi frecă ochii cu mulţumire. N-ar fi putut spune pentru ce avea această senzaţie de linişte,

de satisfacţie. Privi în jurul său. Toate păreau neschimbate, ca de obicei. Pe măsuţa de lîngă pat, cartea pe care o începuse ieri seară,
„Probleme ale fizicei atomice", mai stătea încă deschi-

să, cu un creion aşezat în loc de semn între pagina 24 şi 25. Papucii se găseau în faţa patului, acolo unde-i lăsase înainte cu o seară. Liniştea era întreruptă adesea, ba de un cotcodăcit viguros parcă recunoştea glasul moţatei celei albe ba de lătratul vreunui cîine din vecini, ba de mugetul unei vaci...

Şi, deşi nimic nu părea schimbat, totuşi avea senza-
ţia că...

Dar... asta era! Lumina albă, strălucitoare a soarelui pătrundea în odaie prin ochiurile ferestrei, ca fascicolul de raze al unui reflector! Asta-i dădea senzaţia de mulţumire, la început nelămurită.

Încă de ieri seară, după vreo trei ore de ploaie neîntreruptă, de parcă vorba mătuşei Ioana s-ar fi rupt baierile cerului, vremea se mai domolise. Unchiul Sava se întorsese într-un tîrziu acasă de pe cîmp, cu hainele zbicite de vîntul rece care se stîrnise după oprirea ploii.

Plouase tare şi pe lîngă cîmp, dar lucru care unchiului Sava i se păruse tare ciudat numai pînă într-un anumit loc. Pe ogoare piatra nu bătuse. Din fericire, recolta nu fusese de loc primejduită.

— Ce zici de asta, Mircea? îl întrebă unchiul Sava. Uite, să zicem că podeaua odăii ar fi cîmpul. Atunci se cheamă că ploaia a mers numai pînă în marginea velinţii ăştia şi nici un lat de unghie mai încolo. A plouat tare peste grajduri şi case, le-a bătut şi cu piatră, poftim! Dar dincoace de marginea velinţei adică, vreau să spun, pe cîmp... nimic!... pămîntul abia s-a umezit!...

— Mîna lui dumnezeu, rosti mătuşa Ioana, minunîndu-se.

— Că n-o fi coborît dumnezeu pe pămînt, să tragă linie cu băţul: pînă aici să plouă, iar mai încolo ba! îi răspunse unchiul Sava cu ciudă. Ne-a zis nouă de la Sfat că s-ar putea să se schimbe vremea zilele astea. Mult ne-am mirat cînd am văzut una ca asta. Nu ne dumiream de loc. Da pe urmă mi-am zis: pe astea nepotul meu o să le lămurească, că doar el este student la Bucureşti. Mircea se roşi tot şi-şi întoarse capul, ca să nu se vadă. Încercă o explicaţie rudimentară.

— Vezi, unchiule, într-o parte a ţării plouă, într-alta nu. Asta o ştie toată lumea. Dar undeva trebuie să se afle graniţa între locul unde plouă şi cel unde este uscat. Şi iată că s-a nimerit ca limita asta să fie tocmai acolo unde mi-ai zis.

Unchiul Sava clătina capul, în chip că a înţeles, dar cu oarecare îndoială. Şi avea dreptate omul îşi spuse Mircea pentru că în realitate, aceste limite nu sînt atît de fixe: ele fluctuează ba încolo, ba-ncoace cu zeci de metri. Explicaţia era, totuşi, cea mai plauzibilă. Ba, chiar, Mircea ar fi putut spune că nu cunoaşte vreo altă explicaţie, nici mai bună, nici mai proastă.

— Oricum, unchiule Sava, continuă Mircea Baciu, îmi pare tare rău că nu m-ai luat cu dumneata. Aş fi văzut şi eu, cu ochii mei...

— Ce, nu mă crezi? se răsti unchiul cu o sclipire războinică în priviri.

— Ba da, cum să nu te cred. Numai că poate aş fi putut să-mi dau seama mai bine... şi pe urmă mi-ar fi plăcut să pun mîna din nou pe unelte. Am şi uitat de ele, de cînd tot învăţ...

Unchiul Sava zîmbi, făcînd cu ochiul către mătuşa Ioana.

— Mă băiete, ţi-am spus. Ai venit să te odihneşti aici. Nu zic, peste două-trei zile o să avem nevoie de multe braţe şi atunci, da, te iau cu plăcere. Dar pînă

atunci mai plimbă-te prin sat, mai stai pe malul rîului, că doar ai muncit toată iarna...

— Fie! De poimîine viu cu dumneata. Nu-ţi mai iei cuvîntul înapoi!

Fusese o seară veselă.

Dar acum, în dimineaţa asta însorită o dimineaţă obişnuită, caldă, de august întrebările începură din nou să se reverse peste mulţumirea sa. Care a fost cauza acestei nete delimitări a zonei de ploaie? Cum se făcea că ieri fusese atît de frig? Că plouase cu piatră? Şi amintindu-şi de celălalt fapt, cutele de pe frunte i se adînciră şi mai mult.

Ce însemnase conversaţia misterioasă de la fereastra spartă a casei sub streaşina căreia se adăpostise? Unchiu Sava îi explicase că acolo locuiau nişte tovarăşi de la Bucureşti care instalau un observator meteorologic. Foarte bine. Dar meteorologii nu întreprind

„acţiuni", ci măsoară temperaturile, presiunile sau umiditatea. Şi încă nu „cu orice risc"... Era acolo, totuşi ceva suspect.
Se întrebă dacă să întreprindă ceva şi nu izbuti să ia o hotărîre. Se putea foarte bine să fi fost vorba despre o chestiune absolut obişnuită cum ar fi de pildă plantarea unor zarzavaturi, spălarea rufelor sau tunderea ierbii. Şi astea-s, doar, acţiuni. Sînt oameni care se ceartă chiar şi pentru fleacuri aşa e firea lor. Şi, pe măsură ce se gîndea, Mircea devenea tot mai convins că aşa trebuie să fie, chiar. Sigur: necazul provocat de spargerea geamului, de ploaia care putea să se eternizeze şi să îngreuneze făptuirea cine ştie căror proiecte de instalare a staţiei meteorologice... Citise prea multe cărţi de aventuri, asta era!
...Dar ziua asta, care începuse atît de frumos, parcă (tot vorba tuşei Ioana) o „deochease" cineva. Iată în rezumat o clare de seamă a evoluţiei vremii în această memorabilă zi de august.
La ora 7, oră la care Mircea se trezeşte timp frumos: cer senin, aer răcoros (după ploaia de ieri) care mai apoi se încălzeşte însă treptat, aşa încît pe la 9 dimineaţa vremea nu se deosebeşte prin nimic de aceea a oricărei alte zile obişnuite de vară.
La ora 9 şi jumătate: din senin, fulgere, tunete, apoi o ploaie torenţială pînă la ora 10. Ploaie de vară, s-ar spune, dar cam prea de dimineaţă. Mircea se întoarce de pe malul rîului ud pînă la piele.
La ora 10 şi un sfert: timp din nou frumos. Gospodinele scot rufele la uscat. Mircea, cu costumul schimbat, pleacă iar în sat.
La ora 11: gospodinele îşi strîng iute rufele.
Plouă mărunt şi îndesat, ca toamna. „Ploaia asta ţine cîteva zile", îşi dă cu părerea tuşa Ioana. Mircea, înapoiat la timp, îşi ia umbrela şi porneşte din nou prin sat.
La ora 12: ploaia a încetat. Norii au dispărut. Din nou soare, frumos, lumină.
La ora 12 şi jumătate: ceaţă. Da, da: ceaţă, deasă s-o tai cu cuţitul. Mircea, care a pendulat pînă acum între casă şi rîu, stă trist pe mal şi meditează că, dacă îndrăzneşte să facă o mişcare, riscă să facă o baie involuntară. Nu se vede nici la doi paşi.
Nu vom continua cu această dare de seamă. E destul că, la ora 18, Mircea, trîntit în pat, examina cu atenţie paginile „fizicei atmosferice" luată de el de la Bucureşti, încercînd să se descurce în această neverosimilă amestecătură de toamnă şi primăvară, iulie şi octombrie, mai şi august...

Intre timp uşa se deschise şi apoi se închise încet. Tiptil, în vîrful picioarelor, de pat se apropie un puşti de vreo 12 ani. Mircea ridică privirea, surprins.

— Ce-i Mihăiţă?

— Dacă te supăr... făcu băiatul, schiţînd un gest de retragere.

— Ba de loc. Citeam despre vreme, ştii, despre cauzele schimbărilor ei...

Mihăiţă feri de pe frunte, cu mîna, o buclă blondă ce-i tot venea în ochi şi întrebă:

— Îmi spui şi mie? Aş vrea să ştiu... ce-o fi apucat-o azi?

Mircea se gîndi o clipă. Puştiul terminase şcoala elementară, aşa încît avea acum ceva cunoştinţe ştiinţifice. Numai că nu era atît de lesne să lămureşti ce-o apucase azi pe capricioasa vreme!

— Vezi tu, începu el, vremea se schimbă de foarte multe ori. Se întîmplă să plouă şi pe urmă să se facă frumos chiar în aceeaşi zi... numai că, de asemenea întîmplări ca cele de azi, drept să-ţi spun, n-am mai auzit. Vara, de multe ori, se pornesc aşa numitele furtuni de căldură. Pe lîngă acestea, mai importante sînt schimbările de vreme provocate de fronturi.

Termenii şi împărţirea nu erau întocmai cei întrebuinţaţi în manuale, însă Mircea încerca să facă lucrurile mai clare. Mihăiţă îl privi totuşi nedumerit.

— Schimbări de fronturi? întrebă el. Nu înţeleg ce nevoie e de fronturi. Ce, e război?

— Nu e vorba de fronturi de luptă, ci de fronturi meteorologice. Nu război între oameni, ci un război meteorologic între diferitele mase de aer. Dar... ascultă-mă. Spuneam că există mai întîi aşa numitele furtuni de căldură. Aerul de la sol se încălzeşte puternic vara şi se ridică. Vaporii de apă pe care-i cuprinde se

condensează datorită temperaturii mai scăzute care se află acolo sus la înălţime. Aşa iau naştere nori groşi, care dezlănţuie cîte o ploaie scurtă, dar foarte violentă o aversă, cum se cheamă.

— Va să zică, asta-i datorită căldurii prea mari...

— Întocmai. Dar cele mai importante schimbări ale vremii se datoresc mişcărilor maselor de aer. Există mase de aer care se

întind pe sute de mii de kilometri pătraţi. Ele au o anumită temperatură şi umezeală. La locul unde se ating două mase de aer cu însuşiri diferite, se află frontul meteorologic.
— Aha! Deci tot de un fel de luptă e vorba, nu? Cum s-a întîmplat azi!...
Unchiul Savu se întoarse în seara aceea mai devreme acasă. Părea tare necăjit.
— Ei, unchiule, îl întrebă Mircea cum a fost azi vremea? Tot aşa, a plouat pînă la linie?
— Ba azi şi-o fi ales alte linii, că a plouat şi la noi, peste tot, numai nu aşa tare.
— Ei, atunci de ce eşti necăjit?
— S-a întîmplat în sat ceva... ceva cum n-a mai văzut nimeni. Acum o jumătate de ceas! Ştii fîntîna aceea dinspre livada şcolii?
— Nu prea o ştiu bine. Dar... dacă-mi spui...
— O fîntînă frumoasă, nouă, curată,... ce să zic... Venise şi tuşa Ioana să asculte şi era acolo şi Mihăi-
ţă, care rămăsese alături de Mircea. Unchiul Savu continuă.
— Acum, pe seară, s-a pornit un vînt năprasnic şi... a supt apa!
Mircea căscă ochii mari.
— A supt apa?
— Aşa cum îţi spun. S-a ridicat în sus o vîltoare de apă, de credeam că-i sfîrşitul pămîntului. Pe urmă s-a dărîmat fîntîna.
— Doamne fereşte! strigă tuşa Ioana.
— Ai văzut dumneata, asta? întrebă Mircea cu îndoială.
— Cu ochii mei. Şi acum ne cheamă la Sfat. Pesemne, să punem mîna şi s-o facem la loc. Nu zic, asta e bine, dar cum s-a putut întîmpla aşa ceva?
— Mîna diavolului! comentă tuşa Ioana.
— Mai că-ţi vine să crezi şi aşa ceva! mormăi unchiul Savu.
„E cu totul inexplicabil", se gîndi Mircea. Nu mai aşteptă ca unchiul Savu să se întoarcă de la Sfat, ci se culcă. Dar nu izbuti să adoarmă repede. Şi, noaptea tîrziu, îi reveniră în minte cuvintele auzite la fereastra spartă în timpul potopului de ieri. „Să trecem la acţiune". Oare o substanţă explozivă n-ar fi putut să arunce totul în aer, inclusiv apa? Era în tot cazul mai puţin neverosimil decît acest „vînt care suge" al unchiului Savu.

X

O scurtă tăcere, ca aceea premergătoare unei furtuni, domnea în odaia luminată discret doar de o lampă de birou. În afara fascicolului luminos care inunda masa, răsfrîngîndu-se, o penumbră plăcută învăluia totul.
— Este inadmisibil acest fel de a pune problema! zise deodată omul cu ochelari şi cu o bărbuţă care se agita în raport direct cu starea de nervozitate a posesorului ei.
— Dragă Dancule... începu Luca.
— Nu mă lua te rog în chestii de astea cu „dragă Dancule" tună vocea de bas a primului. Demonstraţia a fost clară, nu-i aşa?
— Desigur, deşi cam neaşteptată. Puteai să mă previi...
— Recunoşti că nu mai e nevoie de nici un argument? întrebă din nou Dancu.
— Aici nu mai pot fi atît de sigur. Asta nu-i totul. Gîndeşte-te că nu cunoşti încă unii factori importanţi.
Dancu îşi frecă nerăbdător bărbuţa.
— De ce să umblăm pe ocolite, stimate Luca? Nu-ţi place metoda mea combinată. N-am ce face. S-a dovedit că am lucrat bine. Rezultatele...
Luca îl întrerupse.
— Ştiu. Distrugerea fîntînei.
Dancu tăcu. După un timp, vorbi din nou cu un ton mult mai blînd.
— Acţiunea a fost neprevăzut de puternică. Aproape ca atunci cînd...
— La ce te gîndeşti?
— La nimic!
Luca îşi puse mîna pe umărul lui Dancu. Se vedea bine că omul acesta voinic, veşnic în fierbere, era acum abătut, neliniştit. Nu trebuia să rămînă aşa. Şi, exista o metodă foarte simplă pentru a-l readuce la tonusul său natural.
— Hai, spuse Luca, să-ţi pun eu o întrebare. Cît durează?
— Cît? repetă întrebarea Dancu.
— Da. Asta e ceva foarte important, recunoşti? Acum e rîndul meu să te întreb...

— Desigur, dar...

— Aha! „Stimate" Dancule, pentru că nu vrei să-ţi spun dragă, am impresia că te-ai împotmolit la acest
„dar"...
— Şi ce vrei, atunci?
— Atunci, nu pentru că vreau, dar pentru că este necesar, totul trebuie repetat, şi asta în chip foarte organizat. Pînă acum am impresia că ne-am jucat... ca nişte copii. E timpul să experimentăm serios. Şi mă refer chiar la acţiunea combinată a diferitelor metode, pe care o susţii...
Dancu îl privi mînios. S-a jucat, el, ca un copil?
— Bine, dar tu însuţi, ieri...
— Da, începusem o experienţă pe care ai stricat-o. Mîine vom relua totul metodic.
Dancu se ridică de pe scaun şi începu să se plimbe înfuriat prin odaie. Îşi mîngîia de zor bărbuţa şi blestema în gînd.
— Ei, şi experienţele de pînă acum? Luca zîmbi. Îşi atinsese scopul.
— Sînt folositoare. Ne vom servi de ele ca de lucrări cum să spun preliminare. Însă acţiunea cea mare va începe mîine.
Dancu se dădu învins.
— Şi acum, să vedem cum o să ne organizăm munca. Trebuie să-ţi dau o ştire destul de neplăcută. Valerică pleacă mîine la Bucureşti şi rămînem fără laborant!
— Cum? De ce?
— L-a examinat doctorul de aici. Cică are nevoie de odihnă şi de tratament special, la clinica endocrinologică.
— Halt! şi acum, cine o să ne servească de lest? Luca rîse mulţumit. Dancu îşi regăsise umorul...

XI

La ora 7 dimineaţa, postul de radio transmise, ca de obicei, buletinul meteorologic. La aparatul aşezat pe măsuţa din sufragerie, Mircea şi Mihăiţă căci ceilalţi membri ai familiei lui Savu plecaseră la cîmp înainte ca ei doi să se trezească putură să asculte, la fel ca mulţi alţi locuitori ai comunei Săveni, un comunicat cu totul obişnuit, care însă îi uimi pe mulţi. Doar

cîţiva zîmbiră unii amuzaţi, alţii satisfăcuţi auzind cuvintele crainicului.
„Buletin meteorologic. Institutul Meteorologic comunică: În ultimele 24 de ore, vremea s-a menţinut frumoasă în toată ţara. Nu au căzut precipitaţii. Maxima de ieri în aer a fost de 32 grade, iar minima de 18 grade. Timpul probabil..."
Bine, dar, asta nu-i adevărat! exclamă Mircea, indignat. Ieri a plouat cu găleata! Iar temperatura a coborît la un moment dat pînă pe la 7 grade şi 5 zecimi.
— Poate că n-au ştiut cei de la Bucureşti! îşi dădu cu părerea Mihăiţă.
— Cum să nu ştie! Păi fenomenele astea nu se poate să n-aibă o întindere destul de mare... şi atunci trebuie să se afle...
Şi totuşi... Mircea căzu pe gînduri. După cîte se părea, fenomenele fuseseră foarte limitate. Te pomeneşti că asistase la nişte întîmplări unice în analele meteorologiei? Şi „ăştia" care nu terminaseră încă să instaleze staţia meteorologică locală! Ce bine că-şi luase termometrul! Avea cel puţin cîteva date pe care se pu-

tea bizui. Hotărî să scrie chiar azi o scrisoare în care să aducă la cunoştinţă Institutului Meteorologic fenomenele ciudate pe care le trăise ieri şi alaltăieri...
În acelaşi timp, într-o casă nu prea depărtată, un om cu faţa împodobită de o bărbuţă simpatică îşi freca mulţumit mîinile.
— Ai auzit, onorate Luca? În toată ţara, vremea a fost stabilă şi... hi! hi! frumoasă! Ei, ia să vedem cum o să fie astăzi? La lucru!

XII

Dincolo de marginea satului, pe păşunea care se întinde pe malul de apus al rîului, se întîmplau, pare-se lucruri tare ciudate. Mai întîi, ceea ce sărea de la început în ochi era... un balon...
Dar... nu un balon-jucărie, din cele care se vînd pentru copii. Balonul ăsta ar fi putut ridica uşor în aer nu numai pe copil, dar chiar şi pe părinţii lui.

Mircea căscă ochii, uimit. Ce căuta în plin cîmp, la marginea unui sat, un balon atît de autentic şi, în acelaşi timp, de anacronic?
Era o apariţie ciudată, după atîtea alte ciudăţenii pe care, în ultimele două zile avusese prilejul să le vadă, să le simtă, să le audă şi aproape să nu le creadă.
Toată noaptea Mircea fusese chinuit de remuşcări. De ce nu anunţase la timp organele în drept? Poate că în acest fel ar fi putut să împiedice distrugerea fîntînii. Cine ştie ce lucruri mult mai grave se puneau la cale?
Aşa încît, dis-de-dimineaţă, după ce ascultă buletinul meteorologic, porni hotărît să dea pe faţă ceea ce

aflase. Pe drum, însă, se gîndise să se abată mai întîi pe la fîntîna cu pricina. Şi... şi pur şi simplu, se rătăcise. În general, Mircea nu se bucura de un simţ de orientare prea bun. Adeseori, în Bucureşti, cînd mergea într-un cartier mai puţin cunoscut, i se întîmpla să se învîrtească multă vreme în jurul unor străzi fără să găsească casa pe care o căuta şi unde mai intrase totuşi.
Aşa încît, nimic de mirare că acum, mergînd pe baza indicaţiilor sumare ale unchiului Savu şi fără să mai întrebe pe nimeni, o luase razna. Mai ciudat era că nimerise tocmai pe cîmpul ăsta, unde lucru straniu se afla un balon, cu nacelă, cu frînghii şi chiar cu trei ocupanţi, în sfîrşit, un balon în toată puterea cuvîntului.
Mircea se îndreptă cu paşi mari spre această apariţie demnă de romanele de aventuri de la sfîrşitul secolului trecut. Unul din cei trei oameni aflaţi în nacelă, cel mai vînjos şi mai înalt, avea o bărbuţă, purta nişte ochelari cu rame groase şi era îmbrăcat într-o salopetă groasă de piele.
— Ei, tinere, ce-i cu dumneata? tună vocea lui de bas.
Mircea tresări. Glasul îi era foarte cunoscut, deşi îl auzise numai vreme de cîteva minute.
— Mă uitam şi eu... răspunse el, întrebîndu-se ce atitudine trebuia să ia.
Cel de al doilea, un bărbat mai scund, cu părul cărunt, i se adresă la rîndul său:
— Vrei să ne vii în ajutor? Ăsta e un balon şi dorim să-l lansăm. Uite, nici unul din noi nu e specialist în ale gimnasticei, ajutorul nostru e bolnav... şi trebuie să dezlegăm frînghia care leagă balonul de parul ăsta...

Mircea îşi dădu seama că era luat drept un tînăr din partea locului. Nimic de mirare. Îmbrăcase straie de-ale unchiului său pe ale sale, de la oraş, plouate şi răs-plouate, le lăsase la uscat, urmînd ca după aceea tuşa Ioana să le calce.

— Bine, clar văd că aici sînt două frînghii obiectă el, prinzîndu-se în joc. Una lungă şi una scurtă. Pe care s-o dezleg?

Îi răspunse cel de al treilea ocupant al nacelei, îmbrăcat într-o salopetă de piele asemănătoare cu a celorlalţi şi cu o cască pe cap. Mircea remarcă acum, pentru prima oară, că acest al treilea viitor călător cu balonul era o tînără femeie şi că vocea ei de alto nu-i era nici ea necunoscută.

— Pe cea mai scurtă. Cea mai lungă ne lasă să ne ridicăm pînă pe la 30 de metri şi pe urmă o putem desface de aici, de sus.

Mircea o privi drept în ochii căprui şi şovăi o clipă. Oare să dezlege frînghia? Nu cumva se pune la cale ceva şi mai îngrozitor decît distrugerea fîntînei? Şi apoi, îşi zîmbi foarte liniştit. Îi avea în mînă!

Se aplecă şi desfăcu cu grija nodurile complicate care legau parîma de par. Parul gros înfipt în pămînt, era de trei ori înconjurat de frînghie.

În timp ce Mircea se străduia să desfacă frînghia, departe, la marginea cîmpiei, se ivi silueta bine cunoscută a lui Valerică. Se opri puţin acolo unde se afla, punîndu-şi mîna streaşină la ochi, ca să vadă mai bine. Cine era acela care meşterea la stîlpul de care era priponit balonul?

Deodată, i se păru că-l recunoaşte şi scoase un strigăt pătrunzător. Cei trei ocupanţi ai nacelei îşi întoarseră capetele.

— Valerică. Ce-i cu el? întrebă Luca.

— Nu ştiu... Are tren peste o oră... răspunse Dancu.

— Ne face semne...

În aceeaşi clipă, Mircea izbuti să desfacă ultimul nod. Cu o zmucitură, balonul se avîntă spre cer.

Numai că se întîmplă ceea ce nici unul din cei trei ocupanţi ai nacelei nu prevăzuse. Agăţat cu amîndouă mîinile de frînghie, Mircea se ridică odată cu balonul. Şi acum, se afla suspendat de un capăt de odgon, la vreo 20 de metri deasupra cîmpiei, dînd într-un chip destul de ridicol din picioare.

Tînăra strigă, alarmată. Omul cu bărbuţă se aplecă peste marginea macaralei şi tună:
— Ei, ce-ţi veni? Ce faci acolo?
Situaţia era destul de complicată, dar întrebarea era cu toate acestea atît de caraghioasă încît Mircea pufni în rîs.
— Nu vezi? Sport în aer liber!
Omul cu bărbuţa se întoarse către ceilalţi:
— Ce facem?
— Ce mai întrebi, Dancule? Îl ajutăm să urce sus, în nacelă, răspunse bărbatul înalt.
Şi, aplecîndu-se peste marginea nacelei, îi întinse mîna lui Mircea.
— Nu călca pe aparate! îi atrase atenţia tînăra.
Mircea păşi peste marginea nacelei şi privi curios împrejurul său. Se aflau aici o serie de aparate foarte interesante pentru un viitor inginer. Unora le ghicea utilitatea. Altele însă, nu ştia la ce ar putea să folosească.
Nu avu timp să le cerceteze cu de-amănuntul. De jos se auzeau nişte strigăte disperate. Balonul se oprise la vreo 40 de metri înălţime, aşa încît glasul lui Valerică nu se auzea prea bine, dar semnele sale erau elocvente.
— Te cunoaşte? întrebă Dancu, bănuitor.
— Pe mine? Nu l-am văzut niciodată, răspunse Mircea cu nevinovăţie.
Bănuia ce voia să semnalizeze de jos tînărul acela dolofan: „feriţi-vă de străin! Vrea să ne dejoace planurile!" Ha! ha! Ba bine că nu!
Dancu înălţă din umeri şi nu-i mai dădu atenţie lui Valerică.
— Acum o să trebuiască să aruncăm nişte lest, spuse el.
— Parc-aş fi în secolul al XIX-lea, remarcă, cu glas tare, Mircea. Mă aştept acum să izbucnească vechea ceartă între partizanii aparatelor de zburat mai grele decît aerul şi ale celor mai uşoare...
Tînăra rîse şi Mircea o privi cu recunoştinţă.
— Dumneata eşti după toate probabilităţile, pentru cele mai grele... zise ea.
— Depinde de aparat... şi de ocupanţii săi, răspunse el, enigmatic.
Aruncară doi saci cu lest, desfăcură cablul de siguranţă şi balonul se înălţă brusc.

— Suntem la opt sute de metri... constată Dancu, privind altimetrul. Cam asta este înălţimea la care ne vom stabili. Trebuie să punem în funcţiune aparatul.
— Nu! Nu veţi face asta!
Cu părul vîlvoi în bătaia vîntului, cu ochii scînteietori, Mircea se aşeză în faţa aparatului spre care se îndrepta mîna omului cu ochelari. Luca îl privi cu uimire. Mînios, Dancu încercă să-l înlăture pe Mircea din cale şi primi în braţ o lovitură care-l făcu să dea înapoi.
— Şi dacă o să vreţi să mă daţi la o parte, o să aveţi de furcă cu mine. Sînteţi trei, dar eu sînt campion

interuniversitar şi măcar pe unul din voi tot îl trimit acolo, jos!
Casele se vedeau mici de tot, ca nişte cubuleţe în mijlocul unor întinderi verzi străbătute de aţa argintie a rîului.
Tînăra îl privea cu mirare, în timp ce Dancu fierbea de nerăbdare şi de furie. Se făcuse roşu la faţă ca un rac şi abia stăpînindu-se, încercă să-şi lărgească gulerul.
— Cred că ar trebui să ne înţelegem, murmură ea.
— Cu cine? Cu dobitocul ăsta? strigă Dancu. Fugi din calea mea că te fac praf!
— Dragă Dancule... începu Luca.
— Retrage-ţi imediat cuvintele! rosti Mircea, amenin-
ţător.
Roşu la faţă, Dancu îl privi drept în ochi.
— Ba, retrage-te tu de aici!
Şi cu mîna dreaptă, pe neaşteptate, îi trase un pumn în bărbie. Dacă ar fi nimerit în plin, povestirea s-ar fi terminat aici. Dar Mircea nu se lăudase degeaba. Se eschivă cu o mişcare graţioasă şi ripostă.
Încăierarea fu rapidă, dar scurtă. Luca nici nu avu timpul să intervină. Cu o lovitură foarte ştiinţific plasată, omul cu bărbuţă fu făcut în limbaj sportiv knock-out. Se clătină o clipă, apoi, cu un zîmbet vag pe figură, parcă mulţumit de sine, se lăsă moale şi se lungi în fundul nacelei. În cădere, mîna sa lovi cadranele aparatului din dreapta, pe care se aflau cîteva butoane.
Se auzi îndată un zgomot ca la un contact electric, apoi un zumzet. Tînăra îl observă prima şi se îndreptă repede către aparat.
— Nu pune mîna! spuse Mircea, gîfîind.

— Nu vorbi prostii! zise ea. Vrei să se întîmple o nenorocire?
O clipă, încă, Mircea i se împotrivi, apoi, ca hipnotizat, rămase cu privirea aţintită în ochii ei, în timp ce ea răsucea butoanele. Luca şi Irina se aplecară peste nacelă.
— Prea tîrziu!... remarcă el cu necaz.
— Dar ce se întîmplă? şopti Irina înspăimîntată.
— Nu-mi dau seama încă. Un fenomen nou... Emisiunea de raze termogonice a fost declanşată... Ia te uită ce-ai făcut, tinere!...
Dedesubtul lor se zărea o adevărată trombă, care se rotea cu furie. Era ca o pîlnie, care răsucea frunze, praf, fulgi şi care urca, urca repede.
O zmucitură le arătă că ajunsese şi la balon. Nacela începu să tresalte. Încă o zguduitură şi încă una. Se ţineau cu mîinile de marginea nacelei, de frînghii, de plasa balonului...
— Trebuie să coborîm, strigă Luca cu voce tare, ca să poată fi auzit cu tot şuieratul crescînd al furtunii.
Irina aprobă din cap şi căută lanţul supapei care, agitat de vînt, juca încoace şi încolo. În sfîrşit, Mircea izbuti să-l prindă şi-l trecu tinerei fete care trase încet de el. Gazul care umplea balonul uriaş de deasupra capetelor lor începu să iasă, şuierînd.
Dar era preia tîrziu! Vîrtejul cuprinsese balonul, nacela, totul. Rotindu-i cu furie, îi răsuci în dreapta şi în stînga. Pradă furtunii, balonul se înălţă vertiginos, zguduit încoace şi în colo... Agăţaţi unii de alţii, palizi la faţă, cei trei oameni se priveau neputincioşi. De jos, de pe fundul nacelei se auzi un geamăt...
Mircea se repezi, cercetîndu-l pe Dancu.
— Îşi revine! strigă el. N-are nimic... Vrea să spună ceva...
Irina se aplecă cu urechea la gura lui.
— Radio! şopti Dancu.
— Radio! strigă Irina către Luca.
— Radio! spuse şi acesta. Cum am uitat! Furtuna zmucea nacela, mai-mai s-o desprindă de balon. Se deplasau cu o viteză fantastică.

XIII

Agronomul Ştefan Ionescu aştepta, nedumerit, cu ochii pe cadranul ceasului.

„Experienţa începe la ora 8 dimineaţa", aşa fusese anunţat. Şi iată că acum era 8 şi jumătate şi... nu se întîmplase nimic. Stătea la marginea cîmpului, călare pe motocicletă, cu aparatele de măsurat la îndemînă. Undeva, la cîţiva kilometri, se afla un meteorolog, cu o altă serie de aparate încărcate pe o maşină mobilă, cu tracţiunea pe toate cele patru roţi.

Ca şi în zilele precedente, aşteptau un semnal. Astăzi urma să aibă loc o experienţă cu caracter deosebit. Şi iată că tocmai astăzi, spre deosebire de celelalte zile, tocmai astăzi „cei de sus" cum spuneau ei, nu fuseseră punctuali.

La început urmăriseră ascensiunea balonului. Jumătate din sat, ieşit din case, privise deasemenea cu gurile căscate acest fenomen încă nemaiaflat în analele Săvenilor sat cu toate astea electrificat de o bună bucată de vreme. Balonul fusese adus în sat ambalat şi umflarea lui, fixarea nacelei şi în general punerea sa în funcţie se făcuse azi dimineaţă, pe cîmpia din marginea satului unde nu treceau decît puţini oameni. „O fi vreo nouă invenţie de la Bucureşti" îşi dă-

deau cu părerea unii, dînd din umeri, fără să ştie că apariţia unui balon deasupra Capitalei ar fi stîrnit cel puţin tot atîta vîlvă. Alţii, însă, priveau aerostatul cu bănuială. Nu le ieşea din minte povestea cu fîntîna! E adevărat că ieri, la Sfat, li se spusese că era vorba de o anume experienţă şi că lucrarea va fi reparată chiar de a doua zi. Dar cine ştie ce noi păţanii o să le mai prilejuiască mingea asta zburătoare?

Dar pe urmă, balonul dispăruse. Undeva, la aproximativ doi kilometri de locul unda se aflau cei doi oameni, se formase centrul unei puternice tulburări atmosferice – asemenea unui ciclon. Se pornise un vînt puternic şi balonul nu se mai vedea. Ce se întîmplase?

Fenomenele pe care tînărul meteorolog le aştepta nu se întîmplau. Deodată, aparatul de radio începu să uruie:

— Taa-taa-taa, ta-ta-ta, taa-taaa-taa... S.O.S.! Semnale telegrafice? Nu fonice? Asta însemna o ca-
tastrofă! Însemna că aparatul de radio-transmisie de pe bord era deranjat. Încercă să descifreze mai departe. „Ciclon. Derivă, spre sud-vest. Viteză..." Comunicaţia se întrerupse aici, dar era suficient pentru a indica situaţia gravă a celor din balonul experimental.

Meteorologul strigă şoferului: „Spre bază," Şi accelerînd, porni peste cîmp, către un hambar care abia se zărea.

XIV

— O fi ajuns, comunicarea? se întrebă îngrozit Luca aranjîndu-şi în acelaşi timp, cu un gest maşinal, pantalonii salopetei prea întinşi la genunchi.
Dancu, aşezat pe o banchetă laterală, clătina din cap melancolic.
— Iată dovada cea mai bună asupra persistenţei efectului, murmură el. De o oră sîntem purtaţi pe aripile vîntului şi nici o ameliorare.
Mircea, instalat pe bancheta din faţă, alături de tînăra, simţea că frigul i-a ajuns la oase. Tremura ca varga.
— Tinere, pune-ţi combinezonul ăsta de zbor îi spuse Teodor Luca, întinzîndu-i o salopetă dintr-o lădiţă.
— Mulţumesc, îngăimă Mircea, îmbrăcîndu-se cu greutate în spaţiul îngust al nacelei.
— Cred că ar fi cazul să ne prezentăm acum că soarta ne-a adunat la un loc, vorbi din nou Luca după o pauză. Despre scopurile dumitale nu sîntem destul de lămuriţi, dar în situaţia în care ne aflăm, cel mai cuminte lucru este să dăm cărţile pe faţă. Pe mine mă cheamă Teodor Luca, inginer. Dînsul, care a suportat demonstraţiile dumitale de campion sportiv, este cercetătorul Vintilă Dancu, meteorolog. Iar tovarăşa este asistenta noastră, Irina Sabin. Mircea îi privi la început mirat, apoi uimit, iar la urmă de-a dreptul îngrozit. Cum adică? Toţi oamenii ăştia... nu erau ceea ce bănuise el... ceea ce era convins...
— Eu... se bîlbîi Mircea, eu sînt studentul Mircea Baciu, de la fizică.
Fu rîndul celorlalţi să-l privească cu mirare. Cum? Acesta nu era totuşi un sabotor?

— Am impresia că situaţia noastră nenorocită se datoreşte unui şir de neînţelegeri... constată inginerul Luca.
— Începînd cu noi... şi sfîrşind cu Valerică, continuă Irina.
— Vă rog să mă scuzaţi, murmură Mircea. Am crezut...

— Nu importă, mormăi la rîndu-i cercetătorul. Vintilă Dancu, pipăindu-şi falca. Şi eu am întrebuinţat termeni şi acţiuni... prea brutale...
Tînăra rîse ciudat, un rîs amestecat cu teamă.
— Bravo. Ca într-un salon! Foarte frumos. Să-ţi dea lacrimile de duioşie. Ia uitaţi-vă aici!
Toate privirile se îndreptară în sus, spre locul indicat de degetul ei, şi oamenii încremeniră de groază. Probabil că în urma agitaţiei necontenite căreia căzuse pradă aerostatul, mai ales acum o jumătate de ceas, cînd nu puteau să-şi dea seama nici ce se întîmplă cu ei, două din cele patru frînghii care legau nacela de plasa balonului se roseseră. Abia cîteva fire le mai ţineau. Dintr-o clipă într-alta, frînghiile se puteau rupe. Nacela n-ar fi căzut, dar s-ar fi răsturnat şi...
Luca scoase un strigăt de groază. Mircea măsură din ochi situaţia. Îşi dădu seama de pericol şi propuse singurul lucru ce se putea face.
— Sus! strigă el.
Şi, căţărîndu-se ca o maimuţă, ajutat de lungimea picioarelor sale, se agăţă de ochiurile plasei balonului.
— Aşa, spuse el, acum, tovarăşă Irina, pofteşte aici!
Îi întinse mîna şi o ajută să se caţăre lîngă el. Unul cîte unul, ocupanţii nacelei o părăsiră, agăţîndu-se de ochiurile plasei.

Poziţia lor nu era prea plăcută. Plasa era făcută dintr-o ţesătură foarte rezistentă, dar fină şi tăioasă. Încercară să nu se ţină cu mîna, ci cu braţele îmbrăcate în salopetele groase şi, în felul acesta, îşi uşurară întrucîtva situaţia.
Vîrtejul se domolise, iar balonul rămăsese aproape staţionar la o înălţime de peste 2000 de metri. Încercară din nou să coboare, eliminînd o parte din aerul din balon. Dancu, în faţa căruia juca lanţul de comandă al supapei, izbuti să-l prindă şi trase. Aşteptară să audă şuieratul caracteristic al aerului care scapă... Însă nu se întîmplă nimic. Dancu trase din nou, cu deznădejde, şi rămase cu lanţul în mînă. Se rupsese.
Vuitul îndepărta balonul tot mai mult. Încotro avea să-i ducă? Cum avea să se termine această aventură neprevăzută?
Deodată, Mircea se încruntă. Auzise un zbîrnîit. Privi în jurul său. Nu se înşelase. Colo, în zare, se vedea o siluetă.
Irina oftă, uşurată.

— Elicopterul bazei noastre!

În scurtă vreme, zumzăind, elicopterul ajunse deasupra balonului şi se menţinu la viteza cu care înainta acesta. De pe marginea aparatului apăru o scară care alunecă pînă la cei atîrnaţi de plasă. Dancu voi să se agate de ea, dar Luca îl opri, strigînd disperat.

— Nu! Stai! Ştii ce se întîmplă? Tu eşti lest!

Într-adevăr, dacă unul din ei ar fi părăsit balonul, acesta, uşurat dintr-o dată, s-ar fi năpustit brusc în sus şi ar fi distrus totul: şi elicopter, şi oameni.

Luptînd să-şi ţină echilibrul, Luca rupse o foaie din carnet şi mîzgăli cu un creion cîteva cuvinte. Apoi

agăţă foaia de scară. După cîteva clipe, scara fu din nou ridicată.

„Faceţi o gaură în balon" citi stupefiat pilotul elicopterului. Apoi, înţelese. Căută într-o lădiţă cu scule, găsi una ascuţită şi o aruncă cu vîrful spre balon. O pocnitură scurtă, urmată de un vîjîit, se auzi îndată. Elicopterul urmări de aproape căderea balonului... şi în sfîrşit, cînd cei patru oameni ajunseră pe pămînt, ateriză şi el.

XV

— Aşa dar, dumneata credeai că sîntem nişte sabotori, nişte criminali? întrebă Teodor Luca, amuzat.

Conversaţia avea loc a doua zi, la „baza" staţiunii experimentale de meteorologie aplicată Săveni. Luca era îmbrăcat într-un costum imaculat şi cu dunga parcă atunci călcată de un croitor iscusit. Irina, la fereastră, îmbrăţişa din ochi întreaga scenă.

— De fapt, trebuie să mărturisesc că atunci cînd te-ai opus manevrării aparatului, şi mie mi-a trecut prin minte un gînd asemănător despre dumneata, spuse Dancu, aşezîndu-şi masiva făptură pe marginea unei mese care scîrţîi, într-un protest inutil.

— Vă rog încă o dată să mă iertaţi pentru toate neplăcerile pe care vi le-am produs, murmură Mircea, foarte încurcat. Dar trebuie să ştiţi că eram convins... Ah! De m-aş fi trezit cu o jumătate de ceas mai devreme.

Ceilalţi îi priviră miraţi. Ce voia să spună?

— Da. Dacă m-aş fi trezit cu o jumătate de oră mai devreme, îi lămuri Mircea aş fi putut să vorbesc cu

unchiul Savu şi el mi-ar fi spus ce s-a întîmplat la Sfat şi cum li s-a explicat absorbţia apei din fîntînă. Pe cînd aşa, v-am făcut numai necazuri...

Luca îl bătu pe umăr.

— Înţeleg că ai făcut totul cu cele mai bune intenţii.

— Dar, în definitiv, care sînt metodele dumneavoastră?

Luca îl privi pe Dancu.

— Prea multe amănunte n-o să-ţi putem da, deocamdată. Ai văzut însă rezultatele: se pot obţine schimbări ale vremii după dorinţă, pînă la o limită teritorială foarte fixă. E adevărat că am comis şi unele greşeli, ca la orice început. Creînd un centru de depresiune prea puternic, am aspirat pur şi simplu fîntîna din sat. Trebuie să ştii, de altfel, că fîntîna aceea şi-a refăcut între timp rezerva de apă.

Mircea încercă o explicaţie.

— E vorba de nuclee de condensare?

— Te gîndeşti la bioxidul de carbon solid? Acesta a fost întrebuinţat încă de mai multă vreme pentru a produce ploaia artificială. Presărat din avion, el provoacă condensarea vaporilor de apă din atmosferă şi apoi precipitarea lor. Numai că astăzi, aceste metode s-au perfecţionat mult.

— Din cîte-mi pot da eu seama remarcă Mircea atît ieri, cînd aţi aspirat nu ştiu cu ce scop apa din fîntîna...

Mircea făcu o pauză, în timpul căreia Dancu tuşi, încurcat.

— Cum spuneam, atît ieri, cît şi azi, aţi reuşit să creaţi o depresiune, un minim barometric foarte localizat, limitat...

— Exact! Confirmă vocea de bas a lui Dancu.

— Dar... cum aţi obţinut acest fenomen, de oare n-am auzit încă să fi fost provocat pe cale artificială?

— În linii mari, l-am obţinut aşa cum într un vas poţi să produci o cădere de presiune. De exemplu, dacă încălzeşti într-un borcan aerul şi-l laşi să iasă, se formează pentru scurt timp o presiune scăzută, nu? Cu ajutorul aparaturii instalate pe nacelă, am produs o mare cantitate de raze infraroşii, care proiectate pe sol împreună cu alte radiaţii au produs o încălzire puternică. La această acţiune indirectă asupra aerului, se adaugă una directă,

care imprimă aerului vibraţii moleculare... Fenomenele sînt, desigur, cu mult mai complicate decît le expun eu acum...

— Da... mai e ceva misterios, ca să spun aşa reluă Mircea, ferm hotărît să lămurească lucrurile pînă la capăt. De ce aţi folosit un balon şi nu, de pildă, un elicopter?

Dancu rîse.

— Bătrînul balon are multe elemente pozitive. Permite, de pildă, o bună utilizare a aparatelor noastre, care aveau nevoie de o suprafaţă largă de emisie. De asemenea, voiam să evităm masa metalică mare pe care o au aparatele de zburat cu motor şi care ar îi împiedicat o bună concentrare a radiaţiilor. Balonul nostru nu a utilizat aproape nici un obiect metalic. De aceea am şi folosit otgoane de materie plastică, în loc de cabluri.

— Şi... fîntîna? întrebă iar Mircea.

Dancu tuşi din nou, încurcat, apoi continuă să explice.

— Un ciclon asemănător celui de azi -dar de intensitate mai mică a aspirat o parte din apa ei. A fost o... o greşeală...

Teodor Luca zîmbi. În sfîrşit Dancu îşi recunoştea vina.

— Gata interogatoriul, tinere!... În tot cazul cu toate greşelile făcute, noi nădăjduim că rezultatele cercetărilor noastre o să ajute la lămurirea vechii probleme: dacă omul va fi sau nu în stare să schimbe vremea după dorinţă.

— Şi impresia mea este că răspunsul va fi pozitiv!încheie Mircea.

XVI

— Şi aşa, tuşă Ioană. De acum, vremea are să fie tot bună, ai să vezi. Şi, dacă n-o să fie bună, or să vină meteorologii s-o dojenească!

Tuşa Ioana se uită lung la nepotul ei. Oare glumeşte sau vorbeşte serios? Mihăiţă rîse.

— Ei, cum să dojenească vremea? Glumeşti şi mata!

— Ba nu glumesc de loc! Aşa cum au mai dojenit-o... Ziceai, tuşă Ioană, că-ţi pare rău că tocmai la venirea mea aici e o vreme aşa de posomorîtă şi de afurisită. Ei, află că mie nu-mi pare de loc rău. N-am avut o vacanţă atît de plăcută de cînd mă ştiu. Şi unde mai pui că am cunoscut-o şi pe Irina, care...

— Irina? întrebă unchiul Savu, cu mirare. Mircea roşi, fără nici un motiv.
— O asistentă... foarte inteligentă... Pot învăţa multe lucruri despre meteorologie de la ea...
Unchiul Savu îi făcu cu ochiul tuşei Ioana. La asta, orice s-ar spune, se pricepea şi el, cel puţin tot atît cît nepotu-său...

XVII

„Vorbeşte staţia de radioficare a satului Săveni! Ascultaţi un comunicat important azi la ora 14!..."
Acest anunţ răsunase de zeci de ori în difuzoarele înşirate pe străzi, în case şi pe cîmpii, aşa încît la ora două, la amiază, toată lumea se strînsese roată în jurul difuzoarelor. Mulţi se întîmplaseră să fie la vremea aceea pe stradă şi se strînseseră în jurul difuzoarelor de pe stîlpi. Printre ei se afla şi Mircea, iar mai în colo unchiul Savu.
„În satul nostru s-au petrecut, acum zece zile, cîteva întîmplări neobişnuite. Mircea zîmbi imperceptibil. Ploi torenţiale, vînturi aprige, călduri nemaiîntîlnite... Toate acestea nu au fost întîmplătoare... O echipă de oameni de ştiinţă meteorologi, au încercat să schimbe vremea după dorinţă!".
— Şi ne-au supt fîntîna! rosti un om, cu voce tare, şi ceilalţi rîseră fără supărare.
Fîntîna fusese de mult umplută cu apă şi pusă în stare de funcţiune. Cîţiva ţistuiră să audă ce spunea mai departe crainicul învăţătorul din sat.
„Ca la orice început, s-au întîmplat şi lucruri neprevăzute, aşa că locuitorii comunei noastre au avut ele suferit unele mici necazuri. Membrii echipei de cercetări roagă să fie iertaţi, întrucît toate aceste neplăceri sînt jertfe în slujba ştiinţei..."
Un murmur nehotărît însoţi ultima frază.
„Astăzi am primit de la Bucureşti vestea care va apare mîine în toate ziarele, dar pe care cercetătorii au ţinut să ne-o aducă la cunoştinţa mai întîi nouă, celor din Săveni, nouă care am luat parte la încercările lor,

cu toate că n-am ştiut pe atunci întocmai despre ce e vorba... Analizîndu-se cu grijă toate datele obţinute, s-a ajuns la

concluzia că vremea poate fi schimbată după dorinţă, pe zone restrînse, cu ajutorul aparatelor experimentate!..."
Lumea izbucni în urate, spontan, şi Mircea se trezi strigînd tot atît de entuziasmat alături de ei.

XVIII

Luca privea, visător, de la fereastra laboratorului
„C.L.V.". Jos, în grădină, frunzele începuseră să prindă rugină. Dar toamna asta nu-i aducea în suflet melancolie...
— Aşadar, toate experienţele noastre au reuşit pe deplin, bătrîne! vorbi Dancu, apropiindu-se de el şi punîndu-i mîna pe umăr. Se înfiinţează încă zece laboratoare „C.L.V." în ţară.
— Am aflat. Şi ăsta e numai primul pas!
— Nu sîntem departe de punerea la punct a staţiilor de dirijare a vremii pentru fiecare regiune. Iţi aminteşti? Cînd eram student, citeam cu nesaţ din „Transformarea planetei", a lui M. Ilin... Despre „staţii care să împiedice grindina din raionul de sud...
— Sau să aducă ploaie în cel de nord...
— Sau să înlăture furtuna de pe mare...
— Sau încheie Luca să împrăştie norii cu apă suprarăcită de la nordul unui mare oraş, nori care reprezintă primejdie de givraj pentru avioanele care circulă pe linie!..."
— Meteorologia viitorului! remarcă Dancu...
— Meteorologia activă care, departe de a asista pasivă, neputincioasă, la desfăşurarea vremii, la „cearta Furtunilor", o va modifica şi o va pune în întregime în slujba omului!...
Cei doi se priviră, serioşi, şi apoi izbucniră în rîs.

— Vorbim în lozinci! comentă Teodor Luca.
În aceeaşi clipă, la uşă se auzi un ciocănit. Intră Irina, urmată de prietenul nostru Valerică.
— Ei, ia să te văd! zise Dancu. Bravo! Aşa-mi placi. Acum ai o siluetă normală care se potriveşte unui tînăr la douăzeci de ani... Dar unde ţi-e sandvişul?
Valerică rîse, mulţumit.
— Nu-mi mai trebuie...
Dancu dădu din cap, satisfăcut, apoi rămase pe gînduri. Se ridică de la masă şi începu să păşească în lungul şi în latul odăii. Irina şi Luca îl priviră nedumeriţi. Era limpede că îl frămîntă ceva.

— Şi totuşi... un lucru nu l-am lămurit încă. Ce s-a întîmplat atunci cînd s-a produs dezastrul acela din iarnă? Care a fost cauza?...
— Un sabotaj... murmură Valerică.
— Un sabotaj! Desigur, nu putem exclude nici această ipoteză, dar trebuie să spun că e foarte puţin probabilă zise Luca. Chiar admiţînd că un sabotor ar fi pătruns, nu văd cum ar fi putut să provoace fenomenul acela de... aspiraţie, atît de puternică, încît să distrugă cupola.
— Şi pe urmă, cine să fi fost sabotorul?
— Cel care s-a urcat în balon! Irina rîse.
— Acela credea despre noi că sîntem sabotori. O adevărată încurcătură.
— Ia spune-ne, l-ai mai văzut pe Mircea Baciu? întrebă Dancu, pe nepusă masă.
Irina se roşi, fapt absolut inexplicabil la prima vedere.
— Nu..., adică... aşa, în treacăt...
Luca interveni, aruncîndu-i lui Dancu o privire mustrătoare.

— Să revenim la catastrofă. Dacă a fost acţiunea aparatului lăsat să funcţioneze singur?
— Imposibil. Nu uita că era un model redus, şi că...
Deodată, Irina strigă, entuziasmată, întrerupîndu-l pe masivul cercetător meteorolog:
— „Evrika"! Am găsit! Acţiunea cumulativă! Asta e! Acţiunea cumu...
— Sigur... Cînd în urma... accidentului, ai căzut în nacelă, dumneata ai izbit maneta termogonului.
— Da, care a intrat în funcţie şi a provocat furtuna...
— Dar care în mod obişnuit nu ar fi putut face asta. De ce? Pentru că simultan funcţionau şi celelalte aparate. Înţelegeţi? Acţiunile lor s-au adunat, s-au cumulat, şi...
— Şi la asta trebuie să adăugăm şi situaţia instabilă a vremii... Mi se pare că ai dreptate, Irina, zise Luca. Iată... şi în cupolă... existau toate aceste aparate. Da... da... Seara funcţionarea lor a fost întreruptă de la cabina centrală, prin tăierea curentului, iar în cursul dimineţii, cînd curentul electric a fost restabilit, atunci au început să funcţioneze toate în acelaşi timp... E probabil că nu fuseseră oprite seara fiecare individual ci doar prin întreruperea curentului...

— O greşală...
— Gravă, dar posibilă. Şi singura explicaţie cu putinţă! spuse Luca, hotărît. De fapt asta confirmă ipoteza dumitale în legătură cu acţiunea combinată a diferitelor aparate.
— Aşa dar toate problemele sînt rezolvate? Nu mai sînt şi altele? întrebă Dancu, ironic.
— Probleme... s-ar mai putea să fie. Dar orice problemă se rezolvă, pînă la sfîrşit, afirmă Luca, privind-o pe Irina.

Fata se aplecase pe marginea ferestrei. Din stradă, un tînăr student proaspăt intrat în anul doi la fizică
— îi făcea vesel semn cu mîna... Irina ieşi repede pe uşă şi coborî.
— Vezi? Meteorologii ăştia... pînă şi toamna au transformat-o în primăvară! murmură cu vocea lui groasă Dancu, mîngîindu-şi gînditor, bărbuţa.

TAINA DOCTORULUI PAVEL

CAPITOLUL I. ...în care autorul stă de vorbă cu doctorul Pavel şi cu cititorii.

Pe doctorul Tiberiu Pavel l-am întîlnit, pentru prima dată, prin 1965, aşa dar, acum vreo trei ani, în autogirul care ne transporta spre malul mării. Fiecare din noi avea altă treabă. Eu plecam într-un concediu mult visat, să mă odihnesc pe ţărmurile însorite scăldate de apele gălăgioase şi neliniştite ale Mării Negre. El avea de gînd să înceapă o cercetare ştiinţifică, una nouă, sau să o continue pe cea veche care, acum, nu mai constituia nici un fel de taină.
Dela întîlnirea noastră, au trecut, după cum spuneam, cîţiva ani, şi am socotit că n-ar fi rău dacă aş scrie despre cele întîmplate. După cum spunea I. P. Pavlov, creierul nu păstrează la infinit impresiile primite sub forma de senzaţii, ceeace... O, iertaţi-mă! Sînt medic şi... pur şi simplu, nu pot rezista. Cu acest prilej, vă rog de altfel să mă iertaţi şi pentru viitor. Mi se întîmplă să mă las tîrît de discuţie şi să întrebuinţez adeseori un limbaj... cam prea de specialitate. Dar, ce să-i faci... doar nu sînt scriitor, ci medic şi medicilor li se mai iartă, nu-i aşa? Ceea ce voiam să

spun era că nici un om nu poate scăpa de legile „uitării” şi, ca atare, cu cît o să mă apuc mai curînd să aştern pe hîrtie cele auzite, cu atît o să trec peste mai puţine amănunte interesante.
Aşa dar, în ziua aceea cînd m-am întîlnit pentru prima dată cu doctorul Pavel, acesta nu mi-a făcut o

impresie deosebită. Pînă atunci, nu-l cunoşteam personal; aflasem de el din auzite şi din articolele apărute în revistele de specialitate. Dar, între medici... am început să discutăm despre ale noastre. În toiul discuţiei am zărit pe fruntea sa o cicatrice palidă. Parcă ar fi fost provocată de vîrful ascuţit al unei săbii. Cu toate că vorbeam despre problema deosebit de interesantă a terapeuticii medicamentoase în neoplasme.
Cicatricea m-a dus cu gîndul la duelurile dintre muşchetarii lui Dumas-tatăl şi gărzile cardinalului... Nu îndrăzneam, totuşi, să-l întreb...
— Îmi priveşti cicatricea? Are o poveste interesantă! îmi spuse deodată doctorul Pavel, citindu-mi pesemne în privire întrebarea pe care buzele nu o rostiseră. Iată, continuă el, mai avem vreo două ceasuri pînă la Constanţa. Avem tot timpul să-ţi istorisesc. Ştiu că, din cînd în cînd, dumneata...
— Eu... păcătuiesc, într-adevăr, mîzgîlind la cîte o povestire...
— Dacă vrei s-o iei aşa! Îţi pun totuşi o condiţie... una singură...
— Care?
— Atunci cînd vei aşterne pe hîrtie cele ce-ţi povestesc dacă o vei face vreodată, dacă vei socoti povestea asta vrednică să fie cunoscută să schimbi toate numele pe care le vei auzi. Ştii, nu e plăcut să ţi se cunoască anumite metehne sau slăbiciuni...
Şi astfel s-a făcut că am aflat întîmplările a căror descriere urmează. Trebuie să fie deci limpede că pe doctorul Pavel, pe asistentul său Tomescu sau pe locotenentul-major Iordănescu, nu-i cheamă în realitate aşa... În celelalte amănunte, însă, lucrurile sînt absolut exacte, vă rog să mă credeţi!

Puteţi verifica asta cerînd de la biblioteca Academiei, numărul 5 din 20 februarie 1962, al revistei de medicină experimentală... O să găsiţi acolo, la pagina 123, un articol semnat de un cunoscut cercetător, împreună cu colaboratorii săi şi intitulat „Date

preliminare despre acţiunea trofică şi stimulentă a substanţei denumită T-11 asupra sistemului nervos central şi periferic."
Cam complicat, nu? Şi totuşi, oricît ar părea de neverosimil, totul a pornit chiar de aici... de la acest articol cu titlul atît de precis, de ştiinţific şi de puţin atrăgător pentru nespecialişti.

CAPITOLUL II. ...în care acţiunea ar putea să pară, la prima vedere, puţin cam confuză.

Pe fereastră se zăreau acoperişurile „buildingurilor" uriaşe, dintre care multe ajungeau la dimensiunile zgîrie-norilor. Lumini multicolore se aprindeau şi se stingeau ritmic pe faţadele clădirilor, făcînd reclama cîte unui nou produs, mai „formidabil" ca toate celelalte. În sala de la etajul al 43-lea, cineva rosti o frază scurtă, care rezuma tot:
— Domnilor, dacă nu lansăm în scurtă vreme un medicament nou, falimentul este sigur!...
— Şi, de data asta, un produs bun... adăugă unul din oamenii îmbrăcaţi în haine negre aşezaţi în jurul mesei, aruncînd o privire semnificativă către un om aproape obez, care se agita foarte stingherit în fotoliul său tapisat cu piele verde.
Pe masă se aflau împrăştiate zeci de reclame ale casei „Provit", într-o risipă de culori plăcut armonizate şi

îmbietoare, de parcă s-ar fi lăudat nu medicamente, ci cele mai fine băuturi sau produse de parfumerie...
— Ce să facem... ce să facem dacă nu apare ceva nou... se tîngui grăsunul. Epoca penicilinei, a streptomicinei, a micinelor, a trecut!...
— Vrei să spui că a trecut pe lîngă noi. Că am pierdut trenul! Nu, directore, ne trebuie ceva tare! Ia te uită aici!
Arătă cu mîna o pagină din noul număr al revistei
„The medical news".
— Iată rezumatul unui articol care te-ar putea interesa...
Omul citi, mormăind printre dinţi cîteva rînduri.
— „Date preliminare despre acţiunea... Autori: Doctorul Pavel şi alţii. O substanţă stimulentă..."
— Vă daţi seama ce poate însemna asta? întrebă cel care vorbise primul.

— Mai tare ca penicilina! strigă unul din domnii în negru, parodiind un vînzător ambulant dela vre-un bîlci.
— Mai tare ca streptomicina! adăugă altul. Amîndoi se priviră o clipă şi apoi rîseră, amuzaţi.
— Bine... dar... sînt studii preliminare, zise directorul, şovăind.
— Şi aşteptăm oare să se definitiveze? Ca să ne, sufle alţii ideea?
— Brevetul! Ne trebuie brevetul!
— Formula!
— Şi... cît mai repede!
Şi acum, să ne deplasăm la o depărtare de cîteva mii de kilometri în spaţiu şi cîteva săptămîni în timp... Încăperea este cu mult mai îngustă...
Fumul de ţigară se adunase gros, să-l tai cu cuţitul. Sile simţi că-l usturä ochii, şi-i frecă şi nu izbuti decît

să-i facă să lăcrămeze şi să se înroşească şi mai mult, Se îndreptă spre fereastră şi învîrti mînerul.
— Ia mîna!
Sile strînse pumnii şi-şi întoarse încet capul căutînd să-l vadă pe cel care vorbise. Doi dintre bărbaţii prezenţi stăteau faţă în faţă, de o parte şi de alta a unei măsuţe, aruncînd zaruri şi mutînd cu o preocupare demnă de o cauză mai bună, piesele jocului de table. În ritmul dictat de difuzorul răguşit al unui bătrîn aparat de radio, pus în legătură cu un pick-up, în spaţiul liber dintre măsuţă şi fereastră dansa o pereche; o femeie între două vîrste şi un lungan cu părul zburlit, purtînd o cravată al cărei model, la prima vedere, ţi se părea alcătuit din mai multe pete de cerneală roşie provenite dela vreun stilou defect.
În sfîrşit, cel de-al şaselea ocupant al odăii era, aşezat pe sofaua din fund, cu o carte în mînă, cu o ţigară în colţul gurii... Sile îl privi şi înţelese că el fusese acela care vorbise. Dintr-o dată atitudinea sa bătăioasă se îmblînzi reducîndu-se la o privire întrebătoare şi mirată. Părăsi fereastra şi se apropie de sofaua ocupată de omul între două vîrste, îmbrăcat îngrijit, cu părul cărunt şi cu o mustăcioară fină, elegantă.
— Nu e necesar să dăm de veste vecinilor asupra celor discutate aici...

Sile dădu din cap aprobator, aproape înclinîndu-se într-o atitudine servilă... şi se şterse la ochi. Fumul ăsta era totuşi grozav de usturător...

— Fiţi atenţi! vorbi din nou omul cu mustăcioară. Ca printr-o minune, jucătorii terminară partida şi, în aceeaşi clipă, dansul se sfîrşi.

— Acţiunea noastră, continuă omul, vorbind rar şi încet, începe duminică. Nu trebuie să uităm nici un amănunt. Aşa dar, la ora 18, camionul va părăsi garajul şi va începe să circule cu viteză redusă pe cele

rajul şi va începe să circule cu viteză redusă pe cele trei străzi... Alexandre, ai grijă. Nici un minut de întîrziere... În acelaşi timp, Vasile va începe discuţia cu doctorul Pavel.

...Explicaţiile nu durară mult. Unul după altul, cei cinci părăsiră odaia, tăcuţi...

Totul era pus la cale. Şi de astădată fusese vorba tot despre acelaşi om: doctorul Pavel. Dar ce făcea, în acest timp doctorul, de care pomeneau oameni atît de deosebiţi şi de depărtaţi ca latitudine, longitudine şi timp?

CAPITOLUL III. ...în care Octav Tomescu trăieşte cîteva întîmplări inexplicabile.

— Unde sînt protocoalele experienţelor? întrebă doctorul Tiberiu Pavel, punîndu-şi pălăria în cap.

— Aici, în sertar, îi răspunse asistentul, arătînd cu mîna spre birou. Le-am pus în dosarul albastru.

Doctorul Pavel făcu semn că a înţeles.

— Spui că Azor a reacţionat normal?

— Normal.

— Bun... asta e interesant... Ei, mai rămîi?

Pavel privi la tînărul înalt şi slab care răspundea la denumirea de Octavian Tomescu şi i se păru că roşeşte. Dar asta nu-l miră prea mult. Ştia doar că Octavian Tomescu era o persoană foarte emotivă, care roşea surprinzător de des şi nemotivat.

— Da... O sa mai rămîn cîteva minute, răspunse el, cu ochii plecaţi.

— Atunci, la revedere! Pe luni dimineaţa!

Şi doctorul Pavel ieşi din laborator, fără să bănuiască nici o clipă cîte zile şi mai cu seamă cîte întîmplări ciudate urmau să se petreacă pînă cînd avea să se întoarcă în această odaie şi să-şi revadă asistentul.
Rămas singur, Tomescu se aşeză pe scaun. Apoi i se păru că aude un zgomot şi luă o atitudine care trebuia să sugereze o profundă preocupare, cu mîna suport al frunţii şi cu ochii pierduţi. După cîteva secunde părăsi aceasta contemplare studiată şi începu să se plimbe fără rost prin laborator, lovind în trecere cu pantoful piciorul unui taburet rotund de metal, care începu să se învîrtească. Se opri în dreptul dulapului de sticlă, privi în raftul de sus şi aranjă în linie, ca să se afle în treabă, cîteva borcane şi sticle. Purtau toate o literă mare: „T", pe etichetă, iar alături, mai mici, scrise în dreapta jos, se aflau unele cifre: 8, 9, 10 sau 11.
Octav luă ultimul flacon, notat cu T-11, privi în zare lichidul tulbure de pe fundul sticlei, o deschise, o închise, o puse la loc şi apoi continuă să se plimbe în încăperea laboratorului ocolind scaunele. Se vedea cît de colo că gîndurile lui Octavian Tomescu nu erau îndreptate nici asupra borcănaşelor şi sticluţelor din dulap, şi nici asupra taburetelor din laborator. Un nou zgomot îl făcu să tresară... De astă dată, nu mai era insă o părere. Uşa se deschise şi în pragul ei apăru o fată blondă, cu un cap mai scundă decît el şi cu ochii zîmbitori. Octav simţi că i se încălzesc, pe rînd, obrajii, bărbia şi urechile şi blestemă în gînd această lipsă de echilibru a propriului său sistem nervos.
— Am mai avut puţină treabă în laborator îşi explică ea întîrzierea.
— Am... şi eu, începu el bîlbîindu-se lamentabil şi eu... am avut...

Şi, ca întotdeauna cînd voia să înlăture starea sa emotivă, începu să întrebuinţeze termeni tehnici.
— Era o experienţă de reactivitate. Am urmărit o anumită temă, în legătură cu T-11, şi am încercat să înlăturăm efectele post-active... Aceste efecte...
Simona nu era biolog ca Mircea, ci chimistă, lucra cu un etaj mai sus, în laboratorul de chimie analitică al aceluiaşi Institut. Frazele lui Octav Tomescu deveneau cîteodată greu de urmărit

pentru unul care nu era specialist. Dar, pe de altă parte, Simona îl cunoştea destul de bine, aşa încît nu aşteptă să isprăvească ceea ce promitea să fie începutul unui tratat despre reactivitatea organismelor.

— Interesant îl întrerupse ea. Mai rămîi?

— Ba... ba vin şi eu.

De fapt, drumul comun era foarte scurt pînă în colţul străzii. De acolo, Octavian Tomescu o lua la dreapta, iar Simona la stînga. Nu încape îndoială că Octav ar fi dorit din inimă ca şi de la colţ înainte să meargă alături de Simona dar de fiecare dată cînd ajungeau la acest punct geografic, i se punea un nod în gît. I se părea că aşa ceva ţine de domeniul fanteziei şi că ar fi din parte-i o îndrăzneală prea mare s-o însoţească pînă acasă. Diagnosticul, ca să vorbim în termeni medicali, nu e greu de pus: Octav Tomescu era timid. Timid şi îndrăgostit. Cea mai nepractică asociere cu putinţă.

În tăcere, străbătură alături spaţiul, din nefericire pentru el foarte scurt, care despărţea poarta institutului de primul colţ. Simona îi întinse mîna.

— La revedere!

— La re... Simona... pardon... tovarăşă Bogdan, îşi reveni el, făcînd o încercare disperată. Am... Ce faci

azi după amiază? Am două bilete la un matineu la teatru şi dacă nu ai altceva de făcut, te invit...

Totul, recitat foarte repede şi cu privirea aţintită în pămînt, întocmai ca o poezie învăţată pe dinafară de către un copil care n-ar înţelege mai nimic din ce spune. Adevărul era că această frază fusese repetată de cel puţin zece ori şi că numai aşa avusese Octav curajul de a o rosti.

Şi, spre marea lui fericire, fata acceptă invitaţia.

În acea zi, drumul de la colţul de stradă unde se despărţise de Simona şi pînă acasă i se păru lui Octav pavat cu vată. Fluera vesel, se simţea în al şaptelea cer, şi nu vedea nimic nici în dreapta, nici în stînga sa. Simona primise! Îşi trecea din cînd în cînd mîna prin părul vîlvoi, ca şi cum ar fi vrut să se dezmeticească; se izbi de vreo două ori de trecători care-l priviră cu mirare pe tînărul care visa ziua în amiaza mare, iar un şofer îşi opri maşina, cu scîrţîit asurzitor, la numai doi centimetri

de pantoful său, fără să-l scoată din starea sa de reverie. Nici cînd ajunse acasă, nu-şi venise încă în fire.
Uită să-şi scoată haina de stradă, uită să-şi mai pună papucii o tradiţie respectată cu stricteţe în casa Tomescu uită chiar să se spele pe mîini şi se aşeză, zîmbind fericit, la masă.
Pentru ca să înţelegem ceea ce are să se petreacă acum, este necesar să facem cunoştinţă cît de cît cu celelalte personaje, în număr de trei, care luau masa împreună cu Octavian Tomescu cu toate că ele apar în această povestire în mod cu totul episodic şi că, de bună seamă, nu vom mai avea prilejul să le întîlnim.
Iată-l mai întîi pe Petre Tomescu, tatăl lui Octav.
„Petrică e un om şi jumătate", spuneau despre el tovarăşii săi de la atelierul de prototipuri. „Aşezat, liniştit, gata întotdeauna să dea sfaturi sau îndrumări... Nu se supără niciodată... Şi ce muncitor priceput!"
În ordinea descrescîndă a vîrstei, se cuvine să o prezentăm apoi pe Elena Tomescu, soţia lui: mărunţică, foarte activă şi, în acelaşi timp, foarte timidă. Pe semne că de la ea moştenise Octavian această trăsătură.
Pe Octav, care urmează la rînd, îl ştim de acum şi o să-l cunoaştem şi mai bine ceva mai tîrziu, aşa încît nu are rost să îl mai descriem. Însfîrşit, ultima cunoştinţă a noastră va fi Măriuca Tomescu, sora lui Octavian, o fată de vreo treisprezece ani, pasionată de desen şi de romanele lui Walter Scott.
La început totul se desfăşură ca de obicei. Octav tăie pîinea cu aerul unui chirurg. Maistrul Petre Tomescu aprecie cum se cuvine ciorba şi ceru solniţa pe care Octavian i-o întinse cu un aer distrat. Măriuca începu să povestească, între înghiţituri, cum reuşise azi să ia un cinci la matematică. „Era o problemă grea, dar i-am dat eu de hac... M-am gîndit: cum să încep?"...
Octav părea că ascultă, dar gîndurile sale o luaseră, în realitate, înainte cu o oră, la clipa întîlnirii.
Şi astfel, într-o atmosferă potolită, se scurseră cinci minute. Primul semn neobişnuit se manifestă la capătul acestui scurt interval de timp.
La fizică am făcut cîteva experienţe foarte frumoase, spunea tocmai Măriuca, înflăcărată, continuînd să turuie.

Octavian simţi că i se urcă sîngele la cap. Era o senzaţie destul de rară la el trebuia să aibă motive foarte serioase pentru ca să i se întîmple aşa ceva. Iar acum nu se petrecuse nimic deosebit: stăteau liniştiţi la masă şi, ca întotdeauna, Măriuca le povestea ce mai era nou pe la şcoală. E adevărat că azi se dovedise mult mai volubilă ca în alte rînduri. Din această

cauză, gîndurile lui Octav nu se puteau concentra suficient de intens asupra minunatei perspective a viitoarelor ceasuri. Dar asta nu era suficient pentru a explica furia sa:

— Ia mai taci odată! izbucni el. Ce-mi pasă mie de fizica ta?

Dacă această izbucnire s-ar fi produs în orice altă zi, ceilalţi trei ar fi căscat întîi ochii mari de surpriză, iar apoi s-ar fi năpustit asupră-i cu cîteva glume înţepătoare, care l-ar fi domolit îndată. Ar fi totuşi greu de admis că Octavian ar fi putut rosti, în oricare altă zi, cuvintele de adineaori.

În această anumită zi despre care vorbim, reacţia familiei fu însă cu totul neaşteptată. Mama de obicei atît de liniştită şi de timidă izbi cu o energie neobişnuită, cu palma în masă şi se răsti cu glas tare, răsunător:

— Octavian, nu vorbi urît cu sora ta! Cere-ţi imediat scuze!

— Nu striga aşa, răspunse Octav zbierînd, că nu sînt surd! Şi nu-mi cer nici un fel de scuze!

Aşa ceva nu se mai întîmplase niciodată în familia Tomescu. Tatăl Petre Tomescu se ridică în picioare.

— Nu admit purtarea ta! ţipă el. Ieşi afară!

La rîndul său, Octav se ridică violent, răsturnînd scaunul.

— Bine, ies dar o s-o aranjez eu pe mucoasa asta! Mă persecutaţi pentru ea? Bine, o să vedeţi voi!...

Şi, păşind repede, străbătu camera, deschise cu o zmucitură uşa, ieşi şi o trînti în urmă-i.

Cititorul care nu-l cunoaşte încă bine pe Octavian Tomescu, să nu-şi facă deocamdată o părere proastă despre el. Pînă azi, niciodată nu-i spusese Măriucăi

„mucoasă", despre expresia „o aranjez eu" ştia mai

mult din auzite, iar ameninţări nu rostise de cînd, în clasele şcolii elementare, un puşti neastîmpărat îi înţepase cu bună ştiinţă mingea primită cadou în aceeaşi zi.

Aerul curat şi rece al zilei de decembrie nu-i domoli neastîmpărul nici peste un ceas, cînd se găsi la locul de întîlnire, tropăind cu nerăbdare şi trecîndu-şi adesea mîna prin părul răvăşit. În sfîrşit, cu o mică întîrziere, Simona apăru zîmbitoare, îmbujorată de aerul rece. Octavian uitase de mult întîmplările neplăcute de acasă şi acum, zărind ochii albaştri pe care-i aştepta, îi întoarse zîmbetul.

— Simona, dragă! strigă el tare, făcînd vreo doi trecători să-l privească miraţi. Ce fericit sînt că ai venit!

Se îndreptă spre ea şi luîndu-i mîinile, i se uită drept în ochi.

Octav Tomescu să facă aşa ceva? El, care se sfiise acum un ceas s-o invite la teatru? Simona rămase cu gura întredeschisă şi cu ochii aţintiţi asupra acestui om care la faţă semăna leit cu Octavian, dar care se deosebea în întregime prin vorbe şi fapte.

— Bună ziua... bună, Octav spuse ea, neştiind dacă trebuie să zîmbească sau să se supere.

În definitiv, Tomescu era un bun prieten de la Institut şi atîta tot. Simona nu avusese prilejul să afle despre el decît că era foarte priceput în meserie – şi foarte timid.

— Mai avem o jumătate de ceas pînă la spectacol, – remarcă Octavian, vorbind cu o uşurinţă neobişnuită la el. Vrei să ne plimbăm puţin?

Şi fără să-i mai aştepte încuviinţarea, o luă de braţ – de parcă ăsta ar fi fost lucrul cel mai firesc pentru dînsul şi o conduse în Cişmigiu. Arborii negri, desfrunziţi, îşi desenau siluetele pe cerul alburiu. Cîteva

frunze galbene, pe alee, ultime rămăşiţe ale toamnei întîrziate, foşneau sub picioare. Se aşezară pe o bancă.

— Simona începu Octav vreau să-ţi spun ceva foarte important pentru mine. Mi-eşti dragă! Tare dragă...

Pentru prima dată în viaţă, Octavian făcea o declaraţie de dragoste. Şi totuşi... vorbea atît de uşor! Cuvintele îi veneau pe buze fără nici un efort. Avea în această clipă impresia că ar putea să creeze capodopere, să facă descoperiri geniale. Şi, în tot cazul, era hotărît să cucerească această fată fermecătoare.

Simona îl ascultă, la început surprinsă, apoi încîntată. Ochii lui străluceau, aprinşi, trăsăturile sale deveniseră parcă mai energice, iar cuvintele curgeau într-un şirag necurmat. Nu-l cunoscuse pînă acum. asta era! Ştiuse doar că e un băiat care

munceşte mult, că e bine pregătit, şi crezuse că e cam moale şi timid dar iată, nu bănuia că Octav i-ar fi putut spune cuvintele astea calde, drăgăstoase.

— Spune-mi, Simona, draga mea, îi şopti el, mă iubeşti şi tu?

Simona simţi că roşeşte ar fi trebuit să spună, desigur, nu, dar cuvîntul nu-i părăsi buzele. De altfel, spre surpriza ei, Octav nu-i lăsă nici măcar vreme să se gîndească: o sărută, fără nici o şovăială. Şi puse în acest sărut atîta dragoste, încît Simona uită răspunsul pe care voia să-l dea. După cîteva minute, cînd se uită la ceas, Octavian exclamă:

— Ah, am pierdut primul act!... Dar nu regret, totuşi!... Şi ia te uită! A nins!

— Şi noi... nici n-am băgat de seamă!

...După terminarea spectacolului, Octav o conduse pînă la poarta casei, îi sărută cu oarecare ezitare mîna şi se îndreptă, încet, spre casă.

De vreo jumătate de ceas îl apucase o durere de cap atît de puternică, încît i se părea că-i plesneşte, că două ciocane, unul la dreapta, celălalt la stînga, îi izbeau ritmic şi fără îndurare tîmplele, care-i ardeau ca o rană vie. Şi, pe rînd, începură să-i treacă prin minte în imagini fugare, cele întîmplate astăzi. Discuţia de la masă... Octavian se ruşină şi hotărî să le ceară iertare tuturor fusese un bădăran. Dar... declaraţia de dragoste? Sărutarea din parc? Simţi că se face roşu ca un rac. Cum de îndrăznise?

Acasă, lumea era foarte indispusă. Îşi ceru scuze Măriucăi, care avea ochii roşii plînsese.

— Nu-i nimic, sînt şi eu vinovată, rosti ea.

Maică-sa avea o compresă pe frunte. Îi ascultă scuzele zîmbind, împăcată.

— Şi eu am fost prea nervoasă, remarcă ea.

Dar după ce se retrase în cămăruţa lui, după ce luă două piramidoane, Octavian nu era mai lămurit.

Ce se întîmplase cu ei toţi în după amiaza asta? Pentru ce plînsese Măriuca, fata care nu se lăsa aşa de uşor intimidată? Pentru ce se înfuriaseră atît de tare părinţii lui? Şi, în special, cum se făcea că el, Octavian Tomescu, care se blestemase zilnic pentru timiditatea-i de neînvins, se dovedise azi după amiază un om cu acţiuni şi iniţiative de necrezut?

Întrebările aveau să rămînă multă vreme fără răspuns.

CAPITOLUL IV. ...în care un reporter află cîte ceva despre fiziologie.

Doctorul Pavel îşi privi ceasul de la încheietura mîinii. Deşi era încă devreme abia şase după amiază
— trebuise să aprindă lumina. Decembrie! Da, asta scria şi în calendar: „soarele răsare la 7 şi 26, apune la 16 şi 4 min." Zilele cele mai scurte ale anului... Numai 8 ore şi 38 minute de lumină bună...
— Tăticule, facem o partidă de loto? îl trase de mînecă un băieţaş durduliu, privindu-l plin de speranţă.
— Nu acum, Nicuşor, îl refuză tatăl său mîngîindu-l pe păr... Ceva mai tîrziu. Acum aştept pe cineva.
Ca pentru a-i confirma cuvintele, soneria ţîrîi discret. Doctorul Pavel deschise el însuşi uşa.
— Tovarăşul doctor Pavel?
— Dumneata eşti tovarăşul reporter...?
— Vasile Lăzărescu de la „Ştirea" se recomanda tînărul arătîndu-şi în fugă legitimaţia.
— Poftim!
Şi, cu un gest larg, doctorul Pavel îi făcu loc.
Tînărul pătrunse în cameră, îşi lăsă raglanul în cuier şi apoi, întorcîndu-se, îl privi atent pe doctorul Pavel. Aşa arăta, deci, cunoscutul cercetător care, la vîrsta de 35 de ani, devenise nu numai renumit, dar chiar un fel de celebritate. O celebritate, în felul ei, destul de ciudată. Pentru că, deşi numele său era din ce în ce mai des rostit în cercurile de specialişti, nu se ştia, încă, în marele public, nimic limpede despre experienţele sau lucrările pe care le înfăptuise. Reporterul fu îndeosebi izbit de trăsăturile energice şi severe, de ochii săi vii, negri, pătrunzători şi de bărbia proeminentă, care, după spusele unor fizionomişti, ar însemna o voinţă de fier fapt în general contestabil, dar, întîmplător, în cazul de faţă, just.
— Ia loc, tovarăşe Lăzărescu, i se adresă doctorul Pavel.
Reporterul privi în juru-i, stînjenit, şi se aşeză pe un scaun, parcă fără să se simtă prea în largul său. În acea clipă, în odaie

pătrunse o femeie înaltă, graţioasă, care se opri în prag, surprinsă de prezenţa străină.

— A, Mariana. Să-ţi prezint...

Tînărul reporter se ridică în picioare şi, curtenitor, se apleca peste mîna albă a soţiei doctorului Pavel, care şi-o retrase repede.

— Tibi, vă las... aveţi desigur de discutat.

Şi, cu mişcări domoale, Mariana ieşi, urmărită de privirea admirativă a reporterului.

— În primul rînd începu acesta vreau să vă mulţumesc pentru că mi-aţi acordat prilejul de a vă vizita, de a vorbi cu dumneavoastră şi asta tocmai într-o duminică... zi cînd poate aţi fi vrut să vă odihniţi...

— Mă rog, mă rog...

Doctorul Pavel flutură din mînă, plictisit de cuvintele ce curgeau şiroi. Îşi scoase ochelarii din buzunarul vestei şi-i şterse cu grijă. Apoi şi-i puse devenind parcă mai bătrîn.

— Aşa dar, rosti el, să-ţi povestesc despre... şi ezită o clipă.

— Despre minunatele dumneavoastră realizări se repezi reporterul. Toată lumea vorbeşte cu admiraţie despre ele şi pomeneşte cu respect numele doctorului Pavel. Am vrea să publicăm un material care să lămurească poporul în legătură cu importanţa de netăgăduit a descoperirilor dumneavoastră...

Tonul acesta îl făcu pe doctorul Pavel să se strîmbe de parcă ar fi înghiţit o doctorie amară. Cunoscuse pînă azi mai mulţi ziarişti, dar parcă nu ăsta era limbajul întrebuinţat de ei. „Minunate", „admiraţie",
„respect". Cuvintele astea se potriveau ca nuca în perete.

În primul rînd, îşi spuse doctorul Pavel, aceste lucrări nu sînt cunoscute marelui public decît în linii foarte vagi. Şi, în al doilea rînd, chiar între specialişti se mai găsesc mulţi care le critică şi le socotesc insuficient de puse ia punct.

Fără să scoată un cuvînt, îl privi pe Lăzărescu, cercetîndu-l critic. Era un tînăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, îmbrăcat destul de ţipător, cu o haină verde de catifea, o cămaşă neagră, nişte pantaloni cu manşete imense, pantofi cu talpă triplă şi ciorapi în dungi. Părul îi era fixat cu cea mai mare grijă cu ajutorul unei mari cantităţi de briantină. Şi cu toată această găteală de un

gust îndoielnic, cu toate cuvintele sale umflate, doctorului Pavel i se păru că Lăzărescu nu se simte prea la îndemînă.
Aşa dar continuă reporterul, scoţînd un carnet -
v— aş ruga să-mi spuneţi despre ce este vorba. Doctorul Pavel nu era hotărît. Să termine repede?
Totuşi, lumea pentru care scria omul ăsta trebuie să înţeleagă problemele, cel puţin în ce priveşte esenţialul.
— Substanţa pe care o experimentez de cîţiva ani, începu doctorul, şi căreia încerc să-i aduc mereu îmbunătăţiri, trebuie să aibă, în concepţia mea – un rol important în susţinerea anumitor funcţiuni ale organismului.
Reporterul scrise ceva, apoi întrebă mirat:

— Bine, dar... nu aţi ajuns încă la realizarea acestei substanţe? Credeam că este... terminată faza cercetărilor.
— Faza cercetărilor nu se termină niciodată în ştiinţă spuse sec doctorul. Nici măcar după ce substanţa studiată este dată în folosinţă! Chiar şi asupra aspirinei se mai fac azi cercetări deşi au trecut, nu-i aşa, zeci de ani de cînd este utilizată! În ce priveşte T-11...
— T-11? repetă Lăzărescu.
— Substanţa pe care o cercetez are deocamdată denumirea de laborator T-11. A 11-a variantă din seria
T. Cum spuneam, T-11 nu este încă pus la punct. Dar să ne întoarcem acum la ceea ce începusem să-ţi spun. Ştii, desigur, că funcţionarea întregului nostru organism este controlată şi dirijată de sistemul nervos. Sistemul nervos este format din celulele nervoase ale creierului, din măduva spinării şi din prelungirile acestor celule, care merg la periferie. La periferie, adică la mîini, picioare, la organe ca ficatul, stomacul şi aşa mai departe. Creierul, formaţiunile nervoase situate mai jos de el şi măduva spinării alcătuiesc ceea ce se cheamă sistemul nervos central.
Doctorul Pavel vorbea rar şi liniştit, alegîndu-şi cu grijă cuvintele. Trebuia să-l facă pe reporter să înţeleagă lucruri destul de complicate. Cum putea să fie sigur că acestea sînt pricepute, dacă cel care-l asculta nu cunoştea cumva tocmai unele noţiuni elementare? Continuă, de aceea, fără grabă, ca şi cum i-ar fi vorbit unui student începător.

— Nervii, formaţi din mănunchiuri de fibre nervoase, reprezintă legătura dintre sistemul nervos central şi organele corpului nostru.
Reporterul nota de zor.

— Dau aceste amănunte elementare, pentru a fi limpede rolul lui T-11.
Reporterul aprobă cu un gest care voia să spună că lucrurile astea se înţeleg de la sine. Doctorul Pavel ar fi pus rămăşag totuşi că.unele din ele le auzea acum pentru prima oară.
— Ce aţi putea să ne spuneţi despre acţiunea substanţelor dumneavoastră asupra creşterii puterii, a forţei omului? întrebă Vasile Lăzărescu, cu nevinovăţie, pregătindu-se să noteze mai departe.
Pavel încruntă sprîncenele, ca şi cum n-ar fi priceput, apoi le ridică în semn de mare surprindere. Întrebarea asta nu avea nici o legătură cu ceea ce spusese el pînă acum. Niciuna!
— Eu nu m-am ocupat de această problemă răspunse scurt doctorul Pavel, privindu-l pe reporter.
Dar şi pe faţa acestuia se puteau citi semnele celei mai autentice mirări.
— Bine, însă... credeam... începu el, şi se opri cu creionul în aer.
— Nu, substanţa T 11 are o acţiune de... dacă vrei, de fortificare a organismului, dar în sensul că-i creşte puterea de apărare împotriva leziunilor, bolilor... în sfîrşit, ca să-ţi explic pe larg rolul lui T 11 e absolut necesară expunerea celor cîteva noţiuni elementare despre care vorbeam...
— Aşa dar, urmă el, după ce am făcut cunoştinţă cu alcătuirea generală a sistemului nervos, să vedem care e rolul sistemului nervos central.
Reporterul făcu un gest larg, ca şi cum ar fi vrut să spună: „din partea mea, să vedem!". Dar doctorul Pavel nu-l luă în seamă şi-şi continuă ideea.

Reporterul aprobă din cap, surîzător dar la un moment dat, nerăbdător îşi privi pe furiş cadranul ceasului de la încheietura mîinii.
Doctorul Pavel tăcu o clipă pentru a-şi aduna gîndurile. Urmă apoi:

Sistemul nervos central influenţează activitatea diferitelor ţesuturi şi organe din corpul nostru. Dar, pe lîngă aceasta, el realizează legătura dintre mediul înconjurător şi organismul nostru.
Dar despre sistemul nervos central, despre rolul şi modul lui de funcţionare se poate afla în special din lucrările lui I. P. Pavlov.
Să trecem acum la o altă problemă care o să ne apropie de T 11, şi despre care voiai să afli astăzi...
„Devine enervant!” se gîndi doctorul Pavel, surprinzîndu-l din nou pe Vasile Lăzărescu, reporterul de la „Ştirea" în clipa cînd arunca o discretă privire la ceasul brăţară. Ziaristul acesta părea interesat mai mult de mişcarea acelor decît de cele ce i se spuneau. În mod ostentativ, doctorul Pavel privi şi el ceasul pe care-l purta la mînă, era şapte şi zece minute. Se strădui să continue tot atît de liniştit ca şi pînă acum.
— N-o să-ţi vorbesc despre tot ce se întîmplă cînd corpul nostru se întîlneşte cu agenţii patogeni, adică cu microbii, bacteriile sau ultravirusurile care l-ar putea îmbolnăvi.
În general, întîlnirea dintre organism şi agenţii patogeni se poate mărgini la reacţii de apărare. Am putea să ne închipuim un fel de balanţă. Pe un talger se afla puterea de apărare a organismului, în care sistemul nervos are un rol important. Pe celălalt talger, se află agenţii patogeni. După cum balanţa se înclină într-o parte sau alta, organismul poate învinge boala,

eliminînd sau anihilînd microbii... sau se poate îmbolnăvi.
T-11 nu este altceva dacă continuăm comparaţia de mai sus, decît o greutate în plus pe care o adăugăm pe talgerul unde se află puterile de apărare ale organismului.
Doctorul Pavel făcu o pauză. Reporterul privi încă o dată ceasul era opt fără douăzeci şi, spre marea surprindere a doctorului, se ridică, de pe scaun.
— Vă mulţumesc pentru aceste lămuriri deosebit de interesante, spuse el, punîndu-şi carnetul în buzunar. Nu vreau sa vă mai reţin şi să vă mai obosesc... ştiţi, dacă o să-mi daţi voie, o să revin mîine, la laborator, pentru... pentru alte explicaţii.
Şi, înşfăcîndu-şi raglanul, reporterul Vasile Lăzărescu ieşi repede pe uşă, fără să mai aştepte un răspuns. Doctorul Pavel rămase cu gura căscată. Abia intrase în subiect... şi cîte n-ar mai fi avut

de spus despre T-11! „Desigur, are o întîlnire. Dar atunci, de ce a mai venit? Sau poate credea că o chestiune ca asta se poate explica într-un sfert de ceas? Ce specimen! Cred
că e unic în presă... de aşa ceva n-am mai auzit!"
Înciudat, îşi trecu palma peste frunte, îşi scoase ochelarii şi, ca prin minune, chipul i se lumină şi trăsăturile i se destinseră. Avea acum treburi importante! Unde-i fusese capul? Pomul de iarnă! Numai de l-ar lăsa Nicuşor liniştit măcar un ceas, să-i împodobească aşa cum ştie el, cu beculeţe electrice, cu poleială şi cu jucării măreţul brad adus azi dimineaţă cu atîta grijă şi plantat în suportul său de lemn, în dormitor.
Uşa de alături se deschise. În pragul ei se ivi un omuleţ îmbrăcat cu pantaloni lungi, cu cămăşuţă şi

cravată adevărată miniatură a unui om în toată firea.
— Tăticule... facem un loto?
Nu, nu putea împodobi pomul. Trebuia să amîne. Abia după ce se va culca Nicuşor, o să aibă răgaz.
— Facem, Nicuşor... cred că cel puţin pe ăsta o să-l duc pînă la capăt!

CAPITOLUL V. ...în care Andrei Valeriu sparge un geam...

Deşi calendarul anunţa clar că, după toate regulele astronomice, iarna începuse de cîteva zile, vremea amintea totuşi de primele zile ale primăverii. Nu era frig iar din fulgii cernuţi ieri pentru prima dată din sita acestei ierni, nu mai rămînea nici urmă.
Cu mîinile în buzunarele scurtei, Andrei fluieră vesel, trecînd pe lîngă grădiniţa împodobită cu sute de globuleţe multicolore, unde copiii arătau cu degetul, plini de admiraţie, cîte o păpuşă cu ochi albaştri sau un trenuleţ de tablă vopsit în roşu. Seara asta de duminică era mai animată ca oricînd. Rămăseseră doar trei sau patru zile pînă cînd anul pe sfîrşite avea să cedeze locul noului an. Toţi copiii Bucureştiului trăiau într-o nerăbdare febrilă. Alergau pe străzi, puneau pocnitori, se uitau la vitrine şi-şi doreau care mai de care cadourile.
Andrei Valeriu trecu strada şi aruncă o ultimă privire spre grădiniţa cu jucării, grăbindu-se spre casă, unde-l aştepta laboratorul său de chimist amator, de care era atît de mîndru.

Doar cîteva minute şi avea s-ajungă acasă. Îi veni un chef grozav să treacă pe la doctorul Pavel, vecinul său, să-l ia pe Nicuşor la el şi să-l uimească arătîndu-i nişte arderi în oxigen... Nu! Lecţiile înainte de toate, ia să vedem... Mîine avea geometria... dar problemele fuseseră simple. Le rezolvase repede, fără să mai trebuiască să-i telefoneze lui Dănuţ geniul matematic al clasei ca să controleze rezultatele. La istorie mergea strună. Numai la fizică nu era prea sigur. Formula vitezei şi acceleraţiei... hm! doar n-o să-l scoată mîine tocmai pe el la tablă.
Cînd gîndurile sale ajunseseră la această concluzie, se opri brusc. Se schimbase ceva! Ceva nu era ca de obicei!
„Ce anume?" Nu-şi clădea seama clar. Fusese cufundat în recapitularea lecţiilor de mîine şi în acest timp păşise pe stradă fără să fie atent la ceea ce-l înconjura. Şi totuşi... văzuse? auzise? În tot cazul, înregistrase ceva ciudat...
Nu era încă prea tîrziu. Abia ora opt... dar întunericul serii se lăsase de mult... Andrei se întoarse brusc în loc. Urmări cu ochii drumul şi deodată îşi dădu seama: fereastra asta! Fereastra la care se vede o lumină slabă.
Ce căuta aici lumina? Doctorul Pavel nu lucra niciodată în institut la ora asta, duminica. Şi pe urmă, lumina nu era cea obişnuită, a lămpilor fluorescente din laborator... era o lumină slabă, ca aceea a unei lumînări... sau a unei lanterne.
Era ciudat. Andrei se apropie iute. Dincolo de gardul scund de zid, completat în partea de sus cu bare rare de fier, fereastra laboratorului de la etaj se lumină o clipă, ca şi cum fascicolul luminos al unei lanterne

s-a r fi îndreptat spre geam. Apoi, fereastra se întunecă iar... Se mai zărea doar o slabă licărire.
Andrei împinse poarta. Era încuiată.
Asta devenea din ce în ce mai bizar. Dacă era încuiată, cum pătrunsese omul în laborator? Andrei se prinse de barele de fier, îşi făcu vînt şi sări deasupra gardului, aterizînd pe pămîntul noroios care-i pătrunse în pantofi.
— Diseară o să fiu nevoit să-mi curăţ pantofii un ceas! mormăi el, scuturîndu-şi picioarele. Aşa-mi trebuie, dacă vreau să fac pe Sherlock Holmes! O fi vreo pană de electricitate, şi eu...

Dar îndată-şi dădu seama că nu putea fi nici un fel de pană de electricitate. Sus, la etajul trei, în camera unde locuia paznicul, fereastra era luminată puternic. Tot era bun şi noroiul la ceva. Paşii săi înăbuşiţi nu se auzeau. Se apropie de intrare. Uşa, fireşte, era în-
chisă.
Ce să facă? Andrei se scărpină după ceafă, nehotărît. Să sune, pur şi simplu? Dar dacă într-adevăr era ceva în neregulă, însemna că ar fi dat alarma. Înainte de vreme. Oricine ar fi fost acolo sus, ar fi avut vreme să se ascundă sau să dispară.
Se uită încă o dată spre fereastra de la etajul întîi. De-ar putea să privească prin ea! Şi doar distanţa nu era mare abia vreo patru metri de la sol! Un picior aici, pe marginea balustradei de la scara de intrare. Aşa! Acum, apucă-te bine cu mîinile de streaşina asta de deasupra uşii şi saltă-te... Hop! Piciorul ţi-l sprijini pe pervazul de sus al ferestrei de la parter! Bun. Acum... cu mîna pe burlan... puţină gimnastică şi iată-te agăţat de marginea ferestrei cu pricina.
Căţărarea durase vreo cinci minute şi Andrei răsuflă uşurat cînd izbuti să se sprijine cu piciorul pe margi-

nea ferestrei. Se aplecă puţin şi privi printr-un colţ al geamului, aşa ca o parte cît mai mică a corpului său să fie vizibilă.
La început nu deosebi nimic. Era tot atît de întuneric ca şi afară. Încetul eu încetul, însă, ochii i se obişnuiră cu lumina difuză. În laborator nu era nimeni. Se puteau zări şirurile de eprubete sclipind slab, aliniate pe masa albă de faianţă. Colo, în colţ, se afla centrifuga mare pe care o admirase acum trei săptămîni, cînd vizitase pentru prima dată laboratorul. Zeci de mii de învîrtituri pe secundă! De atunci tot visa să lucreze cîndva într-un laborator la fel ca acesta.
Laboratorul dormea liniştit, parcă odihnindu-se după o zi de activitate. Nu se vedea nici o lumînare, nici un fel de lanternă. Oare totul fusese doar o părere?
Andrei începu să se îndoiască.
— Şi dacă mă vede cineva privind acum pe fereastră? Ar crede că... Ptiu! Sherlock Holmes îmi trebuia mie? mormăi el, înfuriat pe sine însuşi.
Dar tocmai atunci părerea îi fu brusc infirmată. În camera alăturată laboratorului zări o rază de lumină. Nu stătea pe loc,

părea că joacă un dans nesigur, şovăitor. Andrei pricepu numaidecît despre ce era vorba. Ăsta era fascicolul luminos al unei lanterne electrice... care căuta ceva. Ce anume? Cine era posesorul ei?
Braţul cu care se ţinea agăţat de sus, de streaşina ferestrei, începuse să-l doară. Îşi schimbă poziţia, aşa încît să se poată sprijini cu mîna cealaltă.
În sfîrşit, omul cu lumina intră în laborator. Mai întîi se opri în prag şi roti încet lanterna jur-împrejurul său. Cînd razele ajunseră spre fereastră, Andrei se trase brusc înapoi, apoi se aplecă din nou, prudent,

nădăjduind din toată inima că nu fusese văzut. De altfel, nici el nu putea distinge trăsăturile necunoscutului. Îşi dădea doar seama că era de statură mijlocie. Îmbrăcat într-un raglan cenuşiu.
Conul aruncat de lanterna puternică se asemăna cu fîşia luminoasă a aparatelor de proiecţie de la cinematograf. La capătul ei se iveau, pe rînd, centrifuga, şirurile de rasteluri pentru sticlărie, eprubetele. Părea că necunoscutul nu era interesat de aceste obiecte de laborator. Deodată, lumina se opri, încadrînd un dulap de sticlă cu substanţe.
Necunoscutul se îndreptă repede spre dulap, aşeză lanterna pe podea şi se scotoci prin buzunare. Scoase o legătură de chei şi le încercă pe rînd. La a treia sau a patra, izbuti şi deschise uşa dulapului. Omul răscoli mai întîi nişte hîrtii cercetîndu-le la repezeală. Apoi privi cu atenţie şirul de sticle.
Andrei se aplecă, încercînd să vadă cît mai clar ce se întîmplă. În aceeaşi clipă, însă, ochii necunoscutului se îndreptară către fereastră. Lumina lanternei nu bătea spre geam, dar Andrei avu impresia că fusese observat. Încercă să se ferească, dar piciorul îi scăpă de pe pervaz. Cu mîna agăţată de streaşină încercă să-şi ţină echilibrul. Nu izbuti şi, într-un efort desperat, Andrei alunecă înainte şi sparse geamul ferestrei cu umărul, căzînd în laborator, înconjurat de cioburi. În aceeaşi clipă auzi o detunătura puternică. Ceva îi tiui pe la ureche...
În cele cîteva secunde care trecuseră de la căderea sa, în laborator se mai întîmplase ceva. Întunericul devenise deplin şi uşa laboratorului fusese trîntită cu zgomot.

Asta însemna că necunoscutul fugise! Că-i era frică de el, de Andrei! Sări în picioare... şi gemu. Îi durea

amarnic genunchiul drept, la care se lovise în cădere. Şchiopătînd fugi spre uşă, o deschise şi se îndreptă prin camera alăturată, şi ea goală, spre uşa ce da pe scară. Undeva, dedesubt, răsunau paşii necunoscutului care alerga pe trepte. Cu toată durerea de la genunchi, întovărăşită acum şi de nişte înţepături neplăcute la ceafă şi pe frunte, Andrei se luă după el. Peste o clipă auzi scîrţîitul porţii de la intrare. Andrei ajunse în curte la timp ca să-l vadă pe necunoscut luînd-o la sănătoasa pe stradă. Avea să-i scape!

— Ajutor! Ajutor! strigă el desperat.

Sări gardul... şi căzu pentru a doua oară, agăţîndu-şi scurta de o bară.

Într-o clipă se văzu înconjurat de zeci de oameni. Unul îl ajută să se ridice. O femeie îl căină: „vai, vai, bietul băiat!" Un bătrîn îl apostrofă: „vezi, dacă sari gardurile!" Cineva aprinse un chibrit şi un cor general de exclamaţii răsună îndată: „Sînge! E rănit!" „Ce tînăr!" „Pare cumsecade!" „Ce s-a întîmplat?" „Ce e, ce e?"

Şi, în timpul acesta, necunoscutul alerga! Strigă:

— După el! Hoţul!

Lumea se uita împrejur, nedumerită. Pe stradă era o îmbulzeală şi o fierbere, ca în ajun de sărbători. Oameni grăbiţi se îndreptau spre casă cu pachete, cu cadouri, cu brazi. Necunoscutul se pierduse în mulţime. Andrei îşi dădu seama de inutilitatea unei eventuale urmăriri.

O voce groasă îi răsună în ureche:

— Ei, ce se întîmplă aici? Ce-i cu tine, băiatule? Cum te-ai rănit?

Era un miliţian, care îl privea scrutător. Andrei îşi aruncă, ochii jur împrejur. Să spună? Era adunată

lume multă şi... cine ştie?... poate că în această clipă vreun complice nu stătea departe de el.

Miliţianul înţelese.

— Vrei să vii cu mine?

Andrei încuviinţă, dînd din cap. Se îndepărtaseră de lumea adunată cînd începu să-i povestească.

— Trebuia să chemi miliţia de la început, cum ai observat ceva suspect... Ei, acum nu ne mai rămîne altceva de făcut decît să anunţăm miliţia şi pe doctorul Pavel...

CAPITOLUL VI. ...în care o partidă de loto e întreruptă...

— Opt!
— Nu merge.
— Trage tu, acum.
— Cinci.
— Gata. M-ai bătut.
— Te-am bătut! Te-am bătut! Bravo! se autoaprobă Nicuşor, bătînd din palme fericit.
— Şi iată, dragă Mariana, cum legile şansei pot precumpăni asupra ştiinţei... declară doctorul Pavel, adresîndu-se soţiei sale care croşeta un fular de lînă.
Mariana zîmbi:
— Asta-i o scuză neîndemînatică, Tibi. Te contrazici singur. Cum adică, legile şansei nu sînt şi ele o ştiinţă? După cîte îmi amintesc, calculul probabilităţii face parte dintr-o foarte complicată ramură a matematicii.
— Uf! Nu mai poate omul să piardă liniştit nici măcar o partidă de loto.

Şi, prefăcîndu-se că e foarte supărat, doctorul Pavel strînse bucăţelele de celuloid şi se ridică de pe scaun, făcîndu-i în acelaşi timp cu ochiul băieţelului. Nicuşor bătu din palme, fericit că devenise complicele tatălui său. În aceeaşi clipă răsună soneria telefonului de pe măsuţa din colţ.
— Alo? Da, doctorul Pavel la aparat... Cum?
Cînd luase receptorul în mînă, doctorul Pavel încă mai surîdea. După primele cuvinte, figura sa se posomorî. Pe chipul său se putu citi pe rînd consternarea, apoi surpriza.
— Da... înţeleg... rosti el, încet, în aparat. Vin imediat.
Închise aparatul şi rămase o clipă pe gînduri, închizînd ochii pe jumătate. Mariana îl privi, îngrijorată.
— Sînt chemat... este ceva în neregulă la laborator... explică el.

Îşi puse în grabă o scurtă îmblănită, îl sărută pe Nicuşor şi, întorcîndu-se în uşă, adăugă:
— La revedere, mă întorc curînd... Sper că nu s-a întîmplat nimic grav la laborator...
Mariana oftă şi-şi lăsă lucrul. Se îndreptă către scaunul lăsat liber de soţul ei.
— Ei, Nicuşor... ia să vedem, care-i mai tare la loto? Cine cîştigă, capătă un pachet de ciocolată!
— De ciocolată? strigă Nicuşor, entuziasmat. Ura! Bine, mămico... Dar... unde s-a dus tăticu?
— Tăticu s-a dus la laborator...
— Şi... de ce s-a dus?
— Pentru că,... pentru că avea treabă... Şi nu mai întreba atîta fără rost. Ia să vedem, mai bine, ce număr ai tras. Ştii ce număr e scris acolo?
Asta era metoda prin care Nicuşor învăţase cifrele.

— Păi se poate să nu ştiu! replică Nicuşor, jignit.
...În aceeaşi clipă, aplecat pe ghidonul motocicletei sale, doctorul Pavel acceleră. Lămpile de pe marginea trotuarului se succedau tot mai repede. Nu mai avea de mers decît vreo cinci minute.
Oare ce s-o fi întîmplat? Mesajul fusese foarte laconic... Nădăjduia că nu se petrecuse nimic grav. Vîntul rece îi îmbujorase faţa. Închise o clipă ochii.
„Atenţie, ce faci?" îi şopti centrul de control al creerului. „Adineauri ai trecut prea aproape de maşina aceea! Trebuie să fii mai atent!"
„Dar, acolo, ce s-o fi întîmplat, la Institut? Dacă este ceva rău... foarte rău? Altfel, nu mi s-ar fi telefonat! Un incendiu? O explozie? Munca noastră de ani de zile, e toată acolo, în fişe, în dosare şi în flacoanele din dulapuri..."
Acum, pe aici, la dreapta. Motocicleta zbură pe strada pustie. „De sigur, dacă nu era ceva grav, nu mi-ar fi telefonat... Încă puţin şi o să văd laboratorul, cu centrifuga, cu eprubetele şi distilatoarele, şi iată, peste ele, se proiectează dormitorul împodobit cu un brad mare, falnic, luminat de sute de beculeţe. Bradul lui Nicuşor... uite că l-am uitat, bietul băiat! Acum mai am un minut şi o să ştiu, în sfîrşit..." Dincolo de încrucişarea asta... „Atenţie! Camionul!... La stînga..."

Un scrîşnet înfiorător de frîne. Maşina grea se opri în mijlocul drumului. Motocicleta se lovi cu toată viteza de roata din urmă a camionului, proiectîndu-l ca dintr-o praştie pe doctorul Pavel, cu capul înainte...
— Douăzeci! spuse triumfător Nicuşor, terminînd de acoperit cu fise de celuloid cartonaşul său. Gata! Tot eu am terminat primul!

CAPITOLUL VII. ...în care locotenentul-major Iordănescu ia o hotărîre rapidă.

Locotenentul-major de securitate Iordănescu era un om foarte activ, deşi statura sa mărunţică şi părul său rărit nu-i trădau de la început calităţile. În schimb, aceste atribute fizice, la care se adăugau ochii căprui, calzi şi glasul său catifelat de bariton, îi dădeau un aer liniştit, blînd, care inspira o mare încredere tuturor celor care stăteau de vorbă cu el.
— Prin urmare, alpinistule i se adresă el zîmbind lui Andrei ai avut prilejul să treci printr-o aventură pe care sînt sigur că n-ai s-o uiţi niciodată. Ei, să-i dăm un telefon doctorului Pavel.
Căută în cartea de telefon şi formă numărul indicat. Aşteptă puţin, apoi figura sa căpătă o expresie surprinsă. Controlă în carte, formă încă o dată numărul, apoi îi trecu telefonul lui Andrei.
— Ce auzi?
Andrei ascultă cu atenţie.
— Sună... Dar foarte înfundat...
— Exact. Să întrebăm la centrală...
În timp ce serviciul special de la Centrala telefoanelor controla legătura cu numărul căutat, locotenentul major Iordănescu i se adresă lui Andrei:
— Eşti vecin cu doctorul Pavel, după cîte îmi spui. Aveţi telefon acasă?
— Nu, răspunse Andrei.
— Alo! răsună un glas metalic în receptor.
— Da!
— Telefoanele! Firul este întrerupt. Probabil că s-a desfăcut din cutia de legătură...

—	Bun, mulţumesc.
Locotenentul-major Iordănescu rămase o clipă pe gînduri. Numai o clipă. Apoi, cu o surprinzătoare agilitate, sări în picioare, îşi luă şapca, şi, tîrîndu-l după el pe Andrei, coborî scara în viteză. Peste un minut, maşina de serviciu demara în direcţia indicată de Andrei.
—	Numai de-am ajunge la timp! murmură locotenentul major, cu buzele strînse, cu pumnii încleştaţi, apăsînd cu piciorul în podea, de parcă în felul acesta ar fi accelerat el însuşi motorul automobilului.

CAPITOLUL VIII. ...în care Mariana are o idee bună.

— Şi acum, după atîtea victorii, e cazul să te culci -
vorbi Mariana.
Ultimele sale cuvinte fură acompaniate de soneria de la uşă.
—	Tăticul! Tăticul! S-a întors tăticul! strigă Nicuşor vesel, bătînd din palme.
Mama reveni dar părea tare speriată. După ea păşea un om nu era tăticul îmbrăcat într-un palton cenuşiu. Purta o pălărie trasă pe ochi, iar bărbia şi gura îi erau ascunse de un fular mare cît o zi de post şi bălţat în cele mai ciudate culori, de parcă el Nicuşor s-ar fi jucat pe împletitură cu acuarelele.
—	Cine-i nenea? se interesă binevoitor Nicuşor.
—	Nenea... nu e... încercă să-i explice Mariana.
„Nenea" o întrerupse brutal. Avea o voce răguşită.

—	Lasă gura şi mişcă mai repede. Unde e biroul? Acolo? Bine. Stai aici şi nu te mişca. Vezi! Nici un cuvînt!
În mîna sa luci ceva albăstrui, de oţel.
—	Petre! strigă el către un alt străin, un lungan purtînd o cravată cu pete roşii, care rămăsese lîngă uşă. Fii atent aici!
Şi, îndreptîndu-se spre birou, începu să scotocească. Trase sertarele, răscoli prin hîrtii, uitîndu-se peste ele. Nu prea părea mulţumit. În scurtă vreme, pe podea se adunase un morman de manuscrise, caiete, cărţi, fişe... şi „nenea" tot mai căuta.
Mariana, palidă, privea fără să spună nimic. Pe nesimţite, se apropie cu spatele de măsuţa din colt, de lîngă fereastră şi se sprijini de ea. Ai fi zis că se odihneşte cu mîinile la spate.

Dar mîinile ei nu rămăseseră inactive. Cu mîna stîngă ridicase receptorul telefonului şi-l lăsase pe masă. Cu mîna dreaptă, pipăi cadranul. 2... a doua gaură... aşa, fără zgomot... Bun. Nu s-a auzit nimic!... Acum, 4... Rînd pe rînd, încet de tot, formă întreg numărul, cele 6 învîrtituri, nădăjduind în acelaşi timp
din toată inima că nu era ocupat.

Nicuşor, în acest timp nu mai înţelegea nimic. Ce joc nou mai era şi ăsta? Pînă la urmă, plictisit, se dădu jos de pe scaun şi începu să circule prin cameră.

Inima Marianei bătea tare-tare, ca a unei vrăbiuţe înspăimîntate. Ce făcuse? Cum putea să vorbească acum? Aşteptă încordată să audă foarte de departe, soneria, care trebuia să sune în laboratorul doctorului Pavel. Nu izbuti însă. O încercare trebuia totuşi să întreprindă. Ce era de făcut? Orice mişcare i-ar fi observată...

Şi dintr-o dată, o idee salvatoare! O idee genială... Cu mîna stîngă, îşi lipi receptorul pe spate, aşa cum apăsa Tibi stetoscopul cînd îl asculta pe Nicuşor la plămîni...

— În definitiv, vorbi ea tare, ce vreţi de la mine?

Cel care fusese chemat cu numele de Petre şi care stătea în prag, se uită la ea fără să-i răspundă. Mariana stătea cu mîinile la spate şi-l privea fără teamă. Celălalt, care mai răscolea încă, nu-i dădu nici o atenţie. Mariana continuă, cu voce hotărîtă:

— Intraţi buzna în apartamentul doctorului Pavel, mă ameninţaţi cu revolverul, scotociţi prin sertare...

— Ei, ai prins glas, păpuşico? mormăi cel din faţa biroului scărpinîndu-se la ceafă cu furie.

Nu dăduse, pare-se, peste ceea ce căuta.

— Ce scormoniţi aici? Ce vreţi să furaţi? Nu o să găsiţi nimic la noi... la doctorul Pavel...

Mariana vorbea nervos. Încerca să spună cît mai multe, atît timp cît mai putea.

— Gura! se răsti Petre. Ia vezi...

Şi în mîna lui apăru sclipirea rece şi ameninţătoare a unui mic obiect cu ţeava îndreptată spre ea.

— Mamă! ţipă Nicuşor, disperat că nu pricepe exact ce se întîmplă, dar bănuind că e ceva necurat la mijloc. Ce vor ei? Şi de ce vorbeşti aşa? Şi...

Dar amuţi iute. Atmosfera nu părea favorabilă conversaţiilor prieteneşti. Necăjit şi cu presimţiri urîte, Nicuşor începu să se întunece la faţă şi scînci de vreo două ori.
— Vai, Nicuşor, eşti băiat mare. Nu ţi-e ruşine să plîngi? îl dojeni mama sa, care de fapt în această clipă avea mare chef să-l imite.
— Alt loc unde-şi mai ţine hîrtiile doctorul Pavel, porunci cel cu fularul bălţat, renunţînd la birou.

Mariana dădu din umeri.
— Hai, mişcă, vino cu noi în camera de alături, porunci el.
Şi Mariana mai ţinea încă în mînă receptorul! Dacă o descopereau...
— Căutaţi în dulapul ăsta zise, ea cu amabilitate, arătînd cu mîna liberă spre garderob.
Răscolirea începu din nou. Discret, Mariana aşeză receptorul în furcă, cu mîna stîngă. Oftă. Oare reuşise?
— Îţi baţi joc de noi? Aici nu-i nimic. Rufe!
Petre calcă peste cămăşile frumos împăturite ale doctorului Pavel, acum răvăşite, mototolite. Marianei îi trecu prin minte un gînd absurd. „O să trebuiască să le calc din nou".
Un automobil claxona strident în stradă şi apoi se auzi uruitul motorului. Cei doi intruşi tresăriră şi se. priviră speriaţi.
Afară era întuneric beznă. Doar farurile cîte unei maşini aruncau un con orbitor care lăsa, în urmă-i, o perdea neagră parcă şi mai de nepătruns.
Mariana se apropie de fereastră şi încercă să zărească ceva care să-i dea o cît de neînsemnată licărire de speranţă. Încă o dată se auzi de afară acelaşi claxon strident.
Lunganul, cel care purta numele de Petru, se adresă celuilalt care rămăsese nemişcat în picioare, cu urechile ciulite.
— Mi se pare că ăia se cară... Nicuşor o trase pe maică-sa de mînă:
— Mamă, mamă! ce înseamnă că ăia se cară? Cine-s
ăia?
Asta ar fi dat mult să afle şi Mariana dar, din nefericire, nu putea să-i întrebe pe cei în cauză.

— Dă-te la o parte! strigă Petre şi, deschizînd larg fereastra, se aplecă şi încercă să desluşească ceva în întuneric. De aici, de

la etajul întîi, maşina care-i aştepta se vedea ca o mogîldeaţă abia perceptibilă. Chiar în această clipă, maşina porni şi, luînd viteză, dispăru după colţ.

— Au plecat! strigă cel de la fereastră. Ce s-o fi întîmplat? Hei, tu!

Şi în mîna lui apăru din nou sclipirea ameninţătoare. Dar ţeava nu era îndreptată de astă dată spre Mariana, ci spre Nicuşor.

— Scoate imediat planurile vorbi el către Mariana. Pînă număr la zece... Altfel...

Mariana simţi că toate puterile i se scurg, că nu e în stare să facă nici o mişcare. Încercă să vorbească, se bîlbîi:

— Ce, ce planuri... căutaţi?

— Las' că ştii tu. Alea... reţetele... substanţele T 11... unul... doi... trei.

— Opreşte! strigă Mariana, cu ochii holbaţi.

Gîfîia ca după un efort de neînchipuit. Se îndreptă tremurînd, către camera alăturată. Un zgomot o făcu să se oprească. Uşa din afară a apartamentului se trînti de perete şi, în pragul ei, se iviră doi miliţieni.

Petre, lunganul, înjură groaznic şi încercă să se repeadă între ei, spre scară. Căzu în braţele unui al treilea miliţian, care-l prinse strîns.

Celălalt om privi nedumerit uniformele albastre şi ridică încet mîinile în sus.

— La timp... Aţi sosit la timp! strigă Mariana cu ochii umezi, strîngîndu-l lîngă ea cu toată puterea pe Nicuşor.

Niciodată nu îndrăgise atît de mult culoarea albastră a uniformelor miliţienilor.

Situaţia nu era chiar atît de limpede, pe cît ar fi putut să pară la început.

Fiecare din cei de faţă amintea de un telefon primit sau dat dar nici unul nu vorbea despre acelaşi lucru.

Locotenentul major Iordănescu îi expedie la miliţie pe cei doi răufăcători, asigurîndu-le escorta necesară, iar după aceea, încercă să descurce iţele.

— Prin urmare, spuneţi că dumneavoastră aţi telefonat la laborator? Dar cum aţi reuşit, de faţă cu tîlharii?

Mariana îi explică, şi Iordănescu o privi cu admira-
ţie.

— O idee minunată! comentă el. Din păcate, tare mi-e teamă că n-a avut nici un efect.
Se îndreptă spre telefon, ridică receptorul. Era mut.
— Controlează firul, i se adresă el unui miliţian care venise cu ei.
— Trebuie să fie tăiat pe undeva! spuse Andrei, examinînd telefonul.
Mariana făcu ochii mari.
— Bine, dar atunci... de unde aţi ştiut că trebuie să veniţi aici?
Locotenentul-major Iordănescu îl arătă din priviri pe băiat.
— Andrei a trăit nişte întîmplări suspecte la Institut... Pe urmă am observat că telefonul dv. are firul întrerupt. Şi am făcut o deducţie simplă...
Mariana nu observase pînă acum că alături de miliţieni păşise şi băiatul acela pe care de altfel îl cunoştea destul de bine. Era vecinul lor de apartament. Nu venea el adesea pe la ei, ca să se joace cu Nicuşor? Îl iubea mult pe băieţaş. Nicuşor se dusese adineaori drept spre dînsul şi acum îl ţinea de mînă.

Locotenentul Iordănescu îi povesti în cîteva cuvinte cele ce se întîmplaseră la laboratorul unde lucra soţul ei. Mariana deveni din nou îngrijorată.
— Andrei, ai avut o inspiraţie fericită că te-ai alarmat. Să se fi furat ceva?
Andrei dădu din umeri.
— Nu ştiu. În tot cazul, individul încă mai căuta, cînd l-am surprins.
Mariana zîmbi.
— Oricum, chiar dacă urmările n-au fost strălucite, bine ai făcut că i-ai telefonat soţului meu...
Locotenentul-major Iordănescu o privi surprins, apoi îşi întoarse ochii către Andrei, care părea tot atît de mirat. Ce voia să spună mama lui Nicuşor? Andrei se bîlbîi:
— Să vedeţi... eu nu v-am telefonat... poate că ar fi fost bine, ştiţi, dar... dar nu m-am gîndit...
În odaie se lăsă o tăcere deplină. Se auzea doar ticăitul ceasului de pe cămin.
Locotenentul-major interveni:

— De fapt, băiatul are dreptate. Nici n-avea cînd să telefoneze doctorului. De cînd a sărit gardul în stradă şi pînă acum n-a avut nici un prilej: a fost la miliţie, pe urmă aici... şi n-a dat nici un telefon.
Mariana se aşeză încet, într-un fotoliu. Nu mai înţelegea nimic... Îşi îndreptă maşinal cutele rochiei.
— Bine, dar atunci,... cine... cine putea să-i telefoneze? întrebă ea şi asta era problema pe care şi-o puneau toţi.
Locotenentul-major Iordănescu se aşeză pe un scaun. În odaie rămăseseră în afară de Mariana, Nicuşor şi Andrei, doar locotenentul.
În această clipă intră în odaie şi miliţianul care cercetase firele telefonice.

— A fost tăiat un fir afară, la cutia de legătură, explică el. L-am pus la loc.
— Bine, aprobă locotenentul-major. Şi acum, să rezolvăm noua problemă. Cine a telefonat doctorului Pavel?
Andrei stătea în picioare şi lîngă el Nicuşor, încă ţinîndu-l de mînă. Cine ar fi putut, oare, să-i dea de ştire doctorului Pavel că e ceva în neregulă la laborator de vreme ce nimeni nu aflase încă despre acest lucru? Nu ştia decît el, Andrei... Curioasă treabă! Băiatul deschise gura să vorbească, dar Iordănescu i-o luă înainte.
— Dacă au telefonat chiar vinovaţii? sugeră locotenentul-major.
Asta era o idee surprinzătoare.
Bine obiectă Mariana dar ce interes aveau să-l cheme chiar acolo unde se întîmplă spargerea?
— Simplu: ca să-l îndepărteze de casă. De altfel, putem să obţinem uşor confirmarea ipotezei mele, spuse locotenentul, zîmbind. Să-l întrebăm chiar pe doctorul Pavel.
Toată lumea răsuflă uşurată. Desigur, aceasta era soluţia, simplă ca bună ziua! Andrei se aşeză pe un scaun, urcîndu-l pe Nicuşor călare pe genunchi. Locotenentul se îndreptă spre telefon.
— Ce telefon are la Institut?
Formă numărul pe care-l indică Mariana. Aşteptă un minut.
— Nu răspunde nimeni.

— Acolo e chiar laboratorul soţului meu. Să încercăm alte numere.
Peste tot, aceiaşi rezultat: nu răspundea nimeni. Soneria telefonului ţîrîia înfundat. Locotenentul se încruntă, apoi îşi aminti.

A, desigur. Trebuie să se fi dus la secţia de miliţie, să anunţe spargerea.
Dar doctorul Pavel nu se afla nici la secţia de miliţie. Locotenentul Iordănescu zîmbi încă o dată.
— S-ar putea să fie pe drum.
În minte însă îi încolţise un gînd neliniştitor. Şi cînd nici peste cîteva ore doctorul Pavel nu putu fi găsit, cînd era clar că dispăruse fără urme, acest gînd fu, însfîrşit, mărturisit.
— Dar dacă telefonul primit de doctorul Pavel a fost o dublă cursă?
Împietrită. Mariana privea înaintea ei, cu ochii pierduţi. O cursă... da, pentru a-l îndepărta de acasă, ca în timpul acesta răufăcătorii să poată căuta în voie, şi în acelaşi timp să pună mîna pe el. Şi, involuntar, îşi completă în gînd fraza locotenentului: „Şi dacă acum, Tibi este captiv undeva, într-un loc pe care nu-l cunosc, unde nu ştiu cum să ajung? Unde într-un cuvînt nu pot să-l ajut?"

CAPITOLUL IX. ...în care doctorul Pavel îşi aminteşte.

Doctorul Tiberiu Pavel, nu suferea de obicei de dureri de cap, cărora medicii le zic, în limbajul lor pretenţios, cefalee. De altminteri, Tibi cum îl numeau prietenii era unul din puţinii medici care nu obişnuiau să se îmbolnăvească. Mulţi dintre urmaşii lui Esculap suferă sau îşi închipuie că suferă de o sumedenie de boli rare, greu de diagnosticat şi încă şi mai greu de tratat. „Asta se datoreşte, de bună seamă spunea doctorul Pavel faptului că un medic are la

îndemînă, în propria persoană, pacientul ideal. Mereu prezent pentru orice examinare, foarte docil la orice tratament, poţi să-l supraveghezi zi şi noapte, fără încetare, şi poţi să interpretezi în

chipul cel mai îndrăzneţ orice simptom cît de mic, chiar o mîncărime sau un strănut".
De altfel, pe vremea cînd era student, doctorul Pavel suferise şi el de această „maladie a mediciniştilor". Cînd, odată, după ce „tocise" cu desperare la examenul de histologie, îl apucase o durere de cap, asemuită popular cu un cui înfipt în ţeastă, doctorul Pavel îşi pusese un diagnostic de care pe atunci fusese sigur: tumoare cerebrală. „M-am curăţat" spunea el, trist, prietenilor săi. După examen, plimbîndu-se prin Grădina Botanică, a văzut însă o fată. Era micuţă, brunetă, cu ochi albaştri exact medicamentul necesar pentru ca „tumoarea" să se vindece. Privirea visătoare pe care o purta Tibi pe sălile facultăţii în zilele următoare, cuprindea în acelaşi timp multă melancolie şi duioşie. „Tibi e îndrăgostit", strigase o colegă punînd astfel primul ei diagnostic just.
Doctorul Pavel zîmbi acestor crîmpeie care-i colindau prin minte, dar îndată se crispa. Un cuţit cu nenumărate vîrfuri părea să-i rătăcească în voie prin creier. După cîte îşi amintea, de la presupusa şi mult uitata tumoare de acum vreo doisprezece ani, nu mai suferise atît de crunt.
Încercă să se mişte, dar se simţi slab, mai slab decît un prunc. Nu izbuti nici măcar să-şi salte capul de pe pernă, nici măcar să deschidă ochii.
— Ce-i cu mine? îşi spuse.
Cum ajunsese oare aici? Noi junghiuri îi scoaseră un geamăt. Nu-şi amintea şi nici nu mai voia să-şi amintească. Era prea dureros.

Deschise în sfîrşit, ochii. Vedea ca prin ceaţă. Mai întîi, un tavan alb văruit, care i se păru că se apropie şi se depărtează, ca o pînză bătută de vînt. Apoi, în dreapta, o siluetă foarte neclară, care se apropie iute şi formă curînd o pată neagră, mare, în faţa ochilor săi. Îi închise din nou, obosit. Simţi vag că i se dezgoleşte braţul, apoi o usturime vie. Îi era cald, ar fi vrut să se descopere, să arunce totul de pe el, dar nu avea putere nici cît să mişte un deget.
În urechea doctorului Pavel răsunase ca de undeva, de foarte departe, „cardiotonice"... Ce era asta?... Pentru ce trebuiau „cardiotonice"?... Cine vorbea?...

O împunsătură în creer, în tot capul... Prea mare era efortul ăsta necesar ca să se întoarcă la realitate...
Renunţă la asemenea exerciţii dureroase şi-şi lăsă gîndurile să zburde în voie, fără să mai încerce să le ţină în frîu.
Iar gîndurile îl purtară, fără nici o noimă, înapoi spre întîmplări de la care trecuseră mai bine de zece ani.
...Era în ultimul an de facultate al VI-lea.
— Mai este numai o lună şi... gata. Sîntem doctori! îi spusese Antal Dorin, cel mai bun prieten.
— Şi după aceea?
— Drumurile noastre se despart, dragă Tibi. Aşa e viaţa. Eu o să fiu trimis într-o parte, tu într-alta... Dar o să ne întîlnim cîndva. O să fim amîndoi oameni aşezaţi, însuraţi, cu copii, cu chelie... şi cu ochelari. Cîndva, venind cu treburi pe la Bucureşti, o să ne urcăm în acelaşi tramvai. Tu o să te încrunţi spre mine:
„Nu vă înghesuiţi aşa! Doar n-a luat tramvaiul foc!" Iar eu o să te privesc prin ochelari şi o să spun „Iertaţi-mă, dar parcă vă cunosc. Nu cumva dumneavoas-

tră sînteţi doctorul Tiberiu Pavel? Cred că am fost colegi de facultate, dacă vă mai amintiţi"
Tiberiu zîmbi înduioşat şi înălţă din umeri.
— Dragă Dorin, e imposibil să fii serios măcar cîteva minute! Şi pe urmă, tabloul pe care l-ai descris tu, este, după părerea mea, complet inexact. Mai întîi, peste atîta amar de ani, n-o să mai existe tramvaie, ci elicoptere sau taxiuri atomice, ceva gen: I.E.B., adică Întreprinderea de elicoptere Bucureşti. În al doilea rînd, protestez cu indignare împotriva cheliei. Părul meu va rămîne acolo unde se află şi astăzi. Ce naiba, măcar atîta lucru o să reuşească să realizeze dermatologii.
Antal puse mîna pîlnie la gură şi începu să strige, ca la bîlci:
— Ascultaţi, oameni buni, ascultaţi! Prezicătorul Tibi Pavelidi, adus cu mari sacrificii, descrie viitorul roz al omenirii! "O să am chelie?" întreabă un tînăr îngrijorat! „Nu, n-o să ai", îi răspunde vestitul iluzionist!
Tibi îi astupă gura cu mîna. Urmă un minut de hîrjoneală şi apoi Pavel Tiberiu izbuti să continue:
— Mai este ceva cu care nu sînt de acord nici cît negru sub unghie. Spuneai că n-o să ne mai amintim unul de altul. Asta... asta e o gravă insultă pentru amîndoi. În primul rînd pentru că

angajamentul nostru va fi mereu valabil. În fiecare lună, cîte o scrisoare, ori de unde ne-am afla. Cel puţin. Am zis. Altfel, amendă!
Antal Dorin zîmbi, îmblînzit. Şi atunci atunci se întîmplă acel lucru care avea să aibă urmări atît de tragice.
— Măi băieţi, se vîrî între ei o fată cu cozi anacronice, veniţi în excursie?
— Ce excursie? întrebă Antal.

— Nu ne trebuie nici o excursie, mormăi Tiberiu. Peste o lună examenele...
— O să faci o congestie cerebrală de atîta toceală, îi răspunse Viorica. Îţi trebuie puţin aer curat. Măcar o zi în care să uiţi de carte.
— Are dreptate, dădu din cap Antal.
Şi peste trei zile coborau din tren, într-o localitate de pe Valea Prahovei. Era seara şi deşi luna mai îşi trăia ultimele zile, Viorica se scutură, înfiorată.
— E rece...
— Ca la munte, comentă Antal. Ia haina mea...
I-o puse pe umăr, cu toate protestele ei indignate. Porniră gălăgioşi pe stradă. Erau vreo cincisprezece.
Toţi tineri şi toţi entuziasmaţi de clipele astea, libere, de aerul proaspăt, tare, cu miros de răşină.
— Urcăm pe aici, decretă conducătorul grupei.
Viorica şi Pavel erau la urmă. Antal care mai fusese pe munte, încheia coloana.
Umbrele serii se întinseseră de mult. Frunzele foşneau, în timp ce arborii se scuturau ca nişte uriaşi, care ar încerca să se dezmorţească.
Drumul începea să fie neclar. Marcajul pe arbori nu se mai vedea, dar colegul care se afla în frunte cunoştea destul de bine drumul.
— Nu văd pe unde calc, strigă Viorica.
— Nu-i nimic, răspunse Antal, din coada coloanei. Totul e să calci!
— Şi dacă intru într-o groapă şi mă scufund?
— Nu-i nici atunci nimic. Mă arunc după tine.
— Vai, cît de curajos eşti! Şi o să mă salvezi?

— Nu, o să-mi iau haina. Ce, crezi că-mi las eu bunătate de haină printre pietroaiele astea?

Cale de un ceas urcară, tot schimbînd glume şi înţepături. Dar începuseră să obosească. Mergeau destul de repede şi printre ei se aflau şi unii neantrenaţi.
— Propun să ne oprim cîteva minute şi să ne odihnim. De acum, tot se cheamă că e tîrziu. Mai întuneric nu se poate face.
Se aşezară fiecare pe unde putu. Viorica îşi scoase haina şi strigă:
— Mulţumesc pentru haină, dar acum mi-e tare cald.
Nu-i răspunse nimeni. Lîngă ea se afla Tibi.
— Ei, Dorine, strigă el. Ia-ţi înapoi haina! Nu se auzi nici un răspuns.
— Ce-i cu Dorin? mormăi Tibi. Iar se ţine de glume. Antal! Antaaal! strigă el.
Tăcură cu toţii. Se auzea numai foşnetul frunzelor mişcate de vîntul care sufla rece, pătrunzînd prin haine. Viorica se înfioră şi-şi puse din nou haina.
— Unde poate fi omul ăsta? spuse Tiberiu Pavel, spărgînd tăcerea. O fi rămas în urmă? Să-l strigăm cu toţii.
Glasurile li se uniră, şi pădurea răsună ca şi cum ar fi fost străbătută de un cor. Nici un răspuns.
— Trebuie să mergem să-l căutăm, propuse Pavel, sărind în picioare.
— Staţi! strigă cel din frunte. Să lucrăm organizat. Tibi, Ionel, Mitu vă duceţi voi. Nu vă depărtaţi unul de altul. Cînd îl găsiţi, daţi un chiot S-o fi rătăcit... Coborîţi pe drumul pe unde am mers şi strigaţi-l mereu... Probabil că s-a abătut la dreapta sau la stînga cărării...
În faţa lunii, trecu, în clipa aceea, un nor negru, acoperind-o ca o cortină. Întunericul deveni şi mai adînc, mai de nepătruns. Coborau încet. Pavel simţea

cum i se freacă hainele de frunzele apropiate. Ramurile copacilor îi zgîriau obrazul. Strigau din cînd în cînd numele lui Antal, dar tăcerea care urma părea mereu mai apăsătoare.
Deodată, în faţa lui Tibi răsări o namilă înfricoşătoare cu braţele întinse, să-l oprească din drum. Se opri, cu ochii holbaţi de groază. Apoi începu să rîdă nervos. Era un trunchi de copac

gros, ale cărui ramuri negre se întindeau de o parte şi de alta, la înălţimea ochilor săi. Pavel se feri şi piciorul îi alunecă în gol. Încercă să se agaţe. Nu izbuti şi căzu, dar mîna se apucă cu nădejde de un ciot. Scoase un chiot.

— Ei, băieţi!

Îl ajutară să se ridice şi strigară din nou. De undeva, departe, se auzi parcă un geamăt.

— Am auzit ceva! şopti Mitu.

— Ssst!

Un geamăt surd le ajunse din nou la urechi.

— E aici, în groapa asta. De aici vine zgomotul, zise Tibi cu emoţie. Aici unde era să cad adineauri.

— Stai! Dac-o fi vreun animal... Vreun lup? întrebă Ionel.

— Ce lup! Vorbeşti prostii! Să coborîm imediat.

— Nu ştim ce adîncime are. Poate să fie o adevărată prăpastie, spuse şi Mitu îngrijorat.

— Daţi-mi mîna! strigă Tibi, fără să-i mai asculte.

Începu să coboare, agăţîndu-se de bolovani. Peretele de piatră avea o înclinare foarte mare, era aproape vertical. Coborî vreo cinci metri, pînă simţi pămîntul sub picioare. La cîţiva paşi distanţă, se vedea o mogîldeaţă, întinsă pe pămînt. Era Antal. Abia mai răsufla.

— E aici! Strigaţi-i pe ceilalţi, măi băieţi!

Îi chemară în ajutor şi pe ceilalţi. Antal gemea şi nu putea să răspundă la întrebări. Nu ştiau ce să facă: trebuiau să-l scoată din groapa asta adîncă. Era însă întuneric şi puteau să-i facă şi mai mult rău. La prima vedere, părea să nu aibă nici o fractură. Starea sa era însă extrem de proastă. Tibi încercă să-i ia pulsul. Îl găsi cu greu. Abia îl mai simţea bătînd, foarte repede, dar slab de tot.

— Antal... Dorine... spune, unde te doare? întrebă Tibi.

Pentru întîia oară de cînd îl găsiseră şi pentru ultima oară Antal vorbi...

— Vezi... Tibi... că tot nu ai ghicit...

Antal tăcu o clipă, oftă, încercă să-şi ridice puţin capul... apoi continuă, vorbind întretăiat.

— Eu o să plec şi... n-o să pot... să-ţi trimit... nici măcar luna asta o scrisoare... Am primit... amenda!...

Zîmbi o clipă... şi zîmbetul său îngheţă pe buze. Pulsul nu-i mai bătea. Inima i se oprise pentru totdeauna.
...Şi acum, cînd gîndurile nesupuse îi aduceau în minte această scenă tragică, doctorul Pavel simţi cum i se umezesc ochii. Ar fi vrut să împiedice amintirile astea dureroase, să le dea altă cale, dar orice efort de a-şi îndrepta gîndurile spre situaţia lui actuală îi readuceau în creer cuţitul acela tăios, care se sucea în carne vie. Reveni la întunericul de acum mai bine de zece ani, întuneric care, credincios, îi ascunsese lacrimile calde ce cădeau pe mîna rece a celui care-i fusese cel mai bun prieten.
Doctorul Pavel gemu. I se părea că toate astea se întîmplau chiar acum, în aceste clipe. Apoi, o fulgerare dureroasă îi străbătu corpul, îşi dădu seama că se află undeva, pe un pat necunoscut. Simţi că arde, că

trupul îi ia foc. Imaginile cinematografice ale celor întîmplate acum zece ani dispărură, dar nu fură înlocuite cu nimic. Din nou fusese cuprins de o neştiinţă totală.

CAPITOLUL X. ...în care aflăm mai multe despre T-11.

Era miezul nopţii cînd Octavian Tomescu ajunse acasă. Trebuise să treacă pe la Institut şi să cerceteze laboratorul, pentru a-şi da seama dacă dispăruse ceva. După un somn foarte agitat, chinuit de coşmaruri, deschise ochii parcă mai obosit decît la culcare şi-l întîmpină o strălucire neobişnuită. Ninsese spre dimineaţă, şi acum, străzile, casele, arborii, gardurile, se îmbrăcaseră în straie noi, albe.
Nerăbdător, se îndreptă spre Institut înainte de vreme. Începea o nouă săptămînă dar în ce condiţii! Doctorul Pavel, dispărut... spargerea de ieri...
Cînd ajunse în laborator, trecu din nou în revistă, cu atenţie, diferite dulapuri, rafturi şi birouri. Ieri seară, cînd fusese chemat de acasă „de urgenţă", nu descoperise nimic anormal. Privi din nou poliţele, masa de faianţă... Totul părea să se afle în ordine. Aruncă o privire în dulapul de sticlă... Sticlele cu eticheta T erau toate... Dar parcă...
Octav se încruntă... Îşi amintea precis că aici se aflase o sticlă cu T-11. E adevărat, o soluţie ceva mai veche la care

renunţaseră şi pe care o înlocuiseră în ultimele experienţe. Totuşi... unde se afla acum sticla?

Înălţă din umeri. Oare pe asta o fi luat-o spărgătorul de ieri seară? În cazul acesta, n-o prea nimerise! Substanţa era probabil alterată şi, în general, chiar de n-ar fi fost aşa, un nespecialist n-ar fi putut face mare lucru cu ea.

În această clipă simţi pe umăr o mînă. Se întoarse brusc, speriat, era Simona.

— Doctorul Pavel... am auzit de el... şopti ea.

— Da, e foarte grav.

Simona rămase pe gînduri. Tomescu îşi aminti de cele ce se întîmplaseră alaltăieri, în seara aceea de sîmbătă şi roşi. Voi să-şi ceară scuze pentru îndrăzneala sa inexplicabilă, dar nu găsi cuvinte.

— Ştii... spuse el, bîlbîindu-se ca de obicei, eu... sîmbătă... În grădină... ştii, nu... nu am înţeles...

Simona îl opri.

— Octave, acum nu e timpul să vorbim despre aşa ceva. Vreau numai să-ţi spun că nu-mi iau cuvîntul înapoi...

Ar fi vrut să adauge că aproape nu-l recunoscuse, aşa cum astăzi iarăşi nu recunoştea în acest Octavian Tomescu sfios şi roşu la faţă, pe omul acela îndrăzneţ şi volubil din după amiaza de sîmbătă.

— Şi acum, continuă ea, fără să-şi mai dea pe faţă gîndurile, acum... mă duc în laborator, sus.

Tăcu. Se gîndea că acum două zile, cînd trecuse prin laboratorul unde lucra ea, doctorul Pavel se oprise şi discutase cu competenţă despre unele posibilităţi noi de purificare a substanţei cercetate. Ce plăcut era să lucrezi alături de el! Simona îl invidia pe Mircea pentru asta. Doctorul Pavel nu rămînea închis în cabinetul său. Se plimba adesea prin laboratoare, schimba păreri cu cercetătorii, îi contrazicea, se lăsa contrazis, muncea cît zece... totul cu o voie bună contagioasă.

— Nădăjduiesc, adăugă ea, tresărind, şi trezindu-se din visare, că doctorul Pavel o să revină... şi toate or să se lămurească...

Octav clătină din cap mohorît şi o urmări cu privirea, pînă ce uşa se închise. Apoi formă la telefon numărul indicat de locotenentul major de securitate cu care discutase ieri.
— Da, eu. Am descoperit ceva... Un fleac... Lipseşte o sticlă cu substanţă... Cred că nu era bună de nimic... Bine, o să caut. Vă aştept!...
— Doctorul Pavel, îndeobşte, este foarte modest. Aşa se şi explică faptul că marele public nu cunoaşte mai nimic în legătură cu lucrările sale. Şi trebuie să vă spun că în stadiul actual, cercetările au ajuns la rezultate extraordinare!
Instalat în faţa biroului din laborator, Octavian Tomescu explica locotenentului major de securitate Iordănescu, în ce constau realizările doctorului Pavel.
— Nu ne explicăm ce a vrut necunoscutul care a pătruns în seara de duminică în laborator, îi spuse locotenentul major. Poate că, dacă mi-aţi da unele lămuriri despre ceea ce lucraţi aici, am putea să găsim un fir.
Şi Tomescu îi dădu explicaţiile cerute. Locotenentul major Iordănescu îl ascultă, cu atenţie pe asistentul doctorului Pavel.
— Totuşi, după cîte am înţeles, replică locotenentul,
— în cercurile ştiinţifice, lucrările doctorului sînt cunoscute şi foarte apreciate.
— Cunoscute, dar nu în totalitatea lor. Doctorul Pavel nu a publicat decît acele rezultate care constituie, ca să zicem aşa, bilanţul, concluzia unei etape, înţelegeţi ce vreau să spun?

Octavian Tomescu îl privi cercetător pe locotenent, care înclină afirmativ capul.
— Ei bine, de la ultima etapă, care este cunoscută din publicaţii, s-au făcut progrese extrem de mari. După mine, este una din cele mai importante descoperiri medicale ale secolului. Da, da! T-11 poate deveni un medicament minunat!
Octav se înflăcărase.
— De ce spuneţi „poate deveni"? întrebă locotenentul.
— Pentru că... şi Tomescu se întristă, pentru că doctorul Pavel a dispărut şi... nu se ştie... Vedeţi, medicamentul are şi unele efecte tardive foarte neplăcute...
Cercetările nu trecuseră încă în faza clinică. Se ştie (explicase Octavian) că orice substanţă care urmează să fie utilizată ca medicament, este supusă la o serie întreagă de teste

preliminare. Se fac mai întîi analizele fizice şi chimice de rigoare. După ce cercetătorii s-au convins că aceste analize nu trădează prezenţa nici unei substanţe deosebit de toxice sau periculoase în doze mici, se trece la experimentarea pe animale.
Pentru aceasta se utilizează animalele cele mai sensibile la produsul respectiv, de obicei şobolani.
În crescătoria Institutului, în care Tomescu îl conduse pe locotenent, se aflau sute de şobolani, rînduiţi cîte zece în cuşti metalice din plasă, etichetate.
Alături se aflau iepurii. Aceste animale, după cum explica Tomescu, sînt foarte sensibile: mor mai uşor decît şobolanii şi tocmai de aceea iepurii sînt uneori mai căutaţi.
De fapt, alegerea animalului întrebuinţat pentru experimentarea acţiunii unei substanţe depinde de boala pe care i-o provocăm şi de scopurile noastre.

Locotenentul privi iepuraşii care, în cuştile lor strîmte, abia aveau loc să facă o săritură care-i ducea de la un perete la altul. Trecuseră în cea de a treia cameră a crescătoriei, unde se aflau cobaii.
— Iată şi vestiţii cobai, cei mai preţioşi colaboratori ai cercetătorilor! îi prezentă Octav. Sînt animale foarte plăpînde şi cer condiţii speciale de creştere.
— Unde trăiesc în mod natural? întrebă locotenentul privind cu curiozitate animalele drăguţe, poate de două ori mai mari decît un şobolan, cu botul de rozător şi cu blană tărcată în cele mai variate culori.
— Francezii le spun „cochon d'Inde". Poate că vin din India. Englezii îi numesc „Guinea pig" deci, după ei, ar trăi în Guineea. Atît „cochon" cît şi „pig" însemnează „porc" deşi aceste drăguţe animale nu au nici o legătură cu porcii, nici ca dimensiuni, nici ca aspect, după cum se poate lesne vedea. De fapt, cobaii sînt nişte mamifere rozătoare din America de Sud.
Într-o ultimă încăpere se aflau cîinii. Cînd pătrunseră, se născu o hărmălaie de nedescris. Lătrau şi hămăiau, dînd veseli din coadă. Într-o cuşcă era un căţel tare simpatic, cu blana pestriţă, cu ochii rugători.
Îl privea pe locotenent cu insistenţă, de parcă l-ar, fi rugat ceva.
— Iată prietenii de totdeauna ai oamenilor! spuse Octavian. În cele mai îndepărtate timpuri le-au fost ajutoare, paznici şi

hăitaşi la vînătoare. Azi, cîinii sînt animalele cele mai folosite pentru cercetările de mare precizie în domeniul reflexelor condiţionate!
Asupra tuturor acestor animale; şobolani, iepuri, cobai, cîini se experimentează încă de acum cîţiva ani, produsele noastre. T-11, a fost administrat mai întîi ca atare, fără nici o pregătire prealabilă a animalelor.

În comparaţie cu un lot de „martori", adică de animale hrănite ca şi celelalte dar cărora nu li se administra nici un medicament, şobolanii trataţi cu T-11 creşteau cu mult mai repede. Era o dezvoltare armonioasă, care avea loc aproape de două ori mai repede ca dezvoltarea celorlalţi „martori". Cu alte cuvinte, şobolanii ajungeau la talia lor de „adulţi" cu mult mai iute. De asemenea, se părea că animalele tratate cu T-11 erau mai viguroase şi dădeau dovadă de mai multă vioiciune. În ce priveşte durata totală a vieţii, nu se putea trage o concluzie precisă, mai ales datorită efectelor tardive defavorabile ale substanţei T-11.
— Prin urmare, s-ar putea ca T-11 să aibe o influen-
ţă asupra duratei vieţii?
— Da, însă pentru moment, nu asta ne interesează sublinie Octav ci faptul că substanţa, departe de a provoca o intoxicaţie oarecare, părea dimpotrivă să mărească vitalitatea animalelor de experienţă.
Atunci se trecuse la o altă etapă a experienţelor. Unele dintre animale fuseseră îmbolnăvite cu boli din cele mai diferite.
— Iată ceva foarte interesant, comentă locotenentul.
Şi... ce boli aţi cercetat?
— Mai întîi, infecţii. Cobaii au fost inoculaţi cu bacili activi, virulenţi, ai tuberculozei, boală care provoacă ravagii între ei. La o parte dintre cobaii injectaţi s-a administrat apoi T-11. Aproape 80 la sută, au supravieţuit. Dintre cobaii netrataţi, peste 80 la sută au murit, deşi erau ţinuţi exact în aceleaşi condiţiuni, primind acelaşi fel de alimentaţie şi aceleaşi îngrijiri. La examenul anatomo-patologic, adică la cercetarea organelor după moartea animalelor, s-a constatat că la şobolanii trataţi cu T-11, leziunile provocate de bacilul tuberculozei erau cicatrizate.

— Extraordinar!

— Şi, remarcaţi, sublinie Octavian Tomescu, că acest lucru a avut loc fără ca acest T-11 să aibă o cît de slabă acţiune asupra bacilului Koch ca streptomicina, acidul para-amino-salicilic (Pas-ul) sau alte medicamente. T-11 nu ucide microbii sau virusurile, nu e bactericid, ca fenolul. Nici bacteriostatic nu e, ca penicilina, care împiedică înmulţirea microbilor.
Experienţele au mers mai departe. S-au îmbolnăvit animalele cu boli infecţioase datorite cocilor: stafilococi, streptococi, pneumococi. Desigur şi acum mureau multe dintre animalele tratate cu T-11, dar procentul lor era mult mai mic decît cel al animalelor
„martori", adică îmbolnăvite şi netratate. Şi mai remarcabil era faptul că aceste animale cărora T-11 le mărea atît de mult rezistenţa, nu fuseseră tratate cu sulfamide sau penicilină, care acţionează asupra microbilor respectivi.
— Trebuie să ştiţi spuse Octavian că aceste cercetări, despre care eu v-am povestit într-un sfert de ceas, au durat şapte ani de zile. Vă închipuiţi: este necesar să se urmărească cîteva săptămîni sau chiar luni comportarea animalelor în experienţă. După aceea ele sînt sacrificate. Diferitele lor organe se pun în formol, apoi se prepară într-un mod special şi se taie în feliuţe extrem de subţiri cu ajutorul microtoamelor. Aceste feliuţe sînt colorate cu diferiţi coloranţi şi sînt examinate la microscop. O astfel de lucrare durează săptămîni întregi.
— Şi spuneţi, aşa dar, că T-11 măreşte rezistenţa animalelor faţă de unele boli?
— Da! Şi se mai întîmplă ceva. Se pare că adaptarea lor la condiţiile exterioare se face cu mult mai bine, mai repede.

— Ei... şi cum lucrează T-11? întrebă locotenentul major, interesat.
— Principiul de acţiune al substanţei T-11, după presupunerile, noastre... vreau să spun, ale doctorului Pavel, se corectă Tomescu, ar fi că ea intervine direct asupra sistemului nervos. Este puternic activată dezvoltarea capilarelor care alimentează celulele nervoase, şi în special acelea ale creerului. De asemenea, e important faptul că pe lîngă aceste acţiuni care se desfăşoară într-un timp mai îndelungat, are loc şi o acţiune imediată de ameliorare a alimentării şi oxigenării celulelor nervoase. Iată deci că organelor conducătoare şi coordonatoare

ale organismului nostru, le sînt asigurate în acest fel, cele mai bune condiţiuni de funcţionare.
În sfîrşit, se pare că T-11 acţionează în direcţia creşterii capacităţii de lucru a sistemului nervos. Ţinînd seama de rolul important în lupta împotriva bolilor pe care îl deţine sistemul nervos, vă daţi seama de ce T-11 are acţiune favorabilă în boli atît de diverse.
— Aşa dar, T-11 ar putea fi folosit în orice boală?
— Da. Totuşi trebuie subliniat că nu e vorba de acel „panaceu" universal, medicament unic, visat de medicii antichităţii. T-11 va fi întrebuinţat probabil alături de medicamentele clasice...
Iată, aşa dar, care este stadiul la care am ajuns acum îşi încheie Tomescu expunerea.
— E o cercetare pasionantă mărturisi locotenentul. Dar e păcat că T-11 nu a fost încă aplicat la oameni.
— Nu, încă nu.
— O să mă gîndesc la tot ce mi-ai povestit. Mărturisesc că nu văd mobilul tîlhăriilor. O substanţă care n-a trecut încă de stadiul experimental...

În această clipă, uşa se deschise furtunos şi Andrei se năpusti în laborator.
— Aţi auzit? strigă el către locotenent.. Apoi, văzîndu-l pe Tomescu, tăcu dintr-odată.
— Ce-i, puştiule? îl întrebă Tomescu, care-l cunoştea destul de vag.
Poate că vi s-a întîmplat şi dumneavoastră, cîndva, să vi se spună „puştiule". Dacă vă mai amintiţi ultima dată cînd s-a petrecut acest lucru, cred că vă daţi seama ce revoltă a trezit această titulatură adînc dispreţuitoare în inima lui Andrei el băiat de 14 ani, cu o urmărire aventuroasă de hoţi la activul său. „Puştiule". Auzi! Întunecat dintr-o dată la faţă, Andrei neglijă întrebarea lui Octavian şi, îndreptîndu-se spre locotenent, îi spuse, aşa ca să „simtă" şi asistentul:
— Am ceva să vă spun... ceva secret.
Locotenentul ascultă cu atenţie cele ce-i şoptea băiatul. După figura sa, încruntată dintr-o dată, se vedea că aflase ceva important. Se îndreptă spre Tomescu şi-şi luă rămas bun.

— Aşa dar? îl întrebă locotenentul, mergînd grăbit. Chiar aşa s-a întîmplat?
— Cum să vă spun! Tovarăşa Mariana Pavel mi-a spus că ar vrea să vă vorbească despre asta... Duminică seara, un reporter de la „Ştirea" a fost la doctorul Pavel. Cu o oră înainte de spargerea din laborator... Şi spune că are să vă mai comunice ceva... ceva foarte important.
— Ce anume?
— Numai dumneavoastră... vrea să vă spună.
— Bine. Mergem imediat. O să trec mai întîi pe la secţia de miliţie.
Îşi luă rămas bun de la Octavian Tomescu şi porni repede. Apăreau fapte noi, care dădeau de gîndit.

CAPITOLUL XI. ...unde doctorul Pavel îşi revine.

Omul cu mustăcioară fină îşi privi, enervat, ceasul de la mînă. Era ora zece dimineaţa şi doctorul Pavel încă nu-şi revenise.
— Dobitoci! şuieră omul, printre dinţi. Dacă-l omoraţi? Ce ne făceam, ai? Ce idee! Să vă aşezaţi cu camionul de-a curmezişul! Cum am stabilit noi, şi ce-aţi făcut voi! Acum trebuie să mai aşteptăm cine ştie cît, ca să-şi revină...
Cei doi jucători de table din faţa lui păreau tare încurcaţi.
— Şi pe urmă, cretinul ăsta de Tache! Să se sperie de un mucos! Unde dracu v-am găsit, adunătură de rinocefali!
Îşi aranja nervos cutele pantalonilor şi continuă cu furie:
— Bine că i-a venit în cap să ia borcanul ăla. Şi acum, stăm şi ne uităm la el. Că doar n-o să-l dăm la un laborator de analize. „Nene, fii bun şi spune-ne ce substanţă e în sticluţa asta pe care am şterpelit-o?" Uf! creere de cîrpă!
Îşi aprinse o ţigară şi trase două fumuri.
— Oricum, continuă după o pauză omul cu mustăcioară devenind, pare-se, mai calm, deocamdată nu se poate spune că treburile noastre merg prea prost. Am obţinut aproape tot ce am căutat... afară de un lucru simplu... şi nu văd de ce nu l-am căpăta şi pe acesta...
Unul dintre oameni interveni cu sfială:

— Bine, şefule, dar... Petre şi cu...

— Ce-are a face? Dac-au fost proşti!... N-au fugit la timp. Bine c-am avut noi vreme s-o ştergem... Din fericire, nu ştiau de locuinţa asta, aşa că n-o să poată să spună nimic... Ei, asta se cheamă să fii prevăzător!
Dădu din cap cu importanţă.
— Şi apoi, rînji el, făcînd cu ochiul, cîştigul se împarte, nu-i aşa, între mai puţine persoane...
Da, acum era sigur că nu mai fusese niciodată în această cameră. Ceaţa care-i acoperea ca o perdea amintirile ultimelor întîmplări se destrăma, încetul cu încetul.
Cum de ajunsese aici? Asta nu putea cu nici un chip să-şi amintească. Doctorul Pavel întoarse capul în dreapta şi în stînga. Mişcările erau încă dureroase, dar deveniseră totuşi posibile. Se afla într-o cămăruţă goală, cu pereţii văruiţi în alb. Un scaun fără spetează, simplu, de brad, nevopsit, sprijinea o lampă electrică situată lîngă patul pe care stătea întins. Ăsta era tot mobilierul.
Primise un telefon... şi ieşise din casă. Unde mergea? Ah, cleştele ăsta care-i strînge tîmplele! Da, se ducea la Institut, la laboratorul său. Era ceva... ceva în neregulă... Grăbit... şi-a luat motocicleta... Dar pe urmă? Durerea asta... da, pe urmă nu mai ştia nimic, pînă cînd a simţit durerea asta groaznică, care abia acum părea că începe să-l părăsească.
Se ridică într-un cot. Patul era sărăcăcios, aşternutul murdar. Cum de ajunsese aici?
„Am avut probabil un accident îşi spuse el. Şi m-au internat la spital. De asta sînt şi pereţii văruiţi în alb. Dar... pentru ce e mobilată rezerva aceasta aşa de sărăcăcios? Şi pe urmă, de ce nu am fost îmbrăcat în haine de spital, de ce nu-i nici o soră, nici o infirmieră?"

Începu să se pipăie, dar nu găsi nici o parte a corpului accidentată. Braţul îl durea,... zări un punct, o înţepătură i se făcuse deci de curînd o injecţie. Îşi dădu picioarele jos din pat. Era încălţat ceea ce-i mări mirarea.
Încercă să se ridice în picioare... dar se aşeză imediat la loc. I se păru că patul, scaunul, lampa şi pereţii începuseră să joace hora în jurul lui. Închise ochii, şi-i apăsă cu palma, apoi îi deschise.

Hora încetă. Repetă încercarea, ţinîndu-se de speteaza patului şi, cu o sforţare uriaşă, reuşi să rămînă în picioare, fără să mai aibă ameţeală. Simţi deodată că are nevoie de aer, aer proaspăt. Camera asta mirosea a închis. Căută din ochi fereastra şi îşi dădu seama că impresia de adineauri fusese justă. Camera nu avea fereastră. Singura ei comunicare cu exteriorul era o uşă mică şi scundă.

Se apropie cu paşi mici şi înceţi, de uşă. Apăsă pe clanţă. Uşa era închisă cu cheia!

Nu mai înţelegea nimic. Se întoarse spre pat, şi se lungi din nou. Efortul îi provocase din nou senzaţia de ameţeală. Închise ochii.

În această clipă se auzi zgomotul unei chei introdusă în broască şi răsucită. Uşa se deschise şi în pragul ei se iviră doi oameni.

— Încă nu şi-a revenit spuse unul din ei, cu o voce groasă şi răguşită.

— Las' că are timp răspunse celălalt, cu glasul cu o octavă mai ridicat. Ce spui, doctore? Cineva îi luă pulsul.

— Îşi revine curînd, rosti al treilea.

— Ştiu că o să aibă o surpriză! Şi cel cu vocea groasă lăsă fraza în suspensie, ea şi cum ar fi vrut să spună: „aoleu, ce mai surpriză!"

Doctorul Pavel avea intenţia să deschidă ochii şi să vorbească, dar ultimele cuvinte îl făcură să rămînă mut. Ce voiau să spună? îi auzi păşind în cămăruţă. Se apropiară de pat. Simţi în obraz respiraţia unuia din ei, care mirosea a tutun prost şi a transpiraţie.

— Nu mai e aşa palid. constată cel căruia unul dintre ei îi spusese „doctore".

Doctorul Pavel îşi ascuţi auzul. Vocea asta nu-i era de loc străină. Unde o mai auzise? Nu izbutea să-şi amintească.

— Dacă-l luăm repede, dă reţeta... şi gata... declară celălalt.

— Tare mi-e frică că n-o să fie aşa de simplu, remarcă cel cu vocea cunoscută. Dacă refuză?

— Sst! Nu mai trăncăni! îl întrerupse primul. O să vedem noi...

Se îndepărtară de pat şi ieşiră din cameră. Doctorul Pavel deschise din nou ochii. Nu, nu visase. Se afla tot acolo, în camera aceea fără ferestre, cu pereţii văruiţi.

Dar... de unde cunoştea totuşi aşa de bine vocea: subţirică? O mai auzise şi altă dată, era sigur... şi încă nu de mult.

Şi dintr-o dată, încă un val se destrăma în creer. Da, acum vedea limpede. Asta... asta era vocea reporterului, era sigur, acel reporter atît de puţin atent şi atît de linguşitor cum îl chema? Vasile Lăzărescu, de la

„Ştirea."

Prin urmare...

Încetul cu încetul, doctorul Pavel începea să înţeleagă. Aici nu era nici un fel de spital ci o camera bine închisă. Iar el, doctorul Pavel, nu era ţinut aici pentru a fi tratat, ci pentru ca ştia o reţetă, sau mai bine zis ştia reţeta, acea metodă de preparare pe care o do-

reau atît de mult încît îi oferiseră o sumă fantastică pentru ea. Da, nu mai demult decît acum vreo săptămînă, veniseră doi oameni care, foarte politicos, îi povestiseră că au aflat, din publicaţiile de specialitate, despre substanţa la care lucra şi care-l rugau sa le dea reţeta de preparare.

— Bine, dar toate datele necesare sînt publicate.

— Pentru faza iniţială remarcase unul din ei fază pe care dvs. aţi depăşit-o, nu-i aşa? Ne-ar interesa ultimele perfecţionări...

Doctorul Pavel dăduse din umeri.

— Bine, dar şi astea o să fie publicate cînd vor fi terminate.

Omul cu vocea subţire zîmbise.

— Tocmai asta voiam să vă propunem. Să nu le mai publicaţi. Ni le vindeţi nouă. Le va utiliza o casă mare de medicamente, care vă asigura şi cîştigul dumneavoastră. Dacă doriţi, ulterior veţi putea publica totul... natural, după ce vom căpăta brevetul.

Fireşte, îi dăduse afară din casă. O propunere neru-
şinată... Hm! Dar nu bănuia că o să ajungă pînă aici. Acum vreo trei zile... Dar erau trei zile? Mai mult,
mai puţin? Cît rămăsese în nesimţire?

„Prin urmare, m-au răpit. Asta e clar, deşi nu-mi vine să cred. Ce naiba, asta se întîmplă numai în romanele de aventuri. Şi acum o să încerce să-mi stoarcă cu orice preţ reţeta... Da... O să încerce... şi o să rămînă cu încercatul... Vorba este... Unde mă aflu? Cum dau de ştire că sînt captiv? Trebuie să găsesc un mijloc".

Monologul ăsta era deocamdată plin de semne de întrebare, dar doctorul Pavel se simţi deodată mai liniştit. Acum ştia cel puţin cu ce fel de oameni are de-a face, îşi amintea că starea de ameţeală şi durerile de

cap se datorau accidentului de motocicletă, fără îndoială provocat.
Uşa se deschise din nou, şi în odaie pătrunseră trei oameni. Ultimul falsul reporter închise uşa la loc, cu cheia.
Doctorul Pavel deschise ochii larg şi-i privi atent. Pe reporter îl recunoscu imediat. Un alt personagiu, mai gras, dar nici el nu prea în vîrstă, era probabil cel cu vocea groasă de adineauri. În sfîrşit, cel de al treilea era mai în vîrstă, cu o mustăcioară subţire, îmbrăcat foarte elegant. Acesta era fără îndoială, cel căruia i se spunea „doctorul".
El scoase din buzunar o cutie rotundă de seringă. Deşurubă capacul, extrase siringa, îi adaptă un ac, sparse o fiolă şi umplu siringa cu conţinutul ei. Apoi, fără multe menajamente, înfipse acul în braţul doctorului Pavel, care simţi o usturime puternică. În două minute, usturimea dispăru. „Probabil o cafeină sau un cardiazol" îşi spuse doctorul Pavel. „Vor să mă trezească de-a binelea".
Cel mai elegant se aşeză pe scaun, aşezînd pe podea lampa electrică. Zîmbi familiar, scoase din buzunar o tabacheră, îi oferi o ţigară doctorului Pavel. Acesta nu scoase nici un cuvînt şi nici nu-l privi.
— Nu te teme, doctore, nu sînt otrăvite! zise el. Dacă voiam să te eliminăm, o puteam face de mult...
Îşi aprinse, o ţigară, trase un fum...
— Te simţi mai bine? Am fost nevoiţi să recurgem la metode mai brutale. Te rog să ne scuzi... De fapt, este puţin şi vina dumitale... Dacă, acceptai mai deunăzi, acum nu te-ai fi aflat în situaţia asta... cum să spunem? Neplăcută! Da, neplăcută...
Doctorul Pavel nu răspunse. Stătea lungit în pat, şi privea cu indiferenţă tavanul.

— Dar să revenim la ceea ce ne interesează pe toţi. Te interesează pe dumneata, ca să ieşi din această situaţie... după cum spuneam, neplăcută. Ne interesează şi pe noi, pentru că avem mare nevoie de o anumită reţetă pe care, printr-o ironie a

soartei, dumneata o cunoşti şi noi, încă nu. Sau, cel puţin, nu în întregime.
Avem cîteva hîrtii ale dumitale şi am putea eventual reconstitui şi singuri...
Individul elegant se opri, pentru ca să aspire, încet, din ţigară. Îl privi pe doctorul Pavel care părea că nu auzise nimic.
— Prin urmare, ce spui? Facem schimbul? Doctorul Pavel vorbi rar, şi foarte liniştit.
— Desigur. Voi îmi daţi drumul, şi eu anunţ miliţia. Sînt complet de acord.
„Doctorul" îşi îndepărtă, cu un deget, un firicel de scrum care-i căzuse pe pantalon şi zîmbi.
— Eşti foarte spiritual, doctore. Da, da. Foarte spiritual. Dar eu voiam să discutam serios. Măi băieţi! Lăsaţi-mă singur!
Cei doi ieşiră îndată.
— Poate că te-ar interesa să afli ce se întîmplă dacă ne dai reţeta? Nimeni n-o să ştie nimic. Dumneata primeşti un cadou acela pe care ţi l-am promis...
— Despre asta am mai discutat, nu? răspunse doctorul. Şi vă amintiţi poate că v-am dat şi un răspuns...
Şi Pavel se gîndi cu plăcere la figurile buimăcite ale celor doi pe care-i poftise să iasă afară.
— Bun, bun... ştii, hotărîri ca astea nu se iau în grabă... te mai poţi răzgîndi. Pînă atunci, însă, să vedem ce s-ar putea întîmplă în alternativa cealaltă în care noi nu am putea pune mîna pe reţetă.

Doctorul Pavel înălţă din umeri. Ce puteau să facă? Să-ţi dăm drumul, ar fi foarte riscant. Ne gîndim că s-ar putea să nu fii prea discret. Dar într-o zi, într-o cameră, s-ar putea găsi o scrisoare. „Doctorul Pavel s-a sinucis, o să spună lumea. Avea remuşcări"... înţelegi? O să fie o scrisoare emoţionantă...
Doctorul Pavel înţelese. Păli. O înscenare de acest fel... ar putea să creadă cineva că nu e aşa? Să moară
— asta nu-l înspăimînta. Dar să moară în felul acesta şi lumea să creadă tot ceea ce vor scrie în scrisoarea semnată cu numele lui...
— Ticăloşilor! spuse el cu o voce sugrumată, ridicîndu-se din pat.
Individul cel elegant îi puse mîna pe umăr.

— Linişteşte-te îi spuse el. Asta e numai o ipoteză. Noi nu-ţi vrem de loc răul. Uite, te las să te gîndeşti... Peste o jumătate de oră, o să viu să-mi dai răspunsul, adică, sper... reţeta...
Uşa se deschise, se închise la loc şi din nou fu încuiată pe dinafară.

CAPITOLUL XII. ...în care Andrei expune o teorie „algebrică" a întîmplărilor de pînă acum.

— Alo, ziarul „Ştirea"? întrebă locotenentul-major. De dincolo, vocea telefonistei îi răspunse afirmativ.
— Aş vrea să vorbesc cu tovarăşul Vasile Lăzărescu. Vocea nazalizată îi răspunse imediat.
— La noi nu lucrează nici un tovarăş cu acest nume...
Locotenentul clătină din cap. Fusese sigur.
— Atunci, cu tovarăşul secretar de redacţie...

Secretarul de redacţie confirmă faptul. Nu aveau nici un reporter cu numele de Lăzărescu.
Luîndu-l cu el pe Andrei, care aşteptase în sală, locotenentul-major porni repede spre casa doctorului Pavel.
Oare ce-o fi? întrebă Andrei, preocupat. Băiatul privi spre locotenent. Acesta nu răspunse nimic, dar grăbi pasul. Băiatul se scotoci în buzunar şi scoase un carneţel.
— Ştiţi, eu m-am gîndit mult la cazul ăsta, spuse el. Ăştia vor să pună mîna pe substanţa T-11, fără discuţie.
Locotenentul-major Iordănescu îşi întoarse privirea spre Andrei.
— Cine-s „ăştia" despre care vorbeşti?
— Nu ştiu, dar trebuie să fie nişte bandiţi...
— Ei, şi ce să facă ei cu substanţa T-11?
Andrei dădu din umeri, descurajat. De unde să ştie? Dar altceva voia el să vorbească.
— Eu... începu Andrei cred că cineva a trădat secretul substanţei. Deci, că există anumiţi complici... probabil oameni care lucrează în laborator...
— Cine crezi că ar putea fi?
— Poate chiar asistentul doctorului Pavel... ăsta Tomescu.
Locotenentul nu părea convins. Andrei continuă însă, cu curaj.

— Mi-am făcut un plan... în carneţel... Să vedeţi. Să-i notăm pe vinovaţi cu x, pe trădători cu y şi pe doctorul Pavel cu z. Mai întîi, y au trădat secretul substanţei inventate de z. Atunci x au vrut să-l cumpere, dar... nu le-a mers. După aceea, x s-au hotărît să-l fure: x1 a dat telefon să-l îndepărteze pe z de acasă, x2 l-a prins pe doctor... vreau să spun pe z, şi l-au legat; iar pe x3 l-am surprins în laborator...

Locotenentul nu se mai putea stăpîni. Izbucni în rîs.

— Ia spune-mi drept, Andrei... Înveţi la şcoală algebra?

— Da, clar de ce?

— Şi îţi place?

— Îmi place, însă...

— Se cunoaşte! Păi... ca să vorbim în limbaj algebric din toate datele problemei cunoaştem numai pe z doctorul Pavel. Despre x1, x2, x3, şi despre ipoteticul tău y nu avem nici o idee. Ia spune, cum o să putem afla noi dintr-o singură ecuaţie patru necunoscute?

— Nu sînt patru protestă indignat Andrei. Sînt numai două necunoscute: x şi y. Dacă cunoaştem pe unul din x, de exemplu x1, putem să dăm şi de ceilalţi, de x2, x3, ba chiar şi de y... Am o teorie...

Dar locotenentul nu avu timp să afle teoria lui Andrei pentru că ajunseseră din nou la casa doctorului Pavel. Îi întîmpină Mariana, trasă, cu cearcăne. Ea-i spuse locotenentului că săptămîna trecută se întîmplase un lucru pe care la început nu-l pusese în legătură cu dispariţia doctorului. Abia azi dimineaţă, analizînd evenimentele, se gîndise că aceste lucruri s-ar putea să-l intereseze.

Într-o zi, doi indivizi îl vizitaseră pe doctorul Pavel. Cînd plecaseră, soţul ei păruse necăjit.

— Cine-au fost? îl întrebase.

— A, nişte ticăloşi, i-am dat afară!

— Dar... ce voiau?

— Să mă facă milionar! Să nu mai vorbim despre ei, te rog. Mi se face scîrbă!

Locotenentul-major ascultă, clătinînd din cap, declaraţiile Marianei.

— Dar... cine erau aceşti oameni? întrebă el. Ce voiau?

Mariana înălţă din umeri.
— Nu ştiu. Îmi dau acum seama cît de important este acest lucru, dar... eu n-am insistat, mai ales că soţul meu n-a dat nici o importanţă faptului...
Locotenentul era dezamăgit. Nu avea nici un element concret de la care să poată porni.
— Dar întrebă el de ce nu mi-aţi spus ieri acest lucru?
— Ieri... şi Mariana se opri o clipă. Ieri abia îmi puteam aduna gîndurile. Nu făcusem de altfel nici o apropiere între cele întîmplate şi aceste vizite... Abia astăzi mi-am amintit.
Locotenentul îşi luă rămas bun. Pe drum, o frază nu-i dădea linişte.
,,Dacă-l cunoaştem pe x1, putem să dăm de toţi ceilalţi: de x2, x3 şi de y..." Teoria lui Andrei era veche, cunoscută de cînd lumea. Doar felul cum a fost pusă în formulă algebrică era nouă. Cine erau, oare, cei doi oameni? Ce voiau?
Locotenentul dădu din umeri. „Desigur, formula algebrică e justă. Dar... de unde-l iau pe x1?"
— Ceea ce nu înţeleg spunea locotenentul, explicîndu-i maiorului Cîmpeanu cum stau lucrurile – este ce anume vor să găsească atentatorii. Au pus în mişcare forţe mari. Sînt cel puţin cinci oameni: cei doi pe care i-am arestat, cel care a scotocit laboratoarele de la Institut, unul sau doi care l-au răpit pe doctorul Pavel şi, fireşte, şeful lor. Şi toate astea... pentru ce?
Maiorul frunzări cîteva foi din dosarul pe care-l avea în faţă.
— Nu crezi că substanţa T-11 ar putea să fie tenta-
ţia? Nu uita că au luat cu ei şi un flacon.

Locotenentul păru sceptic.
— Nu ştiu ce să cred. În definitiv, despre această substanţă se cunosc destul de multe amănunte. Cîteva lucruri au şi apărut în revistele de specialitate care nu sînt de loc secrete. De îndată ce ultimele experienţe vor arăta că produsul poate fi utilizat şi la oameni, fără nici un pericol, se vor publica desigur toate datele necesare pentru fabricare. Orice laborator de pe întreg cuprinsul pămîntului va putea să-l prepare...
— Aşa dar, nu era nevoie nici să „cumpere" reţeta, nici s-o fure... Cîteva săptămîni de aşteptare...
— Sau poate luni spuse locotenentul Iordănescu. Gîndiţi-vă că mai sînt cîteva probleme nerezolvate.

— Cu atît mai mult, nu era nici o grabă să obţină o reţetă ce nu ar fi putut folosi... Cred că trebuie să ne mai gîndim...
Maiorul privi pe fereastră. Începuse să ningă cu fulgi care cădeau încet şi rar, de parcă ar fi fost bucăţele de vată.
— Oare... despre, doctorul Pavel... ştim noi totul? începu locotenentul-major. Mă gîndesc că şi în această direcţie am putea încerca...
— După cum văd eu lucrurile, liniile de urmat trebuie să fie următoarele. Mai întîi, interogarea atentă a celor doi arestaţi.
— Pînă acum, nu avem nici un rezultat. V-am spus. Ei pretind că au fost plătiţi să spargă casa şi să aducă toate manuscrisele pe care le găsesc.
— De fapt, aceasta ar putea să fie în parte adevărat. Totuşi trebuie să insistăm. S-ar putea să scape vreun amănunt adresa celor care i-au plătit...
— Cea de a doua linie pe care trebuie să o urmăm, este laboratorul. De văzut dacă nu există complici.

În mintea lui Iordănescu reveni fraza pe care i-o spusese Andrei: „s-ar putea ca Tomescu..."
— Şi, desigur, de urmărit linia: doctorul Pavel. Pe de o parte, de aflat mai multe despre ultimele întîmplări legate de acesta. Pe de altă parte, poţi să te gîndeşti la ideea pe care ai avut-o... şi să cercetezi. Deşi eu nu cred că ai dreptate! Ei, îţi urez succes!
Locotenentul salută şi ieşi din clădire, călcînd cu necaz pe stratul de zăpadă moale care se aşternea cu nădejde.

CAPITOLUL XIII. ...unde doctorul Pavel întreprinde o acţiune desperată.

O jumătate de ceas! Doctorul Pavel se simţea acum foarte vioi. Injecţiile administrate, gustarea care-i fusese adusă acum cinci minute şi din care mîncase fără nici o teamă, îi redaseră puterile.
Aşa dar, mai avea o jumătate de oră. Încercă să-şi adune gîndurile. Ce putea, ce trebuia să facă?

Desigur, să fugă. Dar... cum? Se apropie de uşă, apăsă clanţa. Uşa era, fireşte, închisă. Cercetă încuietoarea o broască obişnuită, fără nici un dispozitiv special de siguranţă.
Dacă ar avea o cheie! Doctorul Pavel, în cursul nenumăratelor sale experienţe, avusese nevoie de numeroase adaptări şi transformări ale aparatelor de laborator şi căpătase oarecare dexteritate în privinţa lucrărilor mecanice.
Căută împrejurul său... şi, în acelaşi timp, îşi aruncă privirea pe ceas. Mai avea 25 de minute. Patul?... nu, aici nu era nimic de făcut. Lampa electrică? Îi

veni o idee. O scoase din priză. Da, desigur, aşa era! Febril, demontă becul, smulse dulia lămpii şi-i desfăcu părţile metalice. Străduindu-se să nu facă zgomot, turti metalul şi încercă să-l îndoaie. Mergea greu. Îşi zgîrie degetele, dar în sfîrşit izbuti. Avea, acum, în mînă un obiect care putea să-l ajute.
Fără să facă zgomot, introduse în gaura broaştei această cheie improvizată şi o răsuci, încet. Simţi că a agăţat ceva dar, în acelaşi timp, că metalul se îndoia. Nu era suficient de rezistent!
Scoase instrumentul construit de el şi dublă grosimea metalului. Apoi încercă din nou. Un zgomot de arc îi vesti că izbutise! Aşteptă cîteva clipe. Din partea cealaltă a uşii nu se auzea nimic.
Doctorul Pavel apăsă uşor pe clanţă. Uşa se deschise! Ieşi, o închise pe nesimţite şi privi în juru-i. Coridorul era gol, însă... Încotro s-o pornească? Îşi făcu o socoteală simplă. Clădirea asta nu putea fi izolată. Era probabil că tîlharii izbutiseră să pună mîna pe o locuinţă cu un singur apartament, o căsuţă mică, unde să nu fie incomodaţi. Totuşi probabil existau vecini şi în dreapta şi în stînga. Acum, ziua în amiaza mare, orice activitate suspectă ar fi fost deci remarcată. Aşa încît, doctorul Pavel porni hotărît către unul din capetele culoarului şi se opri în faţa unei uşi. Era pe punctul de a apăsa clanţa cînd auzi o voce vorbind înăuntrul odăii.
Îşi opri respiraţia şi se îndreptă către capătul celălalt al culoarului. Întredeschise uşa şi privi într-o cameră goală. Neocupată... şi cu o fereastră. Ura! Asta era ceea ce căuta!
Intră repede, se repezi la fereastră, o deschise. Frigul de afară, aerul proaspăt, năvăliră, făcîndu-l să ameţească o clipă. Nu, nu putea şovăi...

În aceeaşi clipă auzi pe coridor un zgomot. Se aruncă pe fereastră şi căzu, de la doi metri înălţime, într-un strat gros de zăpadă adunat lîngă perete.
Se afla într-o curticică din dosul casei. Începu să alerge repede, înconjurînd clădirea. În aceeaşi clipă auzi un zgomot în spate. Cineva alerga după el...
Încercă să mărească paşii, dar era încă destul de slăbit. Ajunse la poarta curţii. Strada părea pustie: Încercă, să deschidă poarta, cînd cel din urma sa se aruncă asupra-i, trîntindu-l la pămînt. O luptă inegală începu. Adversarul său era cu mult mai voinic şi, în acelaşi timp, avea în mînă un obiect metalic, cu care administra lovituri dureroase. De odată simţi o durere cumplită, care parcă-i spărgea ţeasta. Apoi, totul dispăru în ceaţă…
La o fereastră a casei din dreapta apăru o femeie care privi, bănuitoare.
— Ei, ce faci acolo? strigă ea.
Omul cu cravată cu picăţele zîmbi prosteşte, gîfîind sub greutatea corpului pe care încerca să-l ridice pe umeri.
— E beat! explică el.
— De aceea sîngerează? strigă femeia, zărind pe zăpadă pete roşii. Ajutor!
Îndată, la alte ferestre se iviră mai multe capete, apoi dispărură. Era clar că vecinii aveau de gînd să vină să cerceteze mai deaproape cele întîmplate.
Înjurînd, omul cu cravata roşie cu picăţele aruncă jos corpul greu şi fugi spre casă. Alarma fusese dată!
După două minute, cînd primul vecin ajunse în casă, aceasta era goală. Cei trei oameni dispăruseră – pe semne prin intrarea din spate. Din fericire, însă, miliţia avea acum cîteva indicii precise...
Dar doctorul Pavel era într-o stare foarte gravă.

CAPITOLUL XIV. ...în care Octavian face o descoperire preţioasă.

Chirurgul de servici de la Spitalul de urgenţă clătină capul cu îndoială.

— E greu de spus... Vom încerca totul. Deocamdată insă...
Octav Tomescu o privi pe Mariana. Era palidă, trasă. Ochii îi erau umezi, dar nu plîngea.
— Tovarăşe doctor, aş putea să-l văd?... întrebă ea. Chirurgul dădu din umeri.
— Nu o să vă folosească la nimic, dar... poftiţi!
Îi conduse într-o rezervă. Întins pe un pat, îmbrăcat în pijamaua spitalului, acoperit de o pătură, se afla în completă nesimţire doctorul Pavel. Capul îi era înfăşurat cu un pansament alb, care îi lăsa liberi numai ochii. Respira slab, abia perceptibil. Din cînd în cînd, doar, pieptul făcea o mişcare mai amplă marcînd o respiraţie mai profundă, sau, poate un oftat. Sora, care, aşezată pe scaunul de lîngă pat, lua pulsul doctorului Pavel, se ridică repede. Mariana se opri la căpătîiul patului şi privi îndelung, căutînd să recunoască în acest pachet de pansamente o trăsătură a soţului ei.
Octavian rămăsese în prag. Chirurgul i se adresă,
şoptind încet:
— Leziuni multiple. A fost o muncă titanică. Trei ore pe masa de operaţie... Nu şi-a revenit nici o clipă. Acum... stricăciunile sînt reparate, dar maşina nu vrea să meargă, să o pornească din loc...

Îl auzise oare Mariana? În tot cazul, se îndreptă hotărîtă spre Octavian şi-i vorbi, cu voce egală, monotonă, din care încerca să-şi ascundă amărăciunea.
— Tovarăşe Tomescu... spune-mi... nu s-ar putea întrebuinţa aici substanţa T-11?
Octav clătină din cap, încet.
— Nu... şopti el. Mai sînt încă unele neajunsuri destul de importante. În primul rînd, n-am făcut experienţe decît pe animale. La om încă nu s-a încercat. În acelaşi timp, ştiţi probabil... la început efectul este foarte bun... dar după aceea... În scurtă vreme, apar fenomene neplăcute dureri, o uşoară paralizie... În sfîrşit, nu am îndrăznit încă să aplicăm T-11 la om...
Mariana îşi plecă privirea, descurajată.
— Ce ironie! rosti chirurgul. Omul ăsta care a descoperit un remediu minunat să nu se poată folosi de el, la nevoie... şi, în

special, acum, cînd i-ar fi atît de necesar... Organismul său are nevoie de un sprijin, de un ajutor puternic...
Octavian tăcu. Doctorul Pavel îi vorbise cu cîteva zile în urmă, despre o nouă ameliorare, o formă modificată a lui T-11, care spera el, va fi lipsită de aceste efecte nedorite. Lucra la aşa ceva, avea un plan de experienţe. Asta ar fi fost ultima fază a cercetărilor după aceea puteau trece la aplicarea substanţei la oameni. Dar... care era acea modificare a substanţei T-11 ce urma să fie realizată? Despre aceasta, doctorul Pavel urma să discute abia mîine, sau peste cîteva zile cînd, după cum spusese, „o să-şi clarifice toate ideile"...
Dar dacă şi Octav se cutremură la acest gînd dacă... aceste cîteva zile or să se extindă la infinit acest
„mîine" n-o să mai sosească niciodată!
Dar, mai rău decît atît, obţinerea variantei care se va putea aplica la oameni, ar fi întîrziată mult, poate cu

ani de zile. Tomescu era cel mai apropiat colaborator al doctorului Pavel, şi, cu toate acestea, nu ştia mare lucru despre proiectele de modificare a substanţei. Doctorul era în general foarte prietenos, apropiat şi discuta cu asistenţii săi toate reuşitele şi eşecurile, căutînd împreună cu ei explicaţii şi drumuri noi. Atunci cînd avea însă cîte o idee, cîte o modificare de făcut, nu o prezenta colaboratorilor săi decît după ce o avea „coaptă în minte", cum spunea el.
De la spital Octavian Tomescu se îndreptă spre laborator şi, fără nici un ţel, se aşeză pe taburetul rotund de metal din faţa mesei de lucru a doctorului Pavel. Distrat, îşi plimbă privirile pe masă.
Iată calendarul de birou, rămas deschis la ziua de sîmbătă ultima în care doctorul Pavel mai fusese aici. Octavian frunzări mai departe foile. Curios: pe foaia de marţi era o inscripţie. „De experimentat T-12". Ce era asta? Desigur, voia să înceapă ceva nou. Octavian se încruntă. Despre ce era vorba?
Maşinal trase ele minerul sertarului care se deschise fără greutate.
Asta era bizar doctorul nu uita niciodată să-l încuie. Oare să fi umblat pe aici necunoscutul de sîmbătă seara? Trase sertarul. Nu, totul părea să fie în ordine. Deodată, ochii îi fură atraşi de dosarul care se afla deasupra. Era un dosar nou, cu un titlu scurt. Cu li-

tere roşii pe el scria doar atît „T-12".
T-12? Ce mai era şi asta? Doar T-12 nu exista! Cine pusese dosarul acolo?
Scrisul era, fără nici o îndoială, al doctorului Pavel. Şi, deodată inima prinse să-i bată mai repede... Dacă acest T-12 era tocmai substanţa ameliorată? Varianta a 12-a, cea mai bună, din seria T?
Deschise dosarul şi-l frunzări iute.

Mai întîi, date amestecate... Octavian urmărea, din ce în ce mai tulburat, rîndurile încă neordonate, aruncate parcă aşa cum îi veniseră doctorului Pavel ideile... Despre unele impurităţi... apoi o notă marginală: „ideea lui Simona Bogdan de încercat"... După aceea, „un procedeu nou de obţinere a pH-ului necesar..." „în acest fel se elimină de la început unii produşi secundari"... Un plan de experienţe pe cîini...
Era clar! Scoase un chiot de bucurie şi, punînd mîna pe telefon, formă un număr de interior:
— Simona? Ai aflat de doctorul Pavel? Da? Vino te rog aici. Da, te aştept...
Se scufundă din nou în studierea textului. Părea foarte simplu! Se adăugau cîteva picături de acid, apoi 5% din substanţa neutralizată... Da, da! Asta era!
Uşa se deschise şi în pragul ei apăru Simona. Octav o îmbrăţişă şi apoi strigă entuziasmat:
— Simona! Am descoperit! Sau mai bine zis, doctorul Pavel a descoperit! Îl vom salva! Hai, să preparăm asta.
Abia atunci îşi dăduse seama că o sărutase... şi se înroşi ca un rac.
— Dar... ce s-a întîmplat? îl întrebă Simona. Octav îi arătă hîrtiile de pe birou.
— Uite! scrie şi despre tine.
— Da, murmură ea pe gînduri... Dar... vezi tu... astea sînt deocamdată de încercat... Să vedem mai întîi dacă putem obţine substanţa... iar apoi să o purificăm. Dar dacă nu izbutim?
— Trebuie! Trebuie... pentru doctorul Pavel...
Dar Octavian era mai îngrijorat decît voia să pară. Cuvintele ei îi amintiseră şi de altceva. După obţinerea substanţei, ea trebuia din nou experimentată. Şi

asta putea dura multe zile. Abia după ce experienţele pe animale aveau să dovedească dacă substanţa era inofensivă şi dacă avea aceeaşi acţiune binefăcătoare ea şi T-11 de creştere a capacităţii de lucru şi de apărare a sistemului nervos... abia atunci ar fi putut fi aplicată pe om... Şi, pînă atunci...
Octav îşi trecu, abătut, mîna prin părul ciufulit ca întotdeauna, şi urcă după Simona în laboratorul de chimie.

CAPITOLUL XV. ...unde se petrec, cîteva lucruri ciudate.

Pe această stradă liniştită, cu arbori tineri plantaţi pe marginea trotuarelor în dreptunghiurile de pămînt, cu garduri vopsite vesel în culori vii, nu se întîmplase încă niciodată ceva ieşit din comun.
Strada era locuită de oameni aşezaţi, cărora în general le plăcea grădinăritul. După ce, întorşi de la lucru, îşi luau masa, îţi era mai mare dragul să-i vezi ieşind în grădiniţele din faţa caselor, îngrijindu-şi rondurile de flori sau cercetînd cu luare-aminte dacă s-au copt roşiile. Adesea, se adunau în poartă şi discutau cu înflăcărare despre cele mai bune metode de cultivare a vinetelor, de îngrijire a garoafelor, sau despre proiectele lor de plantare pentru anul viitor.
Aşadar, nu mică a fost surprinderea unora dintre cei ce locuiau pe această stradă, cînd au avut prilejul să-i vadă pe prietenii lor, de obicei atît de liniştiţi, pe cunoscuţii lor atît de cumsecade, schimbaţi în aşa hal, încît era greu să-i mai recunoşti.
Şi schimbarea se produsese atît de brusc!

Era în primele ore ale după amiezii. Soarele se ivise de după nori şi făcea zăpada să strălucească în mii de steluţe. Pe trotuar, un băieţel se opintea, suflînd din greu, să tragă o sanie pe care se afla o fetiţă.
Deodată, în acest peisaj senin de iarnă, o poartă se deschise cu zgomot şi un om în toată firea, îmbrăcat numai în haine, fără palton, fără căciulă, şi cu papuci în picioare, o zbughi fugind cu cea mai mare viteză. După el, numai la vreo cinci paşi în urmă, alerga un alt individ, acesta încălţat cu pantofi, dar tot numai în haină şi cu capul descoperit.

Cel din faţă striga, cel din urmă ţipa, şi capetele vecinilor începură să se adune pe la ferestre. Situaţia păru la început comică. Omul fără pantofi îşi pierdu un papuc, picioarele i se împleticiră şi căzu. Cel din urmă, luat de elan, se împiedică de primul, şi căzu la rîndul său.
Dar lucrurile deveniră tragice cînd cei doi se prinseră de mijloc şi începură să-şi care la pumni. Cîţiva oameni ieşiră din casele cele mai apropiate şi se repeziră spre ei, despărţindu-i cu greu. Şi abia atunci îi recunoscură: erau doi cetăţeni foarte de treabă, culmea! chiar fraţi, care se înţelegeau, de obicei, de minune. Dar cum arătau acum! Ochii lor scăpărau parcă scîntei. Feţele le erau congestionate. Părul vîlvoi. Fără îndoială că nu simţeau frigul, cu toată îmbrăcămintea lor uşoară.
Iar motivul certei? Un fleac. Un nimic. Ceva pentru care, în alte împrejurări, nu s-ar fi născut decît cel mult un zîmbet. Totul pornise, după cum aflaseră vecinii, din explicaţiile înflăcărate ale bătăuşilor, însoţite de ameninţări cu pumnul, de la un pahar cu apă vărsat din greşeală de unul din ei. Urmaseră apostrofe, acuzaţii, încriminări, ceartă şi... pumni. Şi nici

acum, cînd pe feţele cetăţenilor începuseră să sa ivească zîmbete, nici acum cei doi fraţi nu se domoleau, ci se tot priveau încruntaţi, vorbind repede şi violent.
Ai fi putut crede că de vină în toată această treabă era o doză prea mare de alcool. Dar lucrurile nu stăteau aşa căci consumul mărit de alcool este însoţit şi de alte semne trădătoare. Şi pe urmă, nu se putea admite ca în acelaşi timp, mai mulţi cetăţeni de pe aceeaşi stradă, să fi păcătuit la fel.
Spunem asta, pentru că îndată după aceea, se petrecură cîteva fapte noi şi tot atît de ciudate. Dintr-o casă se auzi un glas cîntînd răguşit şi extrem de fals. La fereastra unei camere a casei respective apăru o faţă congestionată, dar foarte veselă. Era un om de obicei sobru, funcţionar la poştă. Veselia sa păru cu atît mai suspectă, cu cît, după ce deschise fereastra, dădu un adevărat concert, ţinîndu-se cu mîna în dreptul inimii, ca un tenor pe scenă.
Şi se mai petrecură şi alte lucruri, tot atît de ciudate. Să amintim numai de faptul că oamenii din cartier avură prilejul să-l vadă pe unul din vecinii lor, tăind lemne cu o energie neobişnuită. O să spuneţi că nu-i nimic ciudat ca un om să taie lemne iarna, într-

adevăr. Dar dacă această activitate se continuă, necurmată, timp de şase ceasuri, cu o viteză de necrezut, şi fără o clipă de odihnă, la un om neantrenat

— atunci trebuie să recunoaşteţi că lucrurile nu mai sînt atît de banale! Şi alţii avură perioade de intensă activitate, atît de necontenită încît nu puteai să-ţi crezi ochilor.

Numeroase alte lucruri stranii s-au mai întîmplat, dar n-o să vi le mai povestim. Destul că, în acea vesti-

tă după amiază de luni, mulţi oameni de pe această stradă păreau că au înnebunit de-a binelea.

Pe la ora 8 seara, însă, lucrurile reintraseră, încetul cu încetul, în normal. Cei doi fraţi se împăcară, ruşinaţi. Cîntăreţul tăcu şi începu să se trateze de laringită. Cel care tăia lemne se întinse, istovit, pe pat.

Şi toţi suferiră în noaptea aceea de o durere de cap cumplită. Chiar şi doctorul Vasile Ionaşcu, de pe aceeaşi stradă, care scrisese în după amiaza respectivă vreo cincizeci de pagini mari dintr-un studiu. A doua zi însă, avea să constate că o mare parte din cele scrise nu erau demne de publicare. Care putea fi explicaţia acestor fapte ciudate? Nici doctorul nu le putea bănui.

CAPITOLUL XVI. ...în care Octav încearcă o nouă experienţă...

Marţi dimineaţa, cînd Simona intră în laborator îl găsi pe Octavian stînd pe taburet la masa de laborator, cu bărbia sprijinită în pumni. Era nebărbierit, eu, părul mai dezordonat ca oricînd, cu ochii roşii şi avea cearcăne.

— Nu merge, îi spuse el. Toată noaptea am încercat... Au murit doi cîini.

Simona clătină din cap.

— Trebuie să încercăm din nou. Substanţa nu-i pură, asta e explicaţia... Poate că dacă o să centrifugăm...

Se auzi un ciocănit, sfios, apoi uşa laboratorului se deschise şi apăru Andrei.

— A, iată-l pe Andrei spuse Simona. L-am rugat să treacă pe la spital, să. vorbească cu medicii care-l îngrijesc pe doctorul Pavel. Cum se simte?

Andrei aruncă o privire bănuitoare către Octav, căruia pe semne îi mai purta încă pică şi îşi aşeză geanta cu cărţi şi caiete pe birou.

— Rău, spuse el. Mi-a spus chirurgul de acolo că starea sa se menţine proastă. Nu şi-a revenit încă, şi are febră... Eu fug la şcoală... ne dă azi vacanţă...

Andrei îşi luă geanta, vru să plece, dar se opri în uşă. Vorbi fără să se întoarcă.

— Dar... faceţi ceva pentru el... vindecaţi-l!

În urma lui, laboratorul rămase tăcut. Apoi, Simona vorbi hotărîtă:

— Da, o să facem tot ce ne stă în putinţă! Mă duc să încerc din nou. Tu, odihneşte-te. Aşa, nu eşti bun de nimic. Întoarce-te peste cîteva ceasuri... atunci o să fie gata substanţa...

Octav se ridică de la masă. Simona avea dreptate... Aşa, obosit, nu mai era bun de nimic... Tîrîndu-şi picioarele se îndreptă spre casă.

Nici a doua zi, cînd Octav îl vizită pe doctorul Pavel la spital, starea sa nu prezenta nici o ameliorare. Nu-şi revenise încă.

— Staţionar... Starea doctorului Pavel e foarte neliniştitoare... Încercăm totul! seruri, substanţe nutritive, vitamine, hormoni...

Era miercuri. Experienţele lui Tomescu pe cîini abia începuseră... şi trebuiau să mai dureze pînă seara. Abia atunci putea să-şi dea seama dacă se mai menţineau efectele acelea vătămătoare. Şi pe urmă? Se punea o problemă gravă. O problemă pe care încă nu îndrăznise să o ridice, dar oare acum devenea acută.

Oare era aplicabil pe om, acest T-12? Firesc ar fi fost să facă încă multe experienţe pe animalele cele mai sensibile, experienţe care puteau dura luni întregi. Dar... acum era vorba de zile, dacă nu de ore.

Ce era de făcut?

Cînd se înapoie în laborator, Octavian era cu totul descurajat. Luă de pe masa de laborator acoperită cu plăci de faianţă, flaconul cu lichidul galben, limpede, care strălucea în bătaia razelor de soare. Aici, în acest flacon, se găsea medicamentul salvator... care poate era încă amestecat cu un toxic periculos. Să-l trimită medicului de la spital? Avea oare acest drept?

Nu, nu putea face acest lucru. Organismul doctorului Pavel era slăbit, foarte slăbit. Orice toxic i-ar fi fost fatal, chiar dacă altuia nu i-ar fi produs decît tulburări mai mult sau mai puţin grave.
Privi lichidul misterios şi, încet, un gînd îi încolţi în minte. Da... de ce nu? Din sertarul biroului scoase o siringă. Era sterilă, desigur... fiartă şi apoi ţinută în alcool. Îi potrivi un ac. Îi cercetă cu atenţie vîrful, era bun, ascuţit. Da... Destupă flaconul şi, introducînd acul, aspiră doi centimetri cubi. Privi în zare. Exact doi centimetri. Cam asta trebuie să fie doza.
Rămase o clipă cu siringa în mînă, gînditor. Oare unde o fi mai plăcut? În picior... nu, nu-i place în picior. O să umble şchiopătînd... Îşi scoase haina, lăsînd siringa pe masă. Îşi şterse antebraţul sting cu o bucată de vată înmuiată în alcool. Aşteptă să se evapore. Apucă din nou siringa şi încercă să introducă acul în piele. Atingerea rece îl făcu să tresară şi să îndepărteze siringa. O privi nehotărît... apoi cu o mişcare bruscă, înfipse acul în muşchi. O simplă înţepătură. Nu-l durea. Apăsă pe piston... şi o arsură vie îl făcu să geamă... Privi siringa... abia introdusese o

jumătate de centimetru. Acum îşi dădu seama de greşeală. Doi centimetri cubi... era o cantitate cam mare pentru braţ. Dar... nu-i nimic. De-ar fi numai durerea!... Strînse dinţii şi apăsă mai departe pistonul, pînă la capăt, pînă la capăt...
— Ce faci? Octav... ce-ai făcut?
Simona îl privea, cu ochii măriţi de spaimă, din pragul uşii. Încet, Octavian Tomescu îşi smulse acul din braţ şi aşeză liniştit siringa pe masă.
— Era singura soluţie, explică el, ca şi cum s-ar fi adresat unui student. Organismul lui este prea slăbit în cazul cînd substanţa mai prezintă toxicitate, al meu, o să suporte, sper... Dar... Simona...
Încă nu se obişnuise să-i rostească numele aşa, direct, şi roşea de fiecare dată...
— Da, Octav?
— Să nu spui... să nu spui despre asta...
După amiaza se scurse încet, cu viteză de melc, pentru Simona. Octav nu veni la laborator. Seara însă, Simona primi un telefon. „Cred că... O să meargă, Simona". Atîta tot. Şi a doua zi, dimineaţa, Octav alerga pe scările spitalului, cu flaconul în mînă.
...Chirurgul clătină din cap.

— Nu sînt multe speranţe. Funcţiile vitale ale organismului se menţin, dar în general, totul merge tare prost... Un declin, aş putea spune...
...O injecţie, la braţ... Încă una, peste trei ceasuri. T-12 începea să intre în acţiune!

CAPITOLUL XVII. ...unde locotenentul Iordănescu acţionează.

— Aşa dar, tovarăşe maior, laţul este de acum bine strîns. Cunoaştem strada unde locuiesc indivizii, urmărim pe suspecţi... şi, pe lîngă asta, cred că vinovaţii nu bănuiesc nimic.
Locotenentul-major Iordănescu îşi privi fix vîrful degetelor.
— Da, e adevărat, nu-i cunosc încă la faţă. Cred totuşi că aş putea să pun mîna pe ei într-o jumătate de ceas. Sînt puţine şanse ca să mă înşel.
— Şi atunci?
— Despre asta voiam să vă cer părerea. Dacă apar tocmai aceste puţine şanse? Atunci, adevăraţii vinovaţi, alarmaţi, vor avea timp să se ascundă. De aceea, poate că ar fi mai bine să mai aşteptăm.
— Cît timp?
— O zi... cel mult două. Planul meu este următorul. Vom urmări îndeaproape toate persoanele suspecte. Sînt doisprezece oameni... care corespund indicaţiilor date de cei doi tîlhari pe care i-am prins. Pe „şeful" cel mare şi probabil pe încă cîţiva din bandă, aceşti doi indivizi pretind că nici nu i-au văzut. Au avut contact doar cu alţi doi oameni... Şi, cum spuneam, vom urmări îndeaproape aceste persoane suspecte. Este limpede că trebuie acum să întreprindă o mişcare, poate să se pună în legătură cu „treapta" următoare. Atunci o să-l înhăţăm. În felul acesta vom pune mîna pe făptaşi, şi pe cei care trebuiau să beneficieze de acţiunea lor...
Maiorul Cîmpeanu căzu pe gînduri.
— Da, ai dreptate, zise el, dînd din cap.
Cu creionul în mînă, locotenentul Iordănescu îşi aşternu un plan de acţiune. Acum, aproape totul devenise clar.

Mobilul, fireşte, era T-11. Pentru ce? Ce voiau să facă eu această substanţă încă nedesăvîrşită? Asta mai constituia o enigmă încă, dar pentru moment nu cea mai importantă.
Cine erau vinovaţii? Cei doi pe care-i arestase la început dăduseră destule amănunte. Indicaţiile lor cu privire la un anumit cartier, unde se întîlniseră cu alţi oameni din bandă, care, după cîte se pare, nu locuiau departe, fuseseră foarte preţioase. Locotenentul-major îşi aminti, zîmbind, de teoria „algebrică" a lui Andrei. Pe lîngă aceasta, în casa părăsită în grabă unde fusese găsit în nesimţire doctorul Pavel, locotenentul-major găsise o serie de indicii deosebit de preţioase.
Şi toate acestea îl conduceau la o anumită stradă, foarte liniştită şi locuită, pare-se, de oameni cumsecade, undeva la periferia oraşului. Fireşte, nu-l cunoştea încă pe şeful bandei şi pe ceilalţi doi complici. Dar...
Locotenentul-major se încruntă. Strada fusese pusă sub observaţie discretă, de ieri. Şi tocmai ieri se întîmplaseră cîteva lucruri ciudate. Starea de agitaţie, a anumitor oameni de altfel aparent fără nici o legătură cu tîlharii, nervozitatea lor exagerată... Toate astea păreau inexplicabile.
Şi pe urmă, încă ceva. Sportivul Ion Geamănu, care locuia pe strada pusă sub observaţie. Ce era cu acest om? Părea imposibil ca şi el să facă parte din bandă. După cîte aflase, se bucura de faima de a fi un muncitor destoinic. Cu toate astea, în ultimele doua zile, fusese nervos, certăreţ, indispus, într-un cuvînt nu mai era în apele lui. Primise de altfel vizite repetate, ceea ce îndreptase atenţia asupra sa şi... iată că şi aici trebuia să fie ceva.

Ah, şi dacă doctorul Pavel şi-ar reveni, ar putea să vorbească, să spună ce i s-a întîmplat. Oare T-12 începuse să lucreze?
Locotenentul puse mîna pe telefon.
— Da... Spitalul? Despre starea doctorului Pavel. Cum? O uşoară ameliorare? A recunoscut-o pe soţia lui?
Îşi revenise deci. Locotenentul ascultă şi se încruntă, posomorît.
— Cum? Şi apoi... a recăzut... Ce faceţi? Măriţi doza de T-12? Dar... să nu-i dăuneze. Credeţi că nu... Mulţumesc.
Închise telefonul şi rămase pe gînduri. Deschise ziarul „Sportul Popular" şi privi rubrica înconjurată de mîna lui cu un chenar

roşu. Mîine, prin urmare, are loc întrecerea sportivă de patinaj... Iau parte o serie de sportivi cunoscuţi... Al şaselea nume era cel al lui Ion Geamănu.

CAPITOLUL XVIII. ...în care asistăm la o întrecere sportivă.

Lui Andrei îi plăcea sportul. Se ducea foarte des la întreceri şi rar se întîmplă să scape vreun campionat. Spre deosebire, însă, de o mulţime de aşa zişi amatori, îi plăcea să practice el însuşi o sumedenie de sporturi.
Iar acum, în toiul iernii, ce putea fi mai plăcut decît o vizită la patinaj? Mai ales că, începînd de la ora 3, aveau să se desfăşoare campionatele de patinaj-viteză!

Cu mulţumire, Andrei luă loc la tribună. Lîngă el stătea o persoană care-i păru cunoscută. Încercă să-şi amintească unde-o văzuse. Aha! Era miliţianul care venise cu locotenentul-major Iordănescu numai că acum era îmbrăcat în civil.
La primele probe de patinaj artistic, Andrei asistă cu plăcere, însă fără prea mult interes. Ultima probă, întreceri de viteză între bărbaţi promitea în schimb să fie deosebit de interesantă, de atrăgătoare. Se vorbea mult de un nume relativ nou, care se remarcase în ultimul timp: Ion Geamănu. Se spunea despre el că avea o rezistenţă deosebită, că viteza sa era uluitoare şi că însuşi campionul actual recunoscuse că Ion Geamănu era „o forţă".
Şi acum, întrecerea aceasta avea să-l arate în plină acţiune pe celebrul patinator.
Start!
Patinatorii porniră. Un om înalt, slab, îmbrăcat din cap pînă în picioare în tricou de flanelă neagră, care contrasta puternic pe fondul alb strălucitor al gheţei, rămase pe loc.
Spectatorii începură să murmure, uimiţi. Ion Geamănu pierduse pornirea! În sfîrşit, după cîteva secunde de parcă s-ar fi gîndit dacă mai avea rost să patineze, Ion Geamănu plecă şi el. Îşi luă viteză, mişcîndu-şi picioarele unul după altul, cu paşi largi şi iuţi.
Andrei avea impresia că vede un robot care lucrează automat, fără nici un gînd, fără raţiune. Cînd ajunse în dreptul său, încercă să-i vadă faţa. Era crispată şi totuşi nu palidă, aşa cum

se întîmplă adeseori atunci cînd te concentrezi asupra unui efort fizic, ci congestionată. Ochii îi străluceau şi păreau măriţi. Privirea îi era aţintită drept înainte, fixă.

Şi cursa continuă să se desfăşoare. Patinoarul trebuia înconjurat de patru ori.
La primul tur, Ion Geamănu păstră distanţa iniţială faţă de ceilalţi alergători. De la al doilea tur, însă, spectatorii începură să murmure. Crezuseră că, datorită pornirii defectuoase, Ion Geamănu pierduse. Dar nu era aşa! Viteza acestuia crescu, crescu uluitor. Picioarele i se mişcau repede, de abia le puteai urmări cu privirea. Ajunse din urmă pe un patinator, apoi pe altul. Vertiginos, se apropia de cel din frunte, care-şi spori eforturile. Inutil! Ion Geamănu îl întrecu, mişcîndu-se iute ca o maşină, şi trecu în frunte.
Un ropot de aplauze. Mai era un tur şi iată că patinatorul reuşise să recîştige plecarea ratată, ba chiar să o ia înaintea tuturor! Încă o jumătate de tur...
Şi atunci se petrecu accidentul. La turnantă, piciorul său alunecă lateral, punîndu-şi singur piedică. Patinatorul căzu greu, eu o bufnitură înfundată. Era o cădere stupidă care ar fi putut fi evitată şi de un începător.
Dar mirarea mulţimii se transformă curînd în uimire şi în spaimă. Ion Geamănu căzuse. Ar fi putut lesne să reia cursa, însă nu schiţă nici o încercare să se ridice. Ochii săi priveau tot fix, înainte, în timp ce picioarele ca la un automat continuau, în aer, mişcările de alergare. Ca o maşină, ca o motocicletă răsturnată, ale cărei roate ar fi continuat să funcţioneze...
Printre cei de faţă se afla şi un medic. Se apropie, cercetă pupilele celui căzut şi ceru să fie transportat de urgenţă la spital.
— Nu pun rămăşaguri din principiu, spuse el, dar de data aceasta aş paria pe ce vreţi că omul acesta a fost drogat!

Miliţianul în civil se amestecase printre cei care-l înconjuraseră pe Ion Geamănu. Urmări cu privirea pe sanitarii care-l transportau pe sportivul accidentat şi apoi se îndreptă iute spre o cabină telefonică.
În sfîrşit, în aceeaşi zi, Tomescu primi un telefon de la locotenentul-major. Locotenentul-major Iordănescu lăsă

receptorul în furcă. Un zîmbet vag îi flutură pe faţa obosită. De douăzeci şi patru de ore nu închisese ochii, dar acuma nu era timp de dormit. Apăsă pe butonul unei sonerii. În odaie intrară trei oameni, mai înalţi cu un cap decît dînsul.

— Tovarăşi, a venit momentul, le spuse el, ridicîndu-se sprinten de pe scaun. Să pornim!...

Pe strada liniştită, locuită de gospodari a căror pasiune părea să fie grădinăritul şi despre care se spunea că ar fi toţi foarte cumsecade, în după amiaza aceea se iscă o agitaţie neobişnuită.

Mai întîi, o casă retrasă într-un fund de curte fu vizitată de patru oameni sosiţi cu o maşină. Acum, locotenentul-major Iordănescu era sigur. O scurtă întrevedere cu Ion Geamănu fusese suficientă. Deschise uşa şi pătrunse în prima odaie. Erau acolo doi oameni. Unul între două vîrste, cu părul cărunt, cu o mustăcioară fină, îmbrăcat foarte elegant, se afla evident la el acasă. Celălalt, într-un raglan, stătea în picioare, în faţa primului. Îşi întoarseră capetele surprinşi.

— Bună ziua, zise locotenentul-major. Vă rog să mă urmaţi.

Omul cel elegant luă o figură mirată şi-l privi întrebător.

— Dar ce s-a întîmplat? Ce este, tovarăşe?

Tonul său liniştit îl făcu pe Iordănescu să se îndoiască. Numai o clipă, însă. Căci, pierzîndu-şi pe sem-

ne cumpătul, cel în raglan se repezi spre uşă, încercînd să dispară şi nimerind de-a dreptul în braţele unui miliţian.

— Ce s-a întîmplat? Ce este? repetă Iordănescu întrebările. Tocmai pentru asta am venit... ca să ne spuneţi!

...După aceea, casa lui Ion Geamănu, din imediata apropiere, fu cercetată cu de-amănuntul. Iordănescu găsi pe poliţa din baie un pahar care mai păstra un rest de lichid pe fund şi-l încredinţă cu grijă unuia din însoţitori.

„Experimentaţi, vă rog, acţiunea substanţei din flaconul pe care vi-l trimit. Fiţi atent la manipulare credem că este toxică!"

Flaconul pe care-l primi peste un ceas era bine cunoscut tînărului asistent: purta eticheta T-11 şi lipsea de vreo 72 de ore, din dulapul de sticlă al laboratorului!

CAPITOLUL XIX...

...unde aflăm despre existenţa a doi Octavian Tomescu.

În ziua următoare, doctorul Tiberiu Pavel deschise pentru a doua oară ochii şi putu să rostească cîteva cuvinte.
A treia zi, doctorul Pavel încercă să se ridice din pat. Trebui să renunţe, deoarece sora îi interzise cu străşnicie orice mişcare. Ceru însă de mîncare. Temperatura îi scăzuse.
Organismul său ajutat de T-12 învinsese boala. Doctorul Pavel era salvat!
Instalat într-unul din fotoliile rotative de metal ale laboratorului, Octavian Tomescu mîngîia mecanic liniile curbe ale microscopului. În faţa sa, nu prea la îndemînă, într-un scaun metalic similar, locotenen-

tul-major Iordănescu îl asculta cu atenţie pe tînărul cercetător.
— Este exact ceea ce m-am aşteptat! spuse el cu satisfacţie.
— Eu, dimpotrivă, am fost grozav de surprins! mărturisi Octav. Nimeni dintre noi nici măcar doctorul Pavel nu ştia că, prin alterare, T-11 dă naştere unor substanţe degradate cu o acţiune atît de curioasă asupra sistemului nervos. Este o acţiune de excitare puternică. La animalele mele de laborator, se manifestă prin mişcări neîncetate, adesea violente. Şobolanii se bat, se muşcă, aleargă mereu prin cuşcă... în sfîrşit, astea sînt doar primele rezultate ale acestei substanţe căreia i-am zis „T-13". Rămîne să le mai controlăm ulterior. Aş fi însă curios să ştiu cum aţi găsit acest flacon, care...
În acea clipă se auzi un ciocănit timid. Apoi uşa se crăpă uşurel şi de după ea se ivi un cap cu zulufi blonzi, cu ochi albaştri şi cu nas cîrn. Simona îl privi pe tînărul cercetător şi, fără să-l zărească pe locotenent, care era mascat de dulap, îi şopti încet:
— Octav, de ce n-ai trecut azi dimineaţă pe la mine, la laborator? Urîciosule!
Tomescu se roşi ca o sfeclă, amuţi brusc şi încercă să facă disperat semne din mînă. În intenţia lui, semnele trebuiau să însemne: „Taci din gură, pentru dumnezeu! Nu sînt singur! Vino mai tîrziu!"
Erau cam multe de exprimat pentru o singură mînă, înzestrată ca la orice om normal, numai cu cinci degete. Simona îl privi mirată, şi apoi, deschizînd uşa larg, exclamă cu un ton de prefăcută îngrijorare:
— Bine, Octav, de ce nu mi-ai spus că vrei să înveţi să înoţi cu o singură mînă? Hai, vino să mă săruţi! Ce

vrei dar, brusc, amuţi şi ea, văzînd de dincolo de dulap o siluetă străină.
Roşul natural care-i coloră faţa îi stătea foarte bine, socoti locotenentul, zîmbind nevinovat.
— Tovarăşe Tomescu, spuse ea pe un ton oficial, voiam să vă rog să-mi împrumutaţi nişte hîrtie de filtru...
Locotenentul tuşi, foarte preocupat să-şi păstreze seriozitatea. Avea o poftă nebună să izbucnească în hohote de rîs.
Tomescu se ridică stîngaci. Fata continuă, cu ochii în tavan.
— Dar văd că sînteţi ocupat... o să trec... pe urmă... Locotenentul se întrebă aparent mirat, dacă în limbaj chimic „a săruta" este echivalent cu „a împrumuta o hîrtie de filtru". Uşa laboratorului se închise şi fata dispăru. Tomescu, tot atît de roşu la faţă, se aşeză la loc pe scaun, în timp ce locotenentul îl privea nevino-
vat.
— Ştiţi, începu nervos, tînărul cercetător, răsucind între degete o lamă de sticlă, a fost... se numeşte Simona Bogdan... a fost...
— N-are a face, îl întrerupse locotenentul. Octavian tăcu cîteva clipe, apoi întrebă:
— Oare aţi putea să-mi spuneţi cum... cum aţi descoperit totul?
Locotenentul zîmbi.
— Deocamdată, nu. Poate, mai tîrziu, o să vă spun cum s-a întîmplat. Şi acum locotenentul se ridică trebuie să plec. Te rog să transmiţi salutări din partea mea tovarăşei Simona Bogdan, şi... nu uita (aici locotenentul îl privi nevinovat în ochi pe Tomescu) nu uita că ţi-a cerut nişte hîrtie de filtru.

Octavian se înroşi, ca de obicei, la faţă. Rămas singur căzu pe gînduri. Dar cum se explicau întîmplările aparent inexplicabile, din după amiaza aceea de sîmbătă, cînd se dovedise un om cu iniţiative atît de îndrăzneţe? Şi deodată îi veni o idee care-l făcu să pălească. Oare... Oare atunci cînd umblase cu flaconul conţinînd substanţa T 11 alterată, denumită acum de el T 13, nu-i rămăseseră pe mînă urme de substanţă care ajunseseră pe pîinea pe care o mîncaseră apoi cu toţii? Şi atunci, asta este explicaţia supărării tatălui şi mamei sale, plînsului Măriucăi, şi...

şi, în special, asta era oare explicaţia declaraţiei sale de dragoste?

Aşadar, acela care făptuise toate acele acţiuni îndrăzneţe era un alt Octavian Tomescu? Complet deosebit de Octav Tomescu cel de toate zilele?

Simţea că nu poate fi astfel... În definitiv, el o iubea

şi aşa pe Simona.

Dar care era, la drept vorbind, explicaţia acestei schimbări atît de bruşte de temperament?

Despre asta, însă, îl vom lăsa pe doctorul Pavel în persoană să ne vorbească. Peste cîteva săptămîni, în jurul său aveau să se strîngă toţi cei ce luaseră parte la aventură.

CAPITOLUL XX...

...în care cititorul află tot ce mai avea de aflat.

Se aflau acolo, în spaţiosul hol al locuinţei doctorului Pavel, unde acesta vorbise, acum mai bine de o lună, cu falsul reporter Lăzărescu. Erau toţi cei pe care-i strînseseră la un loc întîmplările ciudate din ultimul timp. Doctorul Pavel, încă palid, purtînd pe frunte o cicatrice parcă provocată de o tăietură de sabie, îşi sprijinea mîinile pe braţele fotoliului moale în care se odihnea. Soţia lui, Mariana, se aşezase pe unul din aceste braţe. Octavian Tomescu şi Simona stăteau pe

scaune lîngă doctorul PaveL Simona aruncîndu-i din cînd în cînd priviri lui Octav, iar acesta simţindu-le, roşind şi neîndrăznind să i le întoarcă. Locotenentul Iordănescu se afla lîngă fereastră şi alături de el se afla Andrei, fericit că izbutise să ia azi dimineaţă o notă bună la fizică şi că ieri seară îi reuşise o experienţă grozavă de chimie.

Doctorul Pavel se opri o clipă, apoi continuă să vorbească:

— Aşadar, în privinţa constituţiei omului sînt numeroase păreri. Cea mai răspîndită spune că oamenii pot fi împărţiţi în trei grupuri: astenici, normastenici şi hiperstenici. Astenicii sînt acei oameni înalţi şi zvelţi cu mîini şi picioare lungi şi subţiri. Iată, priviţi-l pe Octavian Tomescu.

Privirile tuturor se îndreptară spre asistentul doctorului Pavel.

— Vedeţi? Craniul este alungit în înălţime, bărbia slab pronunţată (Octav îşi trecu mîna pe bărbie) nasul mare şi îngust (Octav îşi pipăi nasul)! Părul abundent, trece peste frunte şi tîmple... asta, fireşte, pînă apare chelia nemiloasă (Octav îşi

mîngîie cu satisfacţie părul). Pieptul e îngust şi turtit. În general, astenicii sînt foarte slabi.
Doctorul făcu o pauză şi apoi trecu la altă categorie în timp ce Octavian Tomescu răsufla uşurat şi puţin roşu la faţă.
— Hiperstenicii sînt, pe scurt, oameni robuşti. Sînt indivizi asemenea (şi doctorul Pavel îşi roti privirea în jurul său) asemenea locotenentului-major Iordănescu. Robuşti, cu membrele scurte, mîinile late, capul rotund, buzele pline. Părul e moale şi chelia apare de obicei mai de timpuriu, compensată însă din belşug de creşterea bogată a bărbii şi mustăţilor. Gîtul, după

cum vedeţi (şi doctorul arătă spre Iordănescu, ca şi cum ar fi fost o planşă demonstrativă la curs) e scurt şi gros, iar capul adîncit între umeri. Oamenii hiperastenici sînt mai scurţi şi mai predispuşi la obezitate...
O nouă oprire, în timpul căreia Iordănescu răsuflă şi el, fericit că nu mai serveşte de exemplu.
— Tipul mediu, care se întîlneşte de cele mal multe ori, continuă doctorul Pavel, este normastenicul. Cei mai numeroşi dintre noi, sîntem normastenici. Iată, aşadar, cele trei tipuri clasice în care se pot împărţi oamenii.
— Ce importanţă are în definitiv această împărţire? întrebă locotenentul. Fiecare om, după părerea mea, şi asta cred că reprezintă un fapt evident, fiecare om are anumite trăsături deosebite. Există variaţii infinite care se abat de la medie. Fiecare om are constituţia lui proprie.
Ceea ce spunea locotenentul-major Iordănescu părea foarte just. Doctorul Pavel aprobă şi el, clătinînd capul.
— Desigur, ai dreptate. Totuşi, pentru nevoile clasificării, împărţirea pe care v-am expus-o este utilizată în medicină. Să vedeţi însă ce s-a întîmplat. Unii autori au susţinut că diferitele tipuri constituţionale trebuie să determine „potenţialul patologic", adică, cu alte cuvinte, după tipul în care se încadrează, oamenii trebuie să sufere mai mult de anumite boli. De pildă, astenicii mai mult de tuberculoză pulmonară, ulcer gastric sau duodenal şi altele; hiperstenicii de piatră la ficat şi rinichi sau arterioscleroză...
Tomescu (astenicul) întîlni privirea îngrijorată a lui Iordănescu (hiperstenicul) şi-şi zîmbiră încurajator.

— Bine, obiectă Mariana, dar asta-i o concepţie fatalistă. Aşa s-a născut omul, deci o să se îmbolnăvească!

— O astfel de concepţie nu poate fi, într-adevăr, acceptată ripostă doctorul Pavel. Medicii de copii arată de altfel că forma corpului depinde de anumiţi factori externi. Chiar şi trăsăturile oamenilor maturi se pot schimba, sub influenta alimentaţiei, a muncii, a bolilor...

Pavel se opri şi zîmbi.

— Iertaţi-mă dacă întrebuinţez uneori termeni prea tehnici, prea de... specialitate, dar...

— Nu, nu, e foarte interesant, îl asigură Andrei.

Urmărise cu atenţie cele ce spunea doctorul, cu gura întredeschisă, ca şi cum ar fi vrut să aspire totul, să nu scape nimic.

— Dar... nu ne-aţi lămurit încă în legătură cu fenomenele... şi Iordănescu ezită, negăsind termenul cel mai potrivit.

— Fenomenele lui T 13? sugeră Tomescu.

— Pentru ca să ajungem acolo reluă doctorul Pavel

— trebuie să vă mai spun ceva despre constituţia omului. Vedeţi... în primul rînd, starea sistemului nervos are o deosebită însemnătate pentru starea generală a organismului.

Acum... O să ne întoarcem cu gîndul la epoci foarte îndepărtate să zicem, cu vreo două mii de ani în urmă, la Grecia antică. Ei au deosebit patru feluri de temperamente: coleric, flegmatic, sanguin şi melancolic.

— Dar... mai este oare actuală această împărţire? întrebă Mariana surprinsă.

— De la vechii Greci, oare nu s-a schimbat... temperamentul? glumi locotenentul Iordănescu.

— Multe s-au schimbat de atunci. Dar interesant este de remarcat că studiul activităţii nervoase superioare, după metoda reflexelor condiţionate întreprinsă de I. P. Pavlov, a dovedit că vechile „temperamente" greceşti au totuşi o bază ştiinţifică!

Andrei înălţă neîncrezător din umeri.

— Cum adică?... Pavlov a verificat vechile poveşti ale grecilor?

— Nu, desigur, şi doctorul Pavel zîmbi amuzat Pavlov nu şi-a pus ca scop să-i verifice pe vechii greci! Studiind activitatea creerului la cîini, după felul cum acesta era excitat sau inhibat, el a deosebit patru tipuri principale: unul tare neechilibrat, altul tare echilibrat liniştit, altul tare echilibrat vioi, şi al patrulea, tipul slab. După cum scria Pavlov, aceste tipuri corespund întocmai celor patru temperamente descrise de medicii Greciei antice.
Acum, să vorbim de acţiunea lui T-13, substanţa care a luat naştere prin alterarea lui T-11. După părerea mea, acţiunea sa, pe care urmează să o cercetăm în laborator şi să o controlăm, este probabil de natură fizico-chimică şi acţionează direct asupra celulei nervoase... iertaţi-mă, iar mă, avînt în termeni tehnici. Ei bine, prin acţiunea lui T-13 este probabil că se produce o creştere a intensităţii procesului de excitaţie. Aceasta înseamnă, aşadar, că sistemul nervos reacţionează mai repede, într-un grad extrem de puternic. De aceea, de exemplu, la o ripostă obişnuită la care ai fi putut răspunde cu o glumă, amicului nostru Octavian i-a sărit ţandăra. Această reactivitate mărită este urmată fireşte de o rapidă epuizare ulterioară. Şi nu uitaţi că Octav Tomescu, aci de faţă, se încadrează în tipul echilibrat liniştit.

Îmi pun însă întrebarea dacă prin acţiunea prelungită a lui T 13, nu se modifică cumva, în mod temporar, chiar tipul respectiv. Şi cu asta am terminat discuţia. Acum, putem vorbi despre altceva!...
Octav se ridică de pe scaun.
— De fapt... cred că am putea să continuăm discuţia... Uite, poate că locotenentul Iordănescu o să accepte să ne povestească cum a izbutit să-i prindă pe tîlhari...
Locotenentul zîmbi...
— N-o să pot să vă spun chiar totul. Unele indicaţii mă făcuseră să pun sub observaţie o anumită stradă... De aici au pornit restul deducţiilor. Într-o zi, la un concurs sportiv, oamenii mei şi Andrei, care era de faţă, au văzut un om drogat...
Şi locotenentul le povesti ceea ce se întîmplase la patinaj.
Aici am prins ultimul fir, care m-a condus chiar în bîrlogul bandei. De fapt lucrurile stăteau cam aşa. O casă puţin cunoscută de medicamente din străinătate voia să lanseze pe

piaţă un produs „miraculos". În paranteză trebuie să spun că există numeroase case de medicamente care furnizează produse de bună calitate. Dar, din nefericire, mai sînt şi unele laboratoare care au ca unic scop specula, indiferent de calitatea produsului. Aflînd despre noua descoperire a doctorului Pavel, reprezentanţii laboratoarelor dubioase
„Provit" au încercat să pună mina pe ea. De cumpărat, n-au reuşit să o cumpere. Atunci au găsit cîţiva indivizi care au primit să fure şi să trimită reţeta casei din străinătate...

— Bine, dar la ce putea să le servească? Doar nu putea fi încă întrebuinţată, obiectă Octavian.

— Nu are importanţă. Nu erau chiar atît de conştiincioşi. Probabil că voiau să întreprindă o lovitură care să le furnizeze la început un capital ce s-ar fi întîmplat pe urmă, nu-i mai interesa. Vorba e, însă, că omul care a făcut spargerea în laborator a fost tulburat de prezenţa lui Andrei şi n-a izbutit să fure decît cîteva hîrtii fără valoare şi un borcan cu T 11, transformat în T 13. Aşa că, după ce doctorul Pavel, pe care voiau să-l silească să le dea reţeta, le-a scăpat din mînă, au încercat să vadă ce puteau face cu ceea ce aveau deocamdată. Şi ce aveau ei de predat? Un flacon cu un lichid despre care nu ştiau mare lucru.

— Şi atunci? întrebă Octav.

— Aci începe partea interesantă. Oamenii noştri au lucrat cum să zic... „ştiinţificeşte". Şeful lor, căruia ei îi spuneau „doctorul", urmase cîndva, trei ani de medicină. Ce crezi că au făcut mai întîi? Au experimentat produsul! Dar ştiţi, nu aveau animale de laborator, ca dumneavoastră. Şi de aceea au experimentat pe oameni.

Un freamăt se produse printre cei de faţă. Locotenentul dădu din cap, afirmativ.

— Iată cum au procedat. Au aruncat, pur şi simplu, într-un bidon cu lapte, o cantitate din această substanţă T 13. Şi toţi cei care luau lapte din aceeaşi sursă şi l-au folosit în acea zi au prezentat simptomele unei puternice surescitări. Lumea spunea că se simţeau ca beţi...

— Într-adevăr, dintr-un punct de vedere, acţiunea nu e departe de cea a alcoolului... remarcă doctorul Pavel. Dar... la ce le putea folosi acest T-13?

— În unele locuri, sportul e folosit ca un mijloc de rodnice cîştiguri. Cred că ştii că la curse, în străinătate, mulţi jochei necinstiţi îşi droghează caii, ca să fugă

mai repede. Ba mai mult decît atît, în cursele cicliste din 1955, în Franţa, unii ciclişti au fost drogaţi, pentru ca să reziste mai uşor în etapele cele mai dificile. S-a scris şi în ziare. Se citează chiar cazul unui ciclist care, căzînd în timpul cursei, a continuat să-şi mişte spasmodic picioarele, aşa culcat, sub influenţa drogurilor!

— Bine, dar asta nu mai e sport...

— Da, e o afacere.

— Partea cea mai interesantă continuă Tomescu, este că spărgătorul a dat tocmai peste un flacon vechi, alterat, de T-11, care avea proprietăţile excitante de oare a vorbit doctorul Pavel şi de care noi, pe atunci, nu ştiam aproape nimic! Dar ce e cu Ion Geamănu?

— E în afară de orice pericol. Patinatorul acesta este de fapt după cum ne-am putut convinge de bună credinţă. Individul care a furat T-13 i l-a dat, pretinzînd că este un medicament tonic obişnuit, cu polivitamine... De asemenea, la capturarea tîlharilor ne-a ajutat doctorul Vasile Ionaşcu, care a avut de suferit şi el efectele laptelui botezat cu T-13 şi care a încercat să analizeze cauza activităţii sale febrile din acea după-amiază de luni... a tuturor consumatorilor de lapte!

Lucrurile erau acum mai mult sau mai puţin clare.

— Trebuie să adaug spuse Iordănescu, că, după ce avea să se convingă de efectul lui T-13, „şeful" vroia să-l plaseze în străinătate, casei Provit sau oricărui alt amator, pretinzînd că-i cunoaşte reţeta. În acest fel ar fi realizat o dublă excrocherie... Vă puteţi închipui ce cîştiguri fabuloase se puteau obţine de exemplu la curse „adăpînd" caii cu această substanţă? Din nefericire pentru tîlhari, experienţele lor au fost impru-

dente. Dar, cuhnea ironiei – am aflat azi că firma
„Provit" a dat faliment şi că susţinătorii ei sînt urmăriţi de justiţie! Şi acum, locotenentul-major se ridică în picioare, cred că putem într-adevăr să vorbim despre altceva!

În cameră se produse o destindere. Oamenii se ridicară de pe scaune. Unii îşi aprinseră o ţigară. Tomescu se apropie de Simona şi-i şopti ceva. Andrei veni lîngă doctorul Pavel.

— Dar, totuşi oare T-13 nu s-ar putea folosi... aşa... de exemplu ca să te fortifice în preajma unor eforturi mari? spuse el, şovăind.

— Deocamdată, nu. E toxică şi are o acţiune violentă. Pentru moment, răspunsul este negativ. Poate că în viitor, dacă o să reuşim să o purificăm... propunerea ta o să fie valabilă... Dar... am impresia că au început să te preocupe serios problemele astea?

— Da, mai ales T-12. Ştiţi... şi Andrei roşi.

— Spune! îl încurajă doctorul Pavel.

— Cred că nu vă opriţi aici, nu? Vreau să spun, acum că aţi dat o substanţă atît de folositoare cum este T-12, o substanţă care... ajută la vindecarea unor boli grave, care sprijină refacerea organismului bolnav, după operaţii... Acum, n-o să încetaţi cercetările?

Doctorul Pavel zîmbi, îi puse mîna pe umăr.

— Hm! Mai am o mulţime de lucruri de făcut. De experimentat acţiunea acestor probleme de degradare, de tipul lui T-13... De cercetat noi variante, de îmbunătăţit... Ehei! Mi-ar trebui încă vreo două vieţi!...

— Ştiţi... şovăi Andrei... eu... mai am doi ani şi intru la facultate... Şi aş vrea... aş vrea să studiez biologia... chimia... medicina... ca să pot pe urmă, dacă o să vreţi, să lucrez alături de dumneavoastră...

Doctorul Pavel nu-i răspunse. Privirea sa caldă şi strîngerea prietenească a mîinii sale pe umărul lui Andrei îi dădură însă acestuia toată asigurarea de care avea nevoie.

Mariana îmbrăţişă din ochi odaia. Cîte legături trainice nu se creaseră între cei de faţă, în urma întîmplărilor tragice prin care trecuseră! Iată-l pe locotenentul-major înconjurat în clipa de faţă de Andrei, de Nicuşor, de doctorul Pavel care-şi trăsese scaunul aproape. Iordănescu devenise acum un bun prieten al familiei... Şi iată-l pe Andrei, cel care luase contact primul cu inamicul!... Părea tare preocupat. Se gîndea poate, la o nouă experienţă de chimie distractivă?... În tot cazul, Nicuşor îl ţinea strîns de mînă.

Afară, viscolul şuera cumplit. Fulgii învolburaţi trăseseră o perdea albă în faţa ferestrei. Dar înăuntru, atmosfera era caldă nu numai datorită caloriferului...

Şi iată-l şi pe Octav... Într-un colţ îi şoptea ceva Simonei, îmbujorîndu-se, după obiceiul său, pînă în vîrful urechilor.

— Simona, dragă, ştii, s-ar putea să fiu chiar un tip slab, nu numai echilibrat-liniştit... Şi zău, tu... tu mi-ai spus că ţi-am plăcut... dar asta într-o clipă cînd de fapt nu eram eu... eram un altul, un echilibrat-vioi sau chiar neechilibrat... şi... spune-mi, mai... îţi mai menţii părerea? Chipul Simonei nu lăsa să se citească nimic din ce se petrecea în sufletul ei.

— Dumneata nu cunoşti suficient legile fiziologiei începu ea pe un ton doctoral. Dacă mediul exercită suficiente influenţe favorabile un timp îndelungat, atunci se poate ca unele trăsături să se modifice. Nu? Parc-aşa ar vorbi asistentul Octavian Tomescu! Aşa încît, (şi aici îi şopti la ureche, aplecîndu-şi capul pînă

cînd părul ei de aur îi atinse obrazul) prostuţule, o să am eu grijă de tine!...

Un temperament „flegmatic" nu poate să îmbrăţişeze o fată în plin public. Dar Octav nu era departe de a trece Într-o profundă „labilitate" şi asta fără nici un T-13...

Ce s-a întîmplat după aceea?

Autorul nu a mai aflat pentru că, după cum ştiţi, toate astea s-au întîmplat în viitor... Presupun însă că Simona şi Octav Tomescu vor alcătui o pereche fericită, că doctorul Pavel îşi va continua cercetările, că Nicuşor va merge la şcoală şi că Andrei va deveni asistentul doctorului Pavel...

Dar... în toate astea nu mai e nimic neobişnuit.